

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

నంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఆగస్టు 25-వ తేది శనివారము

No. 125

శ్రీ విభవనాథు నందత్యర నిజ శ్రావణమాస శుద్ధ దశమి

సంచిక ౧౨౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకువేలు
జోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
జాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలెన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంతిది.

పంచభావ చీటి చూచి కొనిన

మోనము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10.

డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

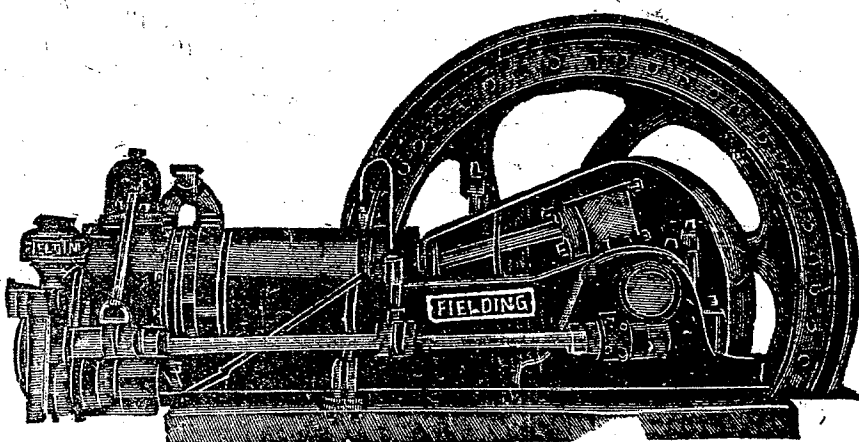
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి

ఫీల్డింగ్ క్విక్ స్టార్టింగ్ కెమిడిశలు క్రాడాయిలు యింజను

యిది రెండేనిమి
షములోనే వేపర
యిజరు చల్లనిస్థితి
లోనుండగనే స్టార్ట్
య్యలగును. కోల్డు
స్టార్టింగ్ యింజను
లకు వుండే అపా
యములు వీటికి
లేవు. లోడులాగు
టలోగాని చమురు

ఖర్చు తక్కువ అగుటలో గాని తరుమి రిపేరులే పోవుటలోగాని, దీనిని మించిన యింజను యీ
మార్కెట్టులో లేదు. అన్ని సామానాలునూ, మిక్కిలి పెంపగులవిన్నీ, బలముగలవిన్ని
అయివున్నవి. వేలకొలదిలతి తృప్తికరముగాపనిచేయుచున్నవి. ధరలు అతి రసముగా
6 మొదలు 75 గుర్రముల పవరువరకును స్టార్టులోసిద్ధముగా నున్నవి.

586

పోల్ యేజంట్లు:— డి. యల్. శాస్త్రి అండు కో,

ప్రాంత:— మెయిసూర్, విజయనగరము.

12, తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు

విక్రయం ది కృష్ణా షుగరువర్క్స్ లిమిటెడ్ మచిలీపట్నం

యా కంపెనీ వాలంటరీ వైంజింగ్స్ షుగరువర్క్స్ లిమిటెడ్ షుగరు
రబ్బర్ మిడింగులో తీర్మానముచేసినందున కంపెనీ తలచినట్లు
దరు కోటలోని ఫ్యాక్టరీని, బివనరీని, కొట్టును వాల్చి
యూ విక్రయించబడును. మివనరీ ఫ్యాక్టరీని విక్రయించు
బడి షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్
ఎవరైతే వా షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్
కోనటకు వీలుగావుంటుంది. మివనరీ ఫ్యాక్టరీని విక్రయించు
పుచ్చుకురి మరెయ్యక చోటకు తీసుకొనిపోలి ఫ్యాక్టరీని విక్రయించు
చేసికొనదలచినయెడల ఆప్రకారంగా విక్రయించబడును.
యా ఫ్యాక్టరీలో కోటకు 168 పౌండులతోనూ 300 పౌండుల
పంచదార తయారు అవుతుంది. తాటిచెట్లముతో గాని మరి
యొక చెట్లముతో గాని పంచదార తయారుచేయుటకు యీ
ఫ్యాక్టరీ నిర్మించబడినది. మివనరీ యావత్తు పూర్తిగా పున్నది.
కావలసినవారు పెంటనే యీ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్ షుగర్
ప్రాసి తెలుసుకొనవలయును.

రాళ్లభండి రామచంద్రయ్య
లిక్విడేటరు.

విషాచి నివారిణి అమోఘమైన

కలరా మందు

గత యిరవది సంవత్సరములనుండియు అనేక ప్రాంతముల గాతాది భూతికహించినది. దీనిని ప్రయోగముల
యందు సయితము వెంటనుంచుకొనటంబునవరము- వీడల సహాయము ప్రకృతిక నల తగ్గించికాము.

నెల బుడి 1 కి రు 1-2-0.

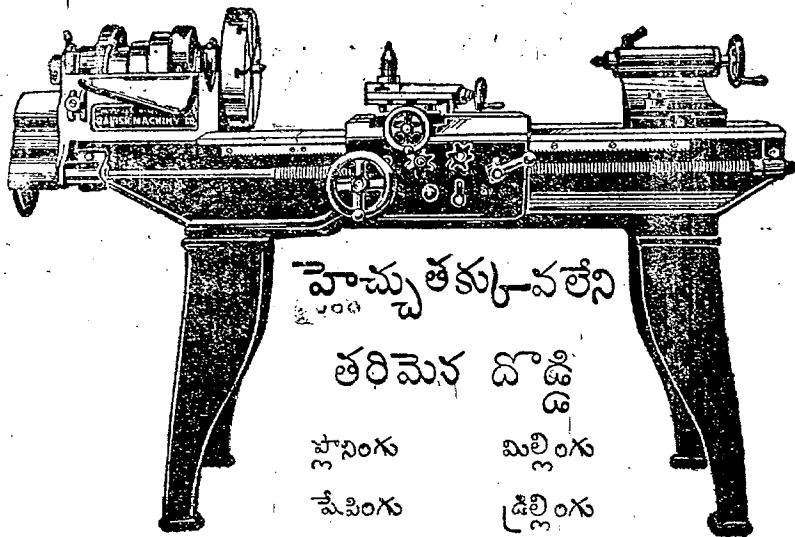
పోస్టల్ ప్రత్యేకము.

ఆయుర్వేద భూషణ నోరి రామశాస్త్రి, ఆయుర్వేదవిలయము, బెజవాడ,

సీమ కమలములకు
(బ్యూజాగరు రకము)
బోగితాల్ మంగల్జి
కంవెని,
మదరాసు.

ధ ర లో ఆ పా ర మె న త గ్గు ద ల డా నిష్ యం త్ర ప ని ము ట్లు

మాచే అంగీకారము పొందిన వ్యాపారస్తులకు
తగిన షరతుల మీద అప్పుల మీద కూడ యివ్వబడును

కోత కోయుటకు తగిన యంత్రము లన్నియు గలవు

79 హెచ్ నెం. మాచిత్ర లిఖితమైన క్యూటలాగునకు వ్రాయుడు లేదా స్వయముగా వచ్చి మా గొప్పతరగతికి జేరిన యంత్రములను చూచి పరీక్షింపుడు.

MASSEY & CO. LTD.
ENGINEERS

పోస్టు బాక్సు నెం 60, మదరాసు. వ్రాంచి:- ట్రిచీ రోడ్డు, కోయంబత్తూరు.

అదవాని వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

ఆగష్టు 19:- ఇదిగో న్యూఢిల్లీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొనిన వానలకు విత్తినపైర్లు అట్టవచ్చును పడెను చిన్నవర్షములవలన బాగుగానే యున్నవిగాని గొప్పవర్షము రాకనే చూచిపంట పండుకను నమ్మకములేదు. మట్టు విస్తారముగ నుండుటగాని ఇరించుటలేదు. మాచిత్రపునకు బాత్తుగా నీళ్లు రాకల్సి. త్రాగుటకు నీళ్లు చిక్కట నిండాకట్టమైనది. రానున్నసంవత్సరం కొద్దిగా కొలొయిలగండా నిమ్మనీరును చెరపుగా త్రొవ్వెయ్యించిన మూడుభావులనుండి యింజనులవల్ల పంపుము నీటితోగలిపి గ్రామములకు త్రాగుటకు యీవర్షమువలననే జా హునికల్ వాగు కట్టచులేక యీవర్షమును అటుచేయవలసిన కొన్ని పేటలలోని జనులు ఊరివెళ్లవలసియు భావులనీరు తెచ్చుకొని త్రాగుటచే నాదికరువులవల్ల నష్టపడుచున్నాడు. ఈ సవత్సరము యీ ప్రాంత్యములలో వ్యాధివలన ఆనీకకువులు చనిపోయిన. రైతులకు కూడా నష్టము కలిగెను.

హిందుమహమ్మదీయచ్ఛర్చలు

ఈ గ్రామములోనుండు గైకసాయి మశీదుయొక్కట హిందుదేవతల పుత్తనములకు నాద్యములతో తీసుకొని వెళ్లవచ్చునని బల్లారి మహాసభోద్ధుల డిక్రీయి శెడగోర్తలలో భామముకాగా మహమ్మదీయులు హైకోర్టులో అప్పీలుచేసి విడిచిపెట్టారు. వారు పెట్టెముందిన వీరత్తుకు సహా హైకోర్టులో విడిచిపెట్టారు. ఇదిగాక బామ్మమసీదు యెదుట సహా వాద్యములతో హిందువులు ఉత్సవములను తీసుకొని వెళ్లవచ్చునని డిక్రీవల బల్లారి మహాసభోద్ధుల డిక్రీయినది.

మూరెమ్మకేసు

పోయినసంవత్సరం ఈ గ్రామములో విశేషముగా కల వ్యాధియందీ మూడుకాలుగునెలలు జనులను చంపుకొని పోయినట్టెను. తర్వాత మూరెమ్మ ఉత్సవము గ్రామములు జరిగించుచుండగా గైకసాయి మసీదు వాద్దులలోనికి దేవత రాకనుచే మహమ్మదీయులు అడ్డుకుపోయి హిందువు లనేమలకు

జడగొట్టిరి. 18 మంది మహమ్మదీయులకు ఆరెమ్మకేసి పోలీసు వారు కేసు పెట్టిరి. ఈరెండుకేసులు ఒకసంవత్సరమునకు హైకోర్టు విచారణలో నున్నవి. ఇప్పుడు డిఫెన్సు నడుచుచున్నది.

ప్రధానమంత్రిగారి పర్యటనము

ఈనెల 6, 7 వ తారీఖులలో ప్రధాన మంత్రిగారు ఈ గ్రామములో నుండినపుడు ఇక్కడి మునిసిపల్ కౌన్సిలర్ లోగా కొందరు సాహుకారులలో కొందరు కలిసి మంత్రిగారియొద్దకు డెప్యూటీ సర్కార్ పోయియుండిరి. గ్రామముయొక్క పరిస్థితులను చెప్పుకొనగా వారు విచారించి తగుమైన ఏర్పాటులను చేసేవనని తెలిపిరి.

రాబోవు మునిసిపల్ ఎన్నికలు

అదవాని జనసంఖ్య ముప్పదివేలు. అందులో హిందువులు రెండుభాగములు. మహమ్మదీయులు ఒకభాగము. ముందు జరుగబోవు ఎలక్షన్ లలో 6 స్థానములు భారీకడను. 2,3,4,5 వ వార్డులలో ఎలక్షన్ గానున్నది. నెట్టెంబరునెలలో ఎలక్షన్ యుండినను ఇం. స. ఓటర్ లిస్టులు అచ్చయిరాలేదు. సర్కారు వారి, అన్ని వోట్లను ఈ ఓటర్ లిస్టులను వివిధ్యా వివిధలో ఆఫీర్లు తయారుచేయుటకు ఏర్పాటుచేసినవేగాని పరియైన లిస్టులు తయారుకావలవు.

సంద్యాలలోను తత్పరిసర ప్రాంత్యములలోను కలరా యొక్క తీవ్రత

సంద్యాలలో ఇంకను కలరాయొక్క తీవ్రత తగ్గలేదు. పురపాలక సభమువారు ఇందుకై ప్రత్యేకముగ నొక యాండ్ల వైద్యుని ఏర్పాటుచేసి తగుమైన పదుపాయములు గావించుచునే యున్నారు. సంద్యాలలోని వాణిజ్య సంఘమువారిక ఎల్. ఎం. ఎస్. డాక్టరుగారిని రాజగరికంటి గురప్పగారికి ఎల్. ఎం. పి. గారిని నియమించి యావధములనిప్పించుచున్నాడు. మ్యూనిసిపల్ యూజుని వైద్యుడు తనకేక్కికి పింది పనిచేయుచునే యున్నాడు. ఇంజనీరు ప్రయత్నమున పల్లివన నెల నుండి ఈ ఘోర వ్యాధి నిరంకుశముగ దన విహారము సలుపుచున్నందు కంతయు చింతింపవలసియున్నది. ఈ ప్రళయనలను నకు వెంటి గ్రామములోని ముప్పాతికవంతుజనము గ్రామాంతరములకు బాటిపోయినారు. వీధులన్నియు జనసంచార మాన్యములైనవి.

ఆరోగ్యశాలవారు క్రమం, యధాశక్తిని వోడ్చుచునే యున్నారు.

ఆంధ్రదేశ నాయకులకు శ్రీయత గా. హరిసర్వోత్తమ

డాక్టర్ రాజర్షుని భివగ్వర కైవసు బ్రహ్మశ్రీ శ్రీ మొవలై న వారు సంద్యాల పరిసర ప్రాంత్య గ్రామములకు వెళ్లి కలరాకు నావధముల నొసరుచున్నాడు. డా. రాజర్షునిగారు ఇక్కడికి లేవనలవేసి చాల సహాయపడుచున్నాడు. శ్రీయత భివగ్వర కోవణి టి. రామభద్రయ్యగారు కలరాకు అయ్యుక్తదామ్రు పద్ధతి నావధముల నిధముచేసి యిచ్చియు క్రయోజములను మయ్యి సౌకర్యముల గల్పించియు తమరు సహాయక వైద్యుడగుచున్న శ్రీ వెంకటేశ్వరయ్యగారి సంగతుల నిజమింది హైకోర్టు వెంట పంపియు నమూనాను సహాయము గావించుచున్నాడు ఈ ప్రచారమువలన అయనూరు, గోపవరం, నాజులవల్ల, గుండం పాడు, వడ్డూరు, తోగరకేడు, ఆరమూరు జలసనూర మున్నగు గ్రామవాసులకు లభించిన సస్యము నావధారిని

సంద్యాల తాలూకావైకి నీకారామ పురములో కలరా అతిభయంకరముగ నుండెను. అతల్ చిన్నవల్లె ఉండి తగ్గిన వారలలో ముగియులే యధికసంఖ్య కలిగి యుండుటచే ఆ గ్రామవాసులకు గల దుఃఖము రుక్కొనకునుపారదు. తత్ఫలకారములయందు వారికి నమ్మకముగూడలేదు. అట్లుండినను శ్రీహరిసర్వోత్తమరావుగారు వైద్యులతో గలిసి చేయుచు కృషినిబట్టియు వైద్య ప్రబోధకరములైన వారి యుత్సాహ వాక్యములబట్టియు ఆయూరిపోరి. జీ. డాక్ జరించి బోషగముల నేవించిరి. టీకాలు వేయించుకొనిరి. ఇపుడా యూరి యందు కలరా బొత్తుగా నిలచిపోయినది. అందుకై వారె తయ్యం శుంకసముజెంకి శ్రీహరిసర్వోత్తమరావు మున్నగు వారలయం దెంతయు కృతజ్ఞులైయున్నారు.

ఇట్లు గ్రామములు క్రమక్రమముగ బాగుపడుచున్నను సంద్యాలవాసుల దురదృష్ట మేమోగా కలరామా త్రవించు తగ్గలేదు. సంద్యాలయొక్క యిరువైసంకులు, ముడినీటికాలు వలు ఊరియట్లు వ్యాపించుచున్న వ్యవసాయపుల్లములు ముగులు ఇండుకు బ్రబుకారణములుగానోవు. ఏదేవుని ననగ్రామమునైన ఈ గ్రామము కొంత విస్తృతము గావించబడి సంద్యాల రణమునొందిననే తప్ప ఏటేట వచ్చుచున్న మలేరియా కలరా బాధలనందీ కప్పించుకొనలేదని స్పష్టపడుచున్నది.

రాజర్షునిగారు పత్రికలయంకిగాక సంద్యాలలోగూడ సుచితముగ కలరాకు టీకాలను వేయుచున్నాడు. వీరియొక్కయు, శ్రీ హరిసర్వోత్తమరావు గారియొక్కయు ప్రవాసేమి తగ్గతత్వములు మిగుల ప్రశంసనీయములు. వటియు బోషగ సహాయము గావించుచున్న సంద్యాలపురి వైద్యులు వైద్యుల తరలుగూడ నభినందనీయులు.

(ఒక విలేఖరి)

సాధవరం

గ్రామ పునర్నిర్మాణం

యీ గ్రామము పల్లెటూరు. యిప్పుట సహకార పరిశ్రమము స్థాపించబడి యిప్పటికి రు 15,000 లు కలబాటి కార్యమును, 590 మొదలగు తోను పనిచేయుచున్నది. ప్రతి కుటుంబమునకు యీ సంఘములో మొదలై యుండి అన్ని తెగలవారను అవసరమైన అభ్యుపాసన పొందుచున్నారు. గ్రామ ప్రజలకు యిది ఒక కామధేయపువలె నున్నది.

పంచాయితీ కోర్టు

యీ గ్రామములో వలె పంచాయితీకోర్టుకూడా గలదు. యీ కోర్టులో సివిల్ ప్రొసీయర్ కేసులు, క్రిమినల్ పరిష్కారించబడి గ్రామ ప్రజలకు నీతిని నిజము గరపుచున్నది యిది మిక్కిలి ప్రజాసానుభూతిని బడయుచున్నది.

గ్రామపంచాయితీ

ఈ గ్రామములో గ్రామపంచాయితీకూడా స్థాపించబడినది. ప్రజలు ఉమ్మడిగా నెరవేర్చవలసినపనులను నెరవేర్చుచున్నది. యిది గ్రామప్రజలకు సర్వవిధముల మేలు కలుగజేయుచున్నది. యీ పంచాయితీకి ఆరి కస్టిలి తప్పక నున్నది. గ్రామప్రజలమీద వృత్తిపన్నులు వేయ తలపెట్టుచున్నారు. యికముందు గొప్ప పుస్తకభాండాగారము రాగలదు.

పుస్తకభాండాగారం

యీ గ్రామములో మల్లెపూడి వెంకటాచార్యులు. మూర్తిగారిచే పుస్తక భాండాగారము స్థాపించబడి నీనదిశాఖి వృద్ధి నొందుచున్నది. 1200 ఆంగ్లాంగ్లేయ గ్రంథములు కలిగి యున్నది. భవనము కట్టుటకుసలము క్రయమునకు తీసుకున్నారు. భవనము కట్టుటకు ప్రయత్నము జరుగుచున్నది. భవనవిరాళములు వసూలు చేయుచున్నది. యిది 1860 సం. ౧౦, నె 21 కు ఆసోసియేషన్ ఆఫ్ క్రిస్టియన్ మిషనరీస్ ప్రస్తుతంలో గ్రామ పంచాయితీ వారి యాజమాన్యమున నున్నది. లోగడ రు 200 లు గ్రాంటును గవర్నమెంటువారివలన పొందియున్నది. అన్ని తెగలవారను యీ భాండాగారమునకు వచ్చి చదువుకొనటకు అనుమతిపరిశీలుగలవు. ప్రజా సానుభూతిని బడయుచున్నది.

దివ్యజ్ఞానసమాజం

యిది అనంట రామమూర్తిగారి యాజమాన్యమున స్థాపించబడినది. నీనదిశాఖివృద్ధి నొందుచున్నది. ప్రతి కుక్రవారం యీశ్వరప్రార్థనలు జరుగుచుండును. ఈ సమాజములో ప్రతిదినము పురాణము చెప్పింపబడుచున్నది. పురాణీయనీకి యప్పు వేతనం యీ రామమూర్తిగారికి భరించుచున్నారు. వీరికి దైవ భక్తియందును ప్రజోపయోగ కార్యములందును, సర్వ ర్థనయందును మిక్కిలి ఆసక్తి. వీరికప్పుడు పంచమ సంవత్సరం గావించిరి.

బ్రహ్మసమాజము

శ్రీయత తిమ్మిరెడ్డి వీరన్నగారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మసమాజ శాఖను స్థాపించబడినది. ప్రతి శనివారం యేకేళ్ళవని ప్రార్థనలు జరుపుచుండును. యిది దినదిశాఖివృద్ధి గాంచుచున్నది. వీరికి దైవభక్తియందును సర్వ ర్థనయందును, ప్రజోపయోగ కార్యములందును మిక్కిలి ఆసక్తి. వీరు సహకారసంఘములలో చాలకాలమునుండి పనిచేయుచున్నారు. ఈ జిల్లాలో సహకారవాదులలో వీరికరు. వీరికప్పుడు పంచమ సంవత్సరం చేసి యున్నారు.

దేవస్థానములు

ఈ గ్రామములోగల దేవస్థానములు దుస్థితిలో నున్నవి. శ్రీయత సోమలిక ముచ్చయ్యగారు ఎడమెంటు ఆస్తుక్రింద స్థితిని యేర్పాటు చేయించివారు. యికముందు యీ దేవస్థానములు, దుస్థితి తొలగి మంచి అభివృద్ధికి రాగలవని నమ్ముచున్నారు.

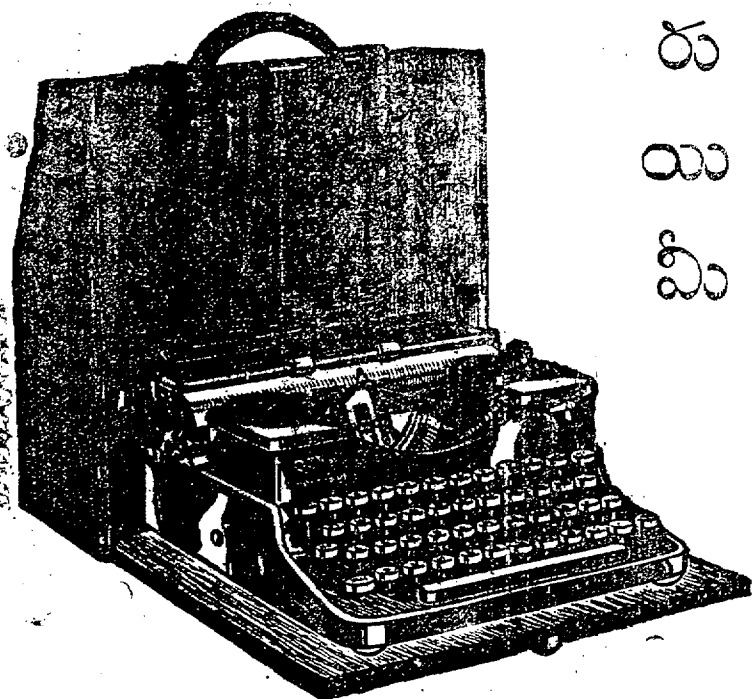
ఒక పౌరుడు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు, అకాలముగా వెంట్రుకలునెరయుట, శిరోవేడిమి మొదలగునాటిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమును, బుద్ధికి బలమును, గలిగించి వెంట్రుకలను నల్లపరిచి వృద్ధి నొందించును. 1 సీసా రు 1-0-0 8 సీసాలు రు 2-10-0

(8) 8851 వి.వి. ఖర్బుల ప్రత్యేకము
డి. కె. పి. అంబుకొ. అయ్యశ్రేష్ఠసమాజం-వెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా

ROYAL

నెవ్వెంబరు మాసాంతము వరకు.

రు 12/- మొదట చెల్లించి తదుపరి వాయిదాకు రు 12/- చొ॥ 17 వాయిదాలలో చెల్లించిన రాయల్ పోర్టబుల్ టైప్ రైటరును పొందవచ్చును. మొత్తం రు 216 అగుచున్నది. పైనిర్ణయ తేదిలోగా కొనిన వారలు రు 20/ ల లాభమునకు కొనినవా రగుచున్నారు.

ప్యాకింగ్ పోస్టేజిఖర్చులు ఉచితము.

రాయల్ కొనిన వారలకు యీ తక్కువ ధరలుతోబాటు ఒకమంచి ఫౌంటెన్ కలమును బహుమతిగా నివ్వగోరుచున్నాము. ప్రతి కలముతోకూడ, సెప్టెంబరు 30 తేదిలోగా రు 200 బహుమతిని పొందు విధమును తెలుపు వివరములు పంపబడును.

మీరు దీని విషయమై ఎక్కువ వివరములు

ఏల కనుగొన కూడదు?

యిక్కడచిందు.

అడిసన్ అండు కో లిమిటెడ్.

మాంటుకోడ్డు, మద్రాసు.

రాయల్ పోర్టబుల్ టైప్ రైటరు విషయము తెలుపు పూర్తివివరములను, సెప్టెంబరు మాసాంతము లోపున రు 200/- గడించుపద్ధతిని తెలుపు పత్రమును దయచేసి పంపగోరెదను.

పేరు.....

అడ్రసు.....

మీరు యీసంగతులన్నియు మీ స్నేహితుల కెవ్వరికైన తెలియజేయవలెనని వారిపేరుకు అడ్రసును వ్రాసిపంపిన తదుపరి, విషయమంతయు మేము నిర్వహించగలవారము.

అ మృ తాం జ న ము

అన్ని నొప్పలకు దివ్యౌషధము. ప్రతియింట నుండదగినది. అన్ని పావులలో దొరకును.

పోస్తు బాక్సు నెం. 42, మద్రాసు
నరకులను క్లియరింగ్, ఫార్వార్డింగ్ పిప్పిరిగు
జేయుటయందు పాల్గొనెదగు

SULPHATE OF AMMONIA & SUPERPHOSPHATE

సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా

సూపరు ఫాస్ఫేటు

ఎరువులలో నుత్తమమైనవి

విశేషముగా నువయోగ పెట్టబడుచున్నవి.

ఓ వ్యవసాయకులారా!

అమోనియాకు నమానముగు నెరువుకలదా? వేలమంది దానిని పరీక్షచేసిరి. లాభకరముగా నున్నందున, విశేషముగా కొనుటకు వచ్చుచున్నది.

ఎరువు లన్నిటికిని రాజైన యీనల్ఫేటు అవ్ అమోనియాను, వరి చెరకు, పొగాకు, రాగినజ్జలు, పొగాకు, జొన్నలు, తమలపాకులు, దాక్షిణిగలు, నిమ్మచెట్లు, నారింజచెట్లు ఉల్లిగడ్డలు, బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అరటి, కొబ్బరిచెట్లు, మొదలయిన వాటికి ఉపయోగించ వచ్చును. నీటిలో వేయ గానే కరుగును. వెంటనే పైర్లకు వినియోగపడును. చెడువానన యెంతమాత్రమును లేదు. మతాచారములకు వ్యతిరేకమైన వస్తువు యెంత మాత్రమును చేర్చబడలేదు. అంతేగాక, ఇంతకంటె చౌకయైన ఎరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కపైరుకు ఎంతెంత వేయవలసినది. మొదలైన వివరములకు మాకుగాని యీక్రింద తెలుపబడిన మాకంపెని ప్రచారకులకుగాని, సర్కారువ్యవసాయపు ఇలాకా వారికిగాని, వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డి పో,	ప్రచారకుల అడ్రసు.	డి పో,	ప్రచారకుల అడ్రసు.
1. బెజవాడ	మిస్టరు:- దరిసి చెంచయ్య B. Sc., ప్రోప గాండా ఇన్స్పెక్టరు (Propaganda Inspector) కుప్పవారిపేటి, బకింగు హేమ్ పేట, బెజవాడ.	16. సామర్లకోట	మిస్టరు:- N. సీతారామసామినాయుడు Retd Agricultural Demonstrator' సా మర్లకోట.
2. ,,	,, R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి, బకిం గేముపేట బెజవాడ.	17. పొన్నమండా	,, V. నరసింహమూర్తి, M. A. C H. M. D., పొన్నమండా, V. నగరం.
3. మచిలీపట్టణము	మిస్టరు:- C. వద్దనాభయ్య. మంగలపల్లె కామయ్య ఇల్లు, గొడుగుపేట్, మచిలీపట్నం.	18. రామచంద్రాపురం	,, M. V. S. సుబ్బారావు, C/o మిస్టరు N. రాజారావుగారు, యూనియన్ బోర్డు ప్రసిడెంటు, రామచంద్రా పురం.
4. గుడివాడ	,, C. H. శ్రీహారావు, గారి శంకరా పురం, గుడివాడ.	19. బీమవరం	,, K. V. బ్రదయ్య, శ్రీరామాపురం, బీమవరం.
5. తెనాలి	,, డి. కుమారసామి, మారిన్ పేట, తెనాలి.	20. మారుతేరు	,, P. కనకరాజు, మారుతేరు, (పడ మటి గోదావరిజిల్లా.)
6. చిన్నగంజాము	,, K. Ch. రామయ్య, ప్రోపగాండ్స్ట, చిన్నగంజాము.	21. నెల్లూరు	,, M. రంగసామి, 439, మూలాపేట్, నెల్లూరు.
7. నందయాల్	,, C. V. సుందరరాజు, C/o బ్రన్నరు మాండు కంపెని డిస్ట్రిబ్యుటరు, నందయాల్.	22. నెల్లూరు	,, B. V. సుబ్బారావు, స్టానుహవున్ పేట, నెల్లూరు.
8. కడప	,, K. లక్ష్మణరావు, C/o అగ్రికల్ చరల్ డిమాండ్ ట్రేటరు, కడప.	23. బెంగుళూరు	,, B. రామశ్రీహార, B. A., మార్గోసా అవెన్యూ, మల్లేస్వరం, బెంగుళూరు.
9. వేంపల్లి	,, యేదూరు వెంకటసుబ్బయ్యచెట్టి, వేంపల్లి.	24. మైసూరు	,, C. ప్రకాశరావు, 1335, వీవర్సు లైన్సు, మైసూరు.
10. ప్రోద్దుటూరు	,, M. నర్సింజ రావు, హోంసుపేట (Holmespet) ప్రోద్దుటూరు.	25. బెంగుళూరు	,, C. J. మధ్వరాజు No. 7, VIII బ్లాకు బసవంగుడి, బెంగుళూరు.
11. కమలాపురం	,, A. వెంకట్రాయాచార్యు, C/o పోస్టు మాస్టరు, కమలాపురం.	26. హేనను	,, K. S. నరసింహమూర్తి, నార్త్ యెక్స్ ప్రెస్సు, హేనను.
12. రాజమండ్రి	,, P. అంకరాజు, LAg., ప్రోపగాండా ఇన్స్పెక్టరు, మండటవారి వీధి, రాజ మండ్రి.	27. సీరంగవల్లం	,, D. S. శ్రీవతిరావు, పూర్వయ్య వీధి, సీరంగవల్లం
13. పల్నాకిమిడి	,, K. శ్రీరాములు, పేలసువీధి, పల్నా కిమిడి.	28. అనంతపూరు	,, L. సుందర రాజయ్యంగారు బాబా రావువీధి అనంతపూరు.
14. విజయనగరము	,, G. వెంకటరావు, C/o అగ్రికల్చరల్ డిమాండ్ ట్రేటరు, విజయనగరము.	29. హాస్పేటు	,, G. సూర్యనారాయణరావు, C/o పోస్టుమాస్టరు, హాస్పేటు.
15. అనకాపల్లి	,, M. నత్యనారాయణరాజు, తాలూక్ ఆఫీసురోడ్డు. అనకాపల్లి.	30. కంప్లి	,, Mr. E. R. సుబ్బారావు, కంప్లి, బల్లారిజిల్లా.

సల్ఫేటు ఆఫ్ అమోనియా 80 ఫౌనులు తూకము గల బస్తాలుగాను, సూపరు ఫాస్ఫేటు 112 ఫౌనులు తూకముగల బస్తాలుగాను, వైచెప్పిన డిపో లలో స్టాకుచేయబడియున్నవి. ఇతర వివరములు తెలుసుకోవారు ఈక్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుడు.

FERTILISER PROPAGANDA OF (India), Ltd.,

Secretaries:—Brunner Mond & Co., (India) Ltd., MADRAS.

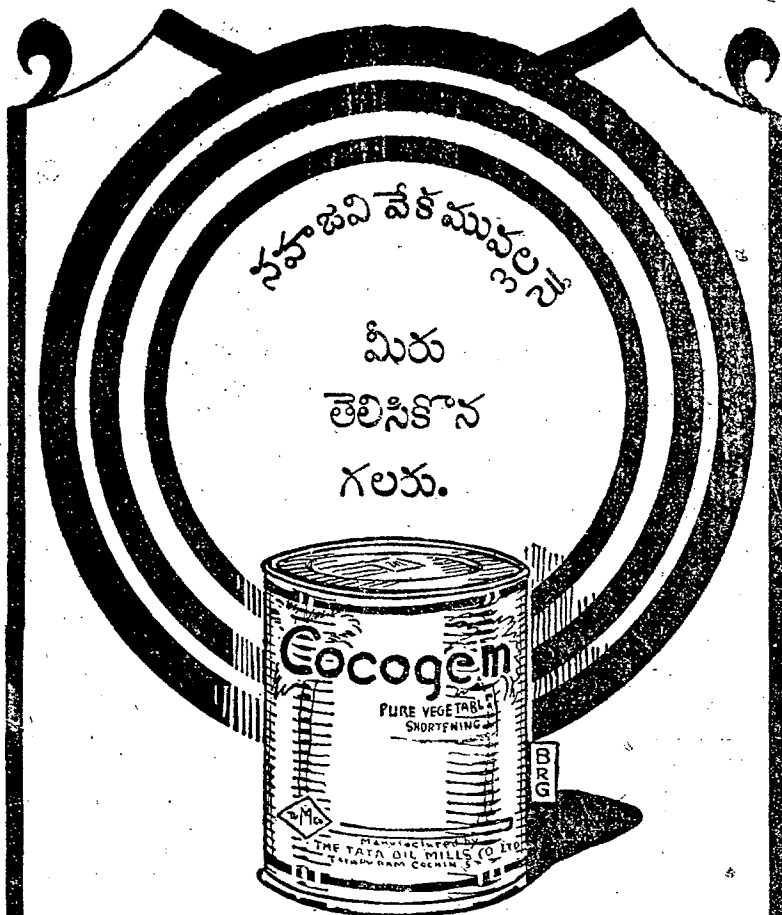
ఫర్టిలైజరు ప్రోపగాండా ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్,

శ్రేక్రీటిలు:- బ్రన్నరు మాండు ఆండు కంపెని (ఇండియా) లిమిటెడ్. మద్రాసు.

దేవదాసీల కష్టపరంపరలు

దేవదాసీల సంస్కరణ జరుగున కాపాడించిన దేవదాసీల నాకరి, యీ వామలయందును దీర్ఘబుకై మర్రాను చట్ట సభలో శ్రీమత్తుల్యైరెడిగారిట్లు వేటుకొన్నింటి శ్రీయుడి, రామదాసు శుభకుమారి టిల్లును సహకారయై దేవదాసీల చురతికి వివాహములను జేసికొనుటకు తగుమర్గము లేర్పరచి, దేవదాసీల సంస్కరణ జరుగునకు జోడ్చడి, ఈ వాతివాది కష్టపరంపరలు దీర్చినను ధైర్య ముదయించి లోగడినుండి యీ వాతివా రనుభవించుచున్న మహాదుఃఖమున కీట్లులు అడ్డు రెగిరి, వివాహము జేసికొనుట సిద్ధముగా నున్న నీ సాంఘిక ముగ్ధులకు పట్టమగు నుత్సాహము, అంకురించుచున్న స్థితిలో 15-3-28 ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రతికలో కళావంతులను గురించి శ్రీ యంతి వల్లారి నూర్యవారాయణరావుగారి వ్యాసమును జూడ గా, తిరిగి వాడుగలకు దుఃఖ మువరించి దేవదాసీ సాంఘిక లలో చింతింపనివా రుండరు.

కళావంతుల సాంఘిక శ్రీయు వ్యభిచారవృత్తియే జీవన ముగా బెట్టుకొనుటవల్ల కొన్నితేల వత్సరముల నుండియు వీర లకు వ్యభిచారశ్రీ లని నామమువచ్చి అవనిత్రమును నీనామము తో పిలువబడుచుండిరి. గాక గొప్ప అపకీర్తిని బొందుచు గౌర వారోగ్య వివాహ సుజీవనములు లేక సోదర దేవీయుల ధన గౌరవారోగ్యవంశారములను నశింపజేయుచు, పవిత్రము లగు దేవస్థానములలో వ్యభిచారప్రచారమును జేయుచు కళంక రహితమును నీ దేశమునకు గొప్పకళంకమును దెచ్చుచు నింక ననేక విధములగు గౌరవములను, కష్టపరంపరలను, భరించలేక వివాహములను జేసికొని సంపూరింపబడుటకు దేశములోను పంపుము లోను గొప్ప ప్రబోధమును జేసి దేశీయుల సహాయ మే గాక మహాత్ముడు లజపతిరాయ్ సరోజినీ వాయుడు నటరాజును మొదలగు మహానాయకులు, బాధ్యత గల ప్రతికల సలహా సహాయములను గూడ బొందు చున్న సాంఘికముల గొప్ప నేలను జేయుచుండగా, నూర్య వారాయణరావుగారి వంటి మహావక్తలు, దేవదాసీల నాకరి దేవదాసీలయందు నుండి తీరవలయు ననుట, దేవదాసీ సాంఘి కుల దురదృష్టము గాక కలే చున్నది? యేతావునం దైనను నాట్యకాదిన శ్రీయుల వివాహములను జేసికొని యగౌరవముని తలచి వారి నీసాంఘికముల వివాహములను జేసికొని రను భయ ముచే దేవదాసీల నాకరి లున్న దేవదాసీలు రజస్వల లైన తమ దిడ్డులను సావత్రిలో దింపకుండ వివాహములను జేయకుండు దేవదాసీల యీనామము, నాకరిలను పర్యవహరించువరకు వామగలను వారి వారి గృహములలోనే యుంచి వాడుగల తల్లులే దేవదాసీల నాకరిలను జేయుచున్న స్థితిలో కళావంతు లలో వారి వారి భార్యభర్తలు దేవదాసీలయందు నాకరి జేయుట తప్పకదని శ్రీరావుగారు సెల వొసగుట యెంత ఆశ్చర్యము? ఎంత నీతిలేనివాడైనను తన భార్యను తెలిక్క లాడించుచు తాను జీక్కి జీక్కి మని లోకముగొట్టువా? గాక పూర్వము యీ సాంఘికములో సానివృత్తి జేయువారలే నాట్యవాదిరి. యిప్పుడు వివాహములను జేసికొనిన భార్యలను గూడ నాడించుచు లోకమును గూడ వారి భర్తల చే జేయించులాగున జేసి చూడవలయు నని శ్రీ రావుగారికి ఉద్దేశ్య మున్నట్లు వారి వ్యాసమును జూచిన వారి కెల్ల సు ధ్రువపడుట నిక్కము. దేవదాసీలయందు కళంకరహిత మగు భక్తిప్రేమలు మెండుగా నుండుటచే నిట్టి మహావాక్య ములను రావుగా రుపదేశము జేయుచుండి రి దేశీయులు నమ్మరు గాని దేశీయుల కామమున కీ దేవదాసీల సంతతిని గూడ బలి యొసగుటయే జేశక్షేమ మని నిట్టి మహావాక్యము లను దేశీయులకు రావుగారింటివా రుపదేశములను జేయు చుండుటవలన నీ సంస్కరణ కాపాడించిన యిట్లు తీరునా? వివాహము అముగ్ధుల కెట్లు జరుగుదా? వారి కష్టపరంపర తెల్లు దిరునా యని దేవదాసీ సాంఘికములకు చింత నాపాడింపక ముగియు, తిరస్కరింపులకన్నను క నాకష్టముగా బరిగణింపబడు గౌరవములేక లేక వివాహము లంతకన్నను లేక పెక్కుకష్టము లనుభవించుచున్న ఈ వాతిని బాగుజేసి రక్షించుట కన్నివిధము లను సలహా సహాయములు చెప్పి చేయవలసిన పురుషోత్తములు నాయకాగ్రణ్యులగు శ్రీ రావుగారు ఈజాతిపై లేకమైనను వారి కడదాకటాక్షయములను ప్రసరింపజేయకపోగా నా దేవ దాసీలను లోక్కిపట్టి మానవహీనులగా చేయదలచి వివాహ ములను జేసికొనవలయునను డీక్షతో నున్న సాంఘిక ముగ్ధులను

గ్యారంటీ లేనటువంటి నూనెల నుపయోగించి మీ ఆహారపదార్థములను చెడగొట్టుకొనకుడు. అందువలన అపరిశుభము ఏర్పడును. మీ ఆహారమును కోకోజములోనే వండుకొనుడు. వంటకపు నూనెలలో కెల్ల ఇది నిర్మలమైనది. గ్యారంటీ యివ్వదగినది. మువంటవానితో కోకోజమునే ఉపయోగించు మని చెప్పుడు.

Cocoogem
శ్రేష్ఠమైన వంటకమునకు

వ్యభిచారవృత్తికి బలియొసగు సత్సాహములను జేయుట దేవదాసీల కర్మమే! యీ సాంఘికముగల దురదృష్టమే! లేక సాంఘిక శ్రీయుల వివాహము చేసికొనుయోగము ఆసాంఘిక పురుషులకు లేకనో నా కేమియు దొరుకు లేదు. యీనామ లలో వుట్టంకి పూర్తిగా మొలచి ఉచితక్షేత్రములగు నున్నను ననేక వత్సరములనుండి ఈ సాంఘికశ్రీ సంతతి నంతను దేవా యములకు బలి యొసగుచు వీరల నిట్లుచేయుటచే యీసాంఘిక పురుషులు బ్రహ్మచారులగు యీ విధముగా నీ సాంఘిక శ్రీ పురుషుల నెందరినో దేవదాసీలయలకు బలి యొసగి యుం దిరే. యీ యీనామలచే జీవనము జరుగునను నాకచే నీవారి శ్రీసంతతికి వివాహములు చేయక పడుపువృత్తికి బలి యొస గుటవల్ల ఆరోగ్యముచెడి సంతానమువృద్ధియై పోషించువారు లేక తల్లులకు తిండి, బిడ్డలకు పాలు వారోగ్యము చివరకు కట్టువస్త్రములు గూడ లేక ఎన్నియో కష్టపరంపర లనుభవించుచుండిరే. ఇప్పటికిన్ని ఈ విధముగా నీ సాంఘిక రెండ రెన్ని కష్టపరం పర లనుభవించుచుండిరో శ్రోత్రియులు సంపూర్ణ గృహస్థులు ఆంధ్రాంగ్లేష సంస్కృత భాషలలో గొప్ప ప్ర వి ణు లు నాయకాగ్రణ్యులైన శ్రీ రావుగారు విచారించియుండిన ఈ నీలని నిట్లుగొ పరిక్ష జేయక. నీ సంస్కరణ కడుతులగు, గాక మహాపాపమును దురాచారముల ననుసరించుచు నెన్నియో కష్ట పరంపర లనుభవించుచు పెక్కు లేమి నున్న దేవదాసీల పరి స్థితులను విచారించు నవసరము శ్రీ రావుగారికి పట్టదు. యీ కష్టపరిస్థితులు దేవదాసీ సాంఘికముకే దెలియును గాని నితరు లకు దెలిసియుండవు. అధవా తెలిసినను ప్రముఖు లగువారు నిజమును దెలిసికొని దేవదాసీసాంఘికల కన్నను అనేక రెట్లు కాకాడలో మహాత్ములవారు కోకించినట్లు కోకించి వారి

కన్నివిధములను మహాత్మునివలె సహాయముజేయుట తధ్యము. దేవదాసీ సాంఘికల జీవితములను దేవదాసీలయల నాకరిలకన్ని విధములను భారపోసినందులకై నను యీనామలను దేవదాసీలకే వదిలివేయవచ్చునే. దేవదాసీలయలకు, దేశమునకు, దేవదాసీవాతినంతను బలియిచ్చి నను సత్యకోచ ఆసింసాధర్యములు, గౌరవారోగ్య వివాహ సుజీవనములు, వారికి లేకవోయినను దేశమును వారు నశింపు జేయుచున్నను, అన్ని విధములనాడు నశింపగుచున్నను, దేవ దాసీ సాంఘికల నన్నివిధములను గౌరవవంతులనుగా జేయుట మాకేమి యవసరమని చెప్పవారిలో వారేగదా? శ్రీరావుగారు గూడా ననేకసంస్థలకు సహాయజేయుచు దేశ సాభాగ్య కార్యములలో బాల్గానుచు మద్దపాన నిషేధమునకు అస్సల శ్యతానివారణ మొదలగు సుప్రసిద్ధకార్యములకు, శ్రీరావు గారు పాటుపడుచున్నారే. వ్యభిచారవృత్తియు నట్టిదేగాదా? లేక దేవదాసీలుజేసికొన్న మహాపాపమా? ముందైనను శ్రీ రావుగారి హృదయములో ప్రవేశించి దేవదాసీల సంస్కరణకు సహాయపడులాగున జేయవలయు నని భగవంతుని ప్రార్థించు చున్నాను.

పూర్వము పోగము మేళములను జూడగూడదని ప్రబోధముజేసి దేవదాసీలయలలో దేవదాసీలచే నాకరి జేయించుట మాన్పి వీరిసానమున సాంఘిక పురుషులచే భజనలు జేయించు లాగున జేయవలయునని ఈ నాకరివలన దేవదాసీ లనుభవించు చున్న కష్టము లెన్నియో దెలుపుచు కొలదిమాసములక్రిందనే ఆంధ్రప్రతికలో ప్రకటించిన శ్రీరావుగారు, ఈనెల 15-వ తేది ఆంధ్రప్రతికలో తిరిగి దేవదాసీలచే దేవస్థానములలో నాకరి జేయించిన నాట్యకళ అభివృద్ధిబొందునని శ్రీరావు వ్రాయుట

దేవదాసీల ప్రారబ్ధమో, లేక వీరి వ్యభిచారవృత్తిచే నన్నివిధములను నశింపగుచున్న దేశీయుల దురదృష్టమేగాక రాక్షసవృత్తిని యాపునాపుటకు తగుసహాయము శ్రీరావుగారి వంటివారిచే జూందుభాగ్యము దేవదాసీలకు దేశీయులకు లేకనో? నాకు దెలియకున్నది గాక నాట్యకర్త దేవదాసీలవలననే వృద్ధియగు ననియు వీరిగాత్రములు స్వాభావికముగా శ్రావ్యముగానుండుననియు వ్రాసి దేవదాసీలకు, మానవహీనలనుగా నుంచదలచిన దానికన్నను దేవదాసీ సాంఘిక తెల్లరిని నొక్కమారు నామరూపములులేకుండ నాశనముచేయుమార్గము విచారించుట పర్యవ్రాజము మని శ్రీరావుగారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

పుట్టుకుపుట్టు దేవదాసీలకు నాకరీ యానాములపై వచ్చుచున్నవనియు అట్టి యానాములను శరీరంజేసి శరీరము దేవదాసీలవల్ల పనులుజేయుట ధర్మమనియు యావిషయము డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డి, వి. రామదాసు పంతులుగారు శ్రావ్యముగా విచారించుట శ్రావ్యమని శ్రీరావుగారు వ్రాసిరి.

దేవదాసీల చేతులలో నెన్నిధానాగారములున్నవి? ఎంతలేమిలో నీ సాంఘికమున్నదీ చదువరులకు దెలిసియేయున్నది. ప్రస్తుతదేశీయులెల్లరు పూర్తియగు విమర్శజ్ఞులు అని నా నమ్మకము. గాక దేవదాసీల నాకరీలన్న ఈ సాంఘిక తెల్లరు పూర్తిగ నప్పులపాలైయున్నారు. ప్రాచీనకాలమునుండినీ ఈ సాంఘికము దేవదాసీల నాకరీ యానాములే స్వంతభూములని నమ్మి అన్యవృత్తులతో జొరబడక కుటుంబములవృద్ధియై ఓక్కొక్క భాగమునకువచ్చిన ఆదాయము సాధుకారుమనములైన ను జాబ్బుక మెట్టగ్రామములలో కర్షణములేనివత్సరము ముప్పైతి జీవించి వేళకు నాకరీజేయుచు నితరవృత్తిచే సంపాదించునలవాటులేక కొంతవరకైనను జీవనముగడచునను నాశచే నిప్పటికి పదరు నాకరీయున్న దేవదాసీలసంతతినిగూడ దేవదాసీలములకు బలియొసగుటకు సిద్ధముగానుండుటచే దేవదాసీల ఈనాములను దేవదాసీలకేవలది దేవదాసీలనాకరీ వారిచే జేయించుట మాన్పించి వారియడ్డులన్నియు దీర్చిన, బిడ్డలకు తప్పక దేవదాసీల వివాహములుచేయుదురని, అన్నివిధములను రాష్ట్రీయ కళాపరిపుట సంఘమువారి కలను దేశములోను శ్రీ వి. రామదాసుపంతులు శ్రీ ముత్తులక్ష్మిరెడ్డిగారు విచారించి శ్రావ్యమును దెలిసి కొని తమ సహాయ ముద్రకముగాను అనుగ్రహముతోను దేవదాసీల సంస్కరణమునకు జేయుచుండిరి. ఈ సాంఘిక పరిస్థితులు శ్రీరావుగారికి దెలిసియుండవని మనవిజేసియేయుంటిని. దేవదాసీసాంఘిక లుభవిమించుచున్న కష్టపరంపరలకు దేవదాసీ సాంఘికలతో కొందరిని అచటకులుగా తీసికొని తమ యిష్టము వచ్చిన మండలములో ఆనుగ్రహించి శ్రావ్యముగా విచారించినయెడల జాలి, దయ, పెక్కుదుఃఖము గలిగి శ్రీరావు గారిన్నివిధములను యాజాతి నుద్ధరించుటకు పూర్తిగా సహాయము జేయుదురని తలచుచున్నాను.

అనేకవత్సరములనుండియు ననేక కష్టపరంపరలకు మహాపాపముగ నవసరికి ఓర్చి తమ స్త్రీలచే, పల్లిక సంస్థలకు దేవదాసీలములలో సగము పొట్టుకూటికై ఈజాతి నాకరీని జేయించుచున్నదిగాని ఈజాతి మహా పూర్వమునుండియు వివాహములు చేసికొనుచున్న యేజాతియైనను తమస్త్రీలచే ననేక జనులయెడల గంటకు లక్షల నిచ్చినను నింత నీచముగ నాకరీని జేయించురా? సంసారమును పోషింపవచ్చు ప్రాణహానినైనను జేసికొనునగాని తమ స్త్రీలచే నింతమానిహీనియగు అపూర్వమైన దుర్మార్గపు నాకరీని చేయించుటకు నలవాటుపడియున్న దేవదాసీ సాంఘికము తప్ప, తదితరజాతులలో నంగీకరించు వారు మచ్చునైన నుండరని ఘంటాపథముగ జెప్పుచున్నాను. గనుక అన్నిగౌరవములను మానవునకవలసే. దేవదాసీలకష్టపరంపరలు వృత్తులు ననుగ్రహముతో విచారించి నన్నిజాతులతో పాటు నీ జాతినిగూడ బాగుపరచి ముందునుండియైనను నీజాతి బిడ్డలకు వివాహములను జేసికొనుట కానరించుచున్న అడ్డులన్నియును దీర్చి వీరుగూడ మానవమాత్రులుగా పరిగణింపబడుట శ్రావ్యమని తోచినయెడల తగుసహాయము జేయవలయునని శ్రీరావుగారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారి బిల్లు జయము బొందిన వెంటనే వివాహములు జేసికొనవలయునను నిశ్చలదృష్టితో ఈ సాంఘిక ఈనాడార్థమయ్యగ శ్రీ దేశములో కొన్నివందలమంది గొప్పదీక్షను బూనియున్నాడు. పదరు బిల్లు ప్యాగుగానియెడల వివాహములు జేసికొన్న నాకరీ జరుగక, నాకరీజరుగలేదని ప్రభుత్వమువారు జీవనోపాధియగు ఈనాములను తీసికొందురను గొప్పభయముతో సరకు ముగ్ధులెల్లరు తిరిగి వ్యభిచారవృత్తిలో పగుట నిక్కము యందుచే నీసంస్కరణముంతయు

బార్లీనీళ్లు చలవజేయును

ROBINSON'S 'patent' BARLEY

నులభరించిన తయారైనది ఈవయోగించుట కనుకూలమైనది.

WB. 5

జ్వరము విగుల తీవ్రముగా నుండినప్పుడు, చలవజేయు పదార్థములపై కోరిక గలిగిన అట్టికరి రాలిఫ్ సన్ పేటెంట్ బార్లీ నీరే యివ్వదగినది.

కడు నిర్మలమైనది. తయారైనప్పుడునప్పుడు సయితము చేతులతో నంటుకొనబడదు. కలరా విరోధకములు తలపించినప్పుడు, జ్వరము తగిలినప్పుడు, పొట్టు పదార్థములు పూర్తిగా తొలగించబడిన రాలిఫ్ సన్ పేటెంట్ బార్లీ నిచ్చిన, ఆవరమందు, బాధగా నుండిన ప్రదేశమున కుపకరణము గలగించును.

రాలిఫ్ సన్ పేటెంట్ బార్లీ తయారైనప్పుడు కడునులభవము. దీని నుపయోగించుట నులభమే కాకుండా, పెరల్ బార్లీకంటే చాల రెట్లు శ్రేష్ఠమైనది కూడాను.

శేడే ఒక దబ్బీనికొనును. పూర్వ మనుభవించుచుండిన కష్టములకు, తా వొసంగ నవసరమండదు.

నాశనముగల పత్తము. ఇట్టి స్థితిలో వీరి యానాములను వీరికే వదిలి దేవదాసీల నుద్ధరించుటకు నాల్గును ప్యాగుజేయుచుట ధర్మమో, లేక నాల్గునుపడింపజేయుటకు తగుప్రయోగము జేసి దేవదాసీలను మామూలుజీవితంలో నుంచుట ధర్మమో అను గ్రహముతో విచారించి ఈ సాంఘికసంకలికైనను వివాహములను జేయించుటకు తగు సహాయము జేయవలయునని శ్రీరావుగారిని దేశీయులను కాపనపథ్యములను ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ సాంఘిక స్త్రీసంకలికతో నొక్కబిడ్డనైనను వ్యభిచారవృత్తిలోకింపుట కాస్కారములేకుండజేసి జాతినుద్ధరించుటకు శ్రీ. వి. రామదాసుపంతులుగారి చట్టమును అంగీకరించి వెంటనే ఆములు జరుపవలయునని యిండియాప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

మద్దెల పెదనరసమ్మ.

కత్తెతాలాకా కళాపంతులు కార్యసంఘ సభ్యురాలు.

మాదీఫలర సాయనము

6

“గర్భిణీస్త్రీలకు కల్పతరువంటిది” నేనిట్లు, వైద్యము. ౧) కారము, తలతిరుగుట, కడుపులోముంటు, నోటనీడూరుట, ౨) జీర్ణము, అజీర్ణము, వత్తుముంటులు, వాంతులు మొదలైన నాటిని పోగొట్టును. వెల బుడ్డి 15 1-8-0.

2126 అర్ధరసాయనశాల ముత్తూరు (కృష్ణ)

నవ యశావ్యస్

రిజిష్టరు బ్రాడ్

నిజమైన ధాతువృద్ధిమందు

సరముల బహిరతను పోగొట్టి, శుక్లవృక్షమును తొలగించి నూతన యౌవనము మొదలుగును. సంసారమును నిర్మము, వక బాటికై నుగుము మొదలగుట. యితర వ్యాధులున్నను తొలగిపోవును.

25 మాత్రలు నీసా దు 2-8-0, వి. వి. చార్జితము. ఏజెంట్లు కావలెను:-

ఆనందబావాజీ ఆశ్రమం,

గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

కలరామాత్రలు

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు. వెల రు. 0-6-0
ఈ కలరామాత్రలు వాపల ఇవ్వబడిన వెంటనే విషపురుగుల జంప ప్రారంభించి వాంతిభేదము తగ్గించి మూత్రము వెదలించి నాడికి పుష్టికలుగజేయును. తగిన వెంటనే నుంచును లిఖింప జనశ్రేయము. కలరా రోగమును పోషి కాచి శ్రాగుట యుక్తము.

అమ్మతాములకివా, బొంబాయి - మదరాసు.

అత్యద్భుతము! ఆశ్చర్యము!! ఆమోఘము!!!

ఇదివర కెన్నడు ఈదిగవ తెలుపబడినట్టి బహుమతి సామానులు మీరు కని, వినియుండరు. ఇప్పుడే సగముభాగము విక్రయమైనది. ఆలశ్యముచేసిన ఆశాభంగమగును. ప్రస్తుతము కొనలేనివారు తమము ఒకదాని చూచి ఆనందింపుడు. గాన శ్రుతియొక్కరు ఒకదాని మా ప్రదర్శనశాలకు రావలెదము.

బహుమతి నివృత్తిగన బంగారు గడియారములు, ఇమిటేషన్ దంకం బ్రష్టు, దువ్వనలు, అద్దములు, తట్టులు, పెండ్లి ఘంటా ప్రేములు, నవీనరకము పెండ్లి టీ, కాఫీ పెట్టు మున్నగు మేలైన సరకులు సరసముగా విక్రయించబడుచున్నవి.

తంజివిలాసము
"ఉమ్మిడియా" } ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,
మొలిపోడు నెం 2802. } నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రూక్ బాండ్ ఇండియా లిమిటెడ్

భారతీ వర్తకులు

పోస్టు బాక్సు నెం 271, బొంబాయి

ఎల్లివ్వుడు మీకనుసరియై మెలగును

రెడ్ లేబిల్ 1 పౌను డబ్బీ శ్రేష్ఠమైనది పెట్టె 1 కి 32 పౌ. నికరం
గ్రీన్ లేబిల్ రెండవ రకం పెట్టె 1 కి 32 పౌ. నికరం
సీల్ 1 పౌను, 2 బెన్సుల ప్యాకెట్టులు (మంచి రకం) పెట్టె 1 కి 32 పౌ
కోరా 1 పౌ, 1/4 పౌ. 2 బెన్సుల ప్యాకెట్టులు (ఇండియాలోని మంచిరకం టీడబ్ల్యు) పెట్టె 1 కి 30 నికరం.

వర్తకుల సౌకర్యార్థము అన్ని రకములు చేర్చిన పెట్టెలు సప్లయచేయబడును. మీదగ్గర రైలు స్టేషనులకు, రైలు ఖర్చును, పోస్టుఖర్చులు మేమే భరించెదము. ధరల జాబితాలు వరతులు, దగ్గర డిపో లిఫ్టు, ప్రాసిన వారలకు ఉచితముగా పంపబడును.

మైసూరు గవర్న మెంటు సోపు ప్యాక్టరీ

బెంగుళూరు

మి క్వి లి నాణ్యమైన

పలురకముల పరిమళ సబ్బులు

ఉతుకుట కువయోగించు సబ్బులు, చందనపు సబ్బులు

మైసూరు గవర్న మెంటువారిచే తయారుకాబడుచున్నటువంటి
చందనపు సబ్బు ననుకరించుటకు; విదేశీయ పరిశ్రమలవారు
చాల ప్రయత్నించిరి, కాని, నాణ్యములోను, పరిమళమునందును
దీనికి సమానముగా చేయజాలకపోయిరి.

వివరములు గోరువారు, క్రింద చూపిన విలాసమునకు వ్రాయవచ్చును.

Best & Co., Ltd.,

P. O. Box 63, Madras.

Sole Agents for the Madras Presidency,

MYSORE, TRAVANCORE & COCHIN.

కమల (ప్రథమభాగము)

ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథమాలవారి కిరీ వ నవల
ఈ నవల శ్రీయుత బాలాంశ్రపు రామచంద్రరావు
బి. ఏ. బి. ఎల్ గారిచే రచింపబడినది. కమల యొక అశాధ
కాళిక. ఈమెకుండి మృతి నొందెను. తల్లి రాధిక. యాబా
లిక నల్లారుడుగా పెంచుచుండె. పిదప ఆలోచనా కనలియా
మున వర్తమానమున నెలకొల్పబడిన యొక చక్కని గామ
మున నివసించుచుండిరి. యాత్రాగము పారిద్యారమునకు తల్లి
బిడ్డ నిరవురును పాదచారులై బయలుదేరిరి. పారిద్యారము
కేరళపీఠమున నచట నొక ధర్మశాలలో బసచేసిరి. అచట నా
కాళిక యాత్రాగ సౌందర్యమునూచి రాజకీయకుడగు నొక
డు ధనాకావడడగుచే ధర్మశాలాధికారిని లోబరుచుకొని రా
ధిక గంగాస్నానమున కేగినతరువాత ఆకాళికను హరించెను.
పిమ్మట రాధికవద్ద తనపుత్రిక నెవరో కొనిపోయిరిని విని
కుభృతయై ఉత్పాదించి పారిద్యారమునందే తిరుగుచుండెను.
క్రమముగా నామె విరాగినియై వరమభక్త
భరితయై గురుపీఠమును బడసి భగవత్సామసక్తి ప్రసాదము
జోహాయవని పకలజనులకును బోధించి యాదర్శింప గలిగియుం
డెను. కమలను ప్రజలు పురమునకు గొనిపోయెదరు. ఆ సంతా
నాధికారియగు జయసింహ రాజునకును రాణా యువయ
త్రాత్రపునకును అత్యధికమగు మైత్రిగలదు. వారిరవురును కమల
బిడ్డలవలెనే మెలగుచుండిరి కాని వారి ప్రకృతులూ, తమ భిన్న
ములు. రాణా శేఖరులు భోగపరాయణుడు. ఉచితానందము
లను గమనించువాడు గాడు. మహారాజు సకల సద్గుణ సమన్వి
తుడు గాని రాణా కడురాడుల కిష్టపడడు. ప్రభుత్వోద్యోగు
ల దుష్ప్రవర్తనలన రాణా విరుద్ధమై మధ్యపానమునకలవడె
ను. అతనికి కేటరు ప్రీతికరము. ఈ రాణాకొరక కమల
యిచటికి గొనిపోబడెను. ఈ మిత్రులిద్దరును కమలను జూచి
నితాకు జెడిరి. ఆమె సౌందర్యము వారియందు సద్భావముల
కు ప్రకాశింపజేసెను. ఒక దివ్యభవనమున నామెను విడిచి
ఆమెకు సకల విద్యలను నేర్పట కేర్పాటుచేసిరి. ఆమె వారిని
సోదరులగా భావించుచుండెను. ఆ భవనమున కవత్రాలను
ముగా పరిణమించెను. అచట నామె భగవత్సామసక్తియును
వారిరువు రచటనుండి భక్తిపరమలగుచుండిరి. ఇటులక మలాసహ
వాస ప్రభావమున వారిదుర్వసములు క్రిమముగా తొలిగిపో
సాగెను. మహారాజు ఆమె యువదేశమునానించి రాజ్యపరిపా
తనమునందుగల లోపములను సవరింపబూనుకొనును. వెనుకటి
యోద్యోగులను తొలగించి నూతనోద్యోగులను నియమించును.
వారు చక్కగా పరిపాలనమును సాగించుచుందురు. ఈప్రథమ
భాగమునందలి కథాభాగ మింతయే. మిగిలినది రెండవభాగము
నందు ముగింపబడును. ఈనవల ఆత్యంత నీతిబోధకము. శ్రేణి
మృదుమధురము. భావ గ్రాంథికము. భగవద్భక్తి యొక్క
మహిమ అపారమని దీనివలన విదితముకాగలదు. 171 పుట
లున్నవి. కల రు 1-8-00 వలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

ఆంధ్రప్రచారణ గ్రంథనిలయము,
పితాపురము, తూర్పుగోదావరి.

యువకులు-దేశము

కాకినాడ సోదరసమితివారి మొదటి కరపత్రము
దేశాభ్యుదయమునకు ముఖ్యకారకులు యువకులే. దేశ
కల్యాణము యువజనలపైనే ఆధారపడియున్నది. ఈ కార
ణమున యువకులలో నైకమత్యమును నేనానిరతిని కలిగించుటకు
సాధనాసాధిగాగు మున్నగువారు మన దేశమానం దంతటను
యువజన సంఘముల నేర్పరుచుచున్నార. యువకుల కారీరక
మానసిక నైతికపరిస్థితులను వృద్ధిపొందించుట దేశస్వాతంత్ర్య
మును గడించుటకు యువకులను సిద్ధపరుచుట, దేశసేవారతిని
యువకులకు కలిగించుట, స్వయంసహాయము ఆత్మగౌరవము
స్వార్థత్యాగము మున్నగువానిని యువకులలో పెంపొందజే
యుట యనునవియే యువజనోద్యమమునకు ముఖ్యములగు
నాళియములు. కాకినాడ సోదర సమితి గూడ
నిట్టి యాళియములలో నేయేర్పడినది.
ఈ యాళియములను నెరవేర్చుట కొక సాధనముగా పిరపుడ
పును కరపత్రములను ప్రకటింపదలచిరి. ముద్రణాది వ్యయ
ముల కొరకుమాత్రము పిని కర్తవ్యమగు ధర నేర్పరచెదరు. ఇది
మొదటి కరపత్రము యువకులందరును దీనిని ముఖ్యముగా చదు
వదగును. 18 పుటలున్నవి. వలయువారు పోస్టువ్యాసా ఒక
అణా చీటిని యా డిగువవిలాసమునకు పంపినచో యా కర
పత్రమును బడయగలుగుదురు.
శ్రీయుత నా. వెం. చౌదరిగారు,
కార్యదర్శి, సోదరసమితి, కాకినాడ.

ఆతంకనిగ్రహ ఘోరశ్రీ,
26, బాడ్యే, మదరా

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to: Imperial Telegraph College, Nai Sarak, Delhi.

అఖిలభారత వర్షీయ బ్రాహ్మణ మహాసభా సమ్మేళనము

విభవసంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ నవమి మొదలు ఏకాదశివరకు (1928 సం॥ నవంబరు నెల 5, 6, 7 తేదీలందు) 8 దినములు

కాశీక్షేత్రమునందు జరుగగలదు

సభ్యులం దాతాచింపదలచిన ముఖ్యవిషయములు

1. వివాహము, 2. శుద్ధివిషయము, 3. పృథ్వీస్థలశ్రీ విచారము, 4. జాతిపరివర్తి, 5. ఎచ్చిన పండితులలో అధిక సంఖ్యాపూర్వ ముఖ్యులని తోచిన మఱికొన్ని విషయములు

విజ్ఞప్తి

పండితులందఱికింది విజ్ఞప్తిని సావధానముగ పఠించి అధికసంఖ్యాకులయి విచ్చేసి సభను జయత్రదముగ నిర్వహింప వలయును.

మన సంఘమునం దిప్పుడు భిన్నభిన్నాభిప్రాయములు కలిగి పలువు రాంబోళనము చెందుచున్నార.

1. కొందఱు ఇప్పటికితల కనకూలముగ నుండనలలు శాస్త్రములనే మార్చి వ్రాయవలయు ననుచున్నారు.

2. కొందఱు శాస్త్రప్రమాణము సంగీకరించుచు స్థితి గతుల ననుసరించి సమన్వయముచేసి కొంతవఱకు మార్పుచేయుక తప్పదని చెప్పుచున్నారు.

3. కొందఱు శాస్త్రములను ప్రాచీనవ్యాఖ్యానములను అనుసరించియే ప్రమాణవిశేషముల ననుసరించుచు అర్థశాస్త్ర మును ప్రాధాన్యముగ గైకొని శాస్త్రసమన్వయము చేయవల యు ననుచున్నారు.

4. కొందఱు ధర్మశాస్త్రములను ప్రాచీనపదధరిని అను సరించు చున్నప్పటికిన్ని అర్థశాస్త్రోపయోగమునుకూడా ప్రా చీన ధర్మశాస్త్రసమన్వయము నతిక్రమింపకయే మారుకొన వచ్చుననియు పలుకుచున్నారు.

సంఘమునం దిట్టి యభిప్రాయములుగలవార లున్నవిష యము నుపసద్ధిమే. 2-3-4 తరగతులవా రొకచోటచేరి విష యవిమర్శనము చేసికొనుటకు అవకాశములు చాల ఉన్నవి. ప్రాచీన సాతనధర్మగౌరవము నపేక్షించుకర లందఱు సం ఘముగా నేర్పడి రాజనీతిక్షేత్రమునందుకూడ ప్రవేశించి నలు గురితోడ కలసి మన మతధర్మములనుకూడి సంక్షేమింపకొనవల సిన యవసర విప్పుడేర్పడినది. మన విజ్ఞప్తివిషయములం దుపేక్ష వహించియుండుటను అనకాశముగాగని మనలోనే కొందఱు మన మతాచారధర్మములకు విరుద్ధములగు శాసనములనుకూడా శాసనసభలయందు ప్రవేశపెట్టుచున్నారు. ప్రకృతసమయమున కు అత్యావశ్యకములగు విషయములకు భంగము లేకుండుటలకు కూడినంతవఱకు శాస్త్రములకు విరోధము లేకుండా మనము నడువవలసిన కార్యప్రణాళికను నా సాధనముగా దురాగ్రహమునందలి చర్చించి నిర్ణయింపవలసియున్నది. ఇం దులకు సాతనధర్మాచరణశీలరగు బ్రాహ్మణులందఱొకచో టసమావేశము కావలయును.

ఈ సంవత్సరము విభవసం. ఆశ్వయుజ బహుళ అమా వాస్యశాడు వచ్చెడి సూర్యగ్రహణపర్యకాలమునకు భరితఖండ మానందన్ని భాగములనుండి శ్రీకాశీక్షేత్రమునకు విద్యాంకు లందఱు వచ్చెదరు. కావున తత్సూర్యము బహుళ నవమిమొద లు ఏకాదశివరకు పండితసభను జరుపనిశ్చయింపబడినది. ఆసభ యందు సాతన ధర్మము కాలానుసారము శాస్త్రసమన్వయ ము ననుసరించి మారవచ్చునని వాఱించు పండితులన్నూ మార్పు కూడదని వాఱించు పండితులన్నూ ఉభయులన్నూ తప్పక రావలయునని ప్రార్థించు చున్నారము.

బొంబాయి, కలకత్తా రాజధానులనుండి పలువురు పం డితులసభకు రాగలమని జాబులు వ్రాయించియున్నారు. మద రాసు రాజధానినుండియు పలువురు పితృపతులు తమతమ యాస్థానమునుండి పండిత ప్రతినిధులపంపునటుల అనుగ్రహిం చియున్నారు. కలకత్తా సాతనధర్మసభివారు సభావ్యయ మంతయు భరించుచున్నారు. ఆయా రాజధానులందు గల సా తనధర్మసభా ప్రవర్తకులు గ్రామపంచాయతీసభివారలు స భకులచ్చెడి విద్యాంకులతో పలువురు రాకపోకలకు అయ్యెడి ఖర్చును ఇవ్వనిశ్చయించిరి. కనుక అట్లే ఆంధ్రదేశమునందుం డు రాజాధిరాజులను, మహారాజులను, శ్రీమంతులను తమ తమ యాస్థాన విద్యాంకులను సభకు పంపుటయేగాక వెళ్లడం చేడి అర్హులగు విద్యాంకులకు రైలు ఛార్జినియిచ్చిపంపి ఆంధ్ర దేశ గౌరవమును నిలువజేసెదరు గాక. కాశీచేరినతిరువాత ము లు రైలుకు ప్రయాణముగువఱకు విలయు సకలసదుపాయముల ను సభవారే భరించెదరు.

విషయమా? ధర్మసంరక్షణము!

ధనసహాయమా? కాశీయాత్రాము!

కాలమా? సూర్యగ్రహణ పర్యవసయము.

నీ బిడ్డ యింకను శల్యముల ప్రోవ!

విచారకరమైన దృశ్యము. కండ్లు లోనికిపోయి, దేహ మెల్లప్పుడు ఉష్ణముచే గ్రాగుచు, ఎమికె లన్నియు తోలుముక్కలతో చుట్టబడి నట్లుండి, దుర్బలముగను నిస్సత్తువుగ నుండు నీ బిడ్డ నెప్పుడేని ముద్దాడ దీనుకొనుటకు జంకరా!

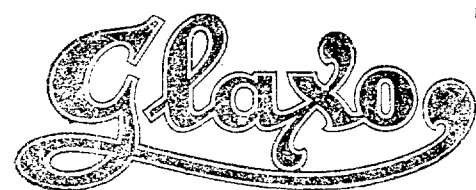
అనారోగ్యకరముగ పదార్థములచే పెంచుటవలన నీబిడ్డ అట్టిస్థితికి పా తై యున్నది.

ఆరోగ్యకరమును, పరిశుభ్రమును, డబులు నీలు వేయబడిన డబ్బాలలో ప్యాకుచేయబడి, చేతితో తాకబడక అతిశ్రద్ధగ తయారుకాబడు గ్లా క్సోను నీబిడ్డకు పయోగించిన నీబిడ్డ యెప్పుడు నట్టిస్థితిని పొందదు.

ప్రముఖమైన అయిదు రాజకుటుంబములందు దీనిని మాత్రమే నుప యోగించిరి.

నీబిడ్డకు గ్లాక్సో సెచ్చి, అభివృద్ధిని గమనింపుడు!

2

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందు కో, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకాకొన్నింటిని చేయబడినవి.)

తపాలబిల్డు నెం. 50 మదరాసు.

5706

పాత్రుల? సాతనధర్మసంరక్షణార్థము కాశీయాత్ర కు పోవుటకు బజలువెడలిన విద్యాంకులు.

ఇట్టి సత్ప్రియకు సాయమొసర్చి జన్మపాపల్యమున పొందుటకు ఆంధ్రదేశ అర్హులు, అర్హులు, అర్హులు.

బ్రాహ్మణ మహాసభా సమ్మేళనసన్నియమములు

1. కుటుంబ, పృథ్వీలు, నిబంధనగంధములు అనుస రించి వానికి అవిరోధముగనే సభ్యులు విమర్శించి చర్చింపవ లయును.

2. మినుంసాశాస్త్రపద్ధతి ననుసరించియే విమర్శించ వలయును.

3. సాతన ధర్మపరాయణులగు బ్రాహ్మణ పండితు లే ప్రతినిధులుగా పరిగణింపబడెదరు. వారే సభయందు వా ఱింపవర్హులు.

4. బాల్లు వర్ణములవారు ప్రేక్షకులుగా రావచ్చును.

5. ప్రవేశపత్రిక లేనివారలకు సభాప్రవేశములేదు.

6. ఎక్స్‌రేవిషయమునందు విచారము చేయవలెదలెదో వారలావిషయమునందు స్వాభిప్రాయమును తెలిపెడి ఉపన్యా సమును సప్రమాణముగ వ్రాసి సమ్మేళనము జరుగునాటికి 1 నెల రోజులు ముందుగానే సభాకార్యదర్శిగారిచేరి రిజిస్టరు చేసి పంపవలయును.

7. ఇది మొదలుకొని 2 మాసములలోఁగల ఆయాదేశము లందుండు సాతన ధర్మసభలు మున్నగునవి తమ తమ ప్రతి నిధుల శాసనములు మున్నగునవి పంపివయెడల వారివారి కేర లులో సకాలమునందు సభాప్రవేశపత్రికను సభాప్రవర్తకులు పంపెదరు.

ఇట్లు సభాసంపాదకులు.

మహామహోపాధ్యాయ అనంతకృష్ణశాస్త్రి

(సెక్రటరీ అఖిలభారతవర్షీయ బ్రాహ్మణమహాసభ)

నెం 6 8/8 శ్రీగోపాలముల్లికలేను కలకత్తా

అనుబోటిగాని లేక

సెక్రటరీ అఖిలభారతవర్షీయ బ్రాహ్మణ మహా సభా సమ్మేళనము

నెం 107 దశాశ్వమేధమాచార్యులు, బనారసునిటి అనుబోటిగాని వ్రాసి తెలిసికొనవలయును.

సభకు అహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

1 హిస్ మైసన్ మహారాజాధిరాజ కాశీమహారాజుల వారు. కె. టి. ఇత్యాది.

ప్రొత్సాహకులు

1 కాన్రెయిక జీవితలగు ధర్మాచార్యులందఱు

2 రాజాశ్రీ శిశుశ్రీధరాపు

3 కలకత్తా సాతన ధర్మమండల ప్రవర్తకుల ము

నా సహజమువారు.

4 రాయబహదూర శ్రీరామేశ్వర నాథులవారు.

కార్యనిర్వాహకవర్గము

సభాధిపతి:—మహామహోపాధ్యాయ పండిత శ్రీపం

చానతెర్క భట్టాచార్యులుగారు

ఉపగ్రాసనాధిపతి:—పండిత శ్రీనామాచరణ భట్టాచార్యులు

లక్ష్మణశాస్త్రి వ్రావిడులవారు

కార్యదర్శులు

1 మహామహోపాధ్యాయ శ్రీ పండితులకు, జిల్లా

శాస్త్రి, గజపేట్టపూరియనను ఈ డిప్యూటీ కలెక్టరు

2 న్యాయ డబ్బుకాసుమకొను నవ్వు మి నిజదవోలనకు

3 పంత్రికలో

4 పం

అజ్ఞానమా?

శ్రీనివాసయ్యగారు

హిందూదేశము గూర్చి ఇంగ్లండులో అజ్ఞానము ప్రబలియున్నదనియు, బ్రిటీషువారికి భారతీయజాతములు తెలిసినచో, వారు వెంటనే నఫలపరచెడివారనియు, తలచువారికను గలరు. ఇట్టియభిప్రాయమున కవకాశములేదని, ఇంగ్లండుకు బోయివచ్చిన భారతీయనాయకులు తెలుపుచున్నారు. జన్నాగారు ఇంగ్లండుకు గంపెడతతో వెడలిరి గాని, వారియాశలన్నియు నిరాశలయ్యెను. ఇండియాకు తిరిగివచ్చిన శ్రీనివాసయ్యగారు, పట్టుఖంచెట్టి, డాక్టరు బిసెంటుగార్లు స్వరాజ్యసంపాదనకై ఇంగ్లండుపై నాధారపడి ప్రయోజనములేదని తెలుపుచున్నారు. బ్రిటీషువారికి పరిపాలనపు విషయములు కొన్ని తెలియకపోవచ్చును. కొన్ని భారతీయప్రశ్నల గూర్చి వారు ఆలోచించియుండకపోవచ్చును. కాని, స్వపరిపాలన మన నేమియో బ్రిటీషువారికి తెలియదా? తమవలె ఇతరులుగూడ స్వపరిపాలనము ననుభవింపవలయు నను విషయమును వారు గ్రహింపజాలరా? హిందూదేశము స్వపరిపాలనము ననుభవింపవలయునని చెప్పినపుడు, గ్రహింపలేనంత అజ్ఞానము, బ్రిటీషువాత? ఇట్టియూహ నిరాధారము. శ్రీనివాసయ్యగారు బ్రిటీషు ప్రముఖులు పలువురతో ముచ్చటించియుండిరి. వారికి నిజస్థితి తెలిసియేయుండెను. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమును వేసోళ్ల కొనియాడువారు గలరు. కాని, ఇంగ్లండులో వీరి కట్టిసామ్రాజ్య మేమూలను కనుపింపలేదు. స్వీయవ్యవహారములను నిర్వహించుటలో, బ్రిటీషువారు భారతీయులకన్న నెక్కుడు సామ్రాజ్యము గనుపరుపలేదు.

యూరపునందును సాంఘిక కలహములు చెలరేగియుండెను. మతవిషయముల గూర్చి తీవ్రభేదాభిప్రాయములు గలవు. ప్రార్థన గ్రంథము గూర్చి యిటీవల చెలరేగిన వివాదములను శ్రీనివాసయ్యగారు నిదర్శనముగ జూపిరి. అయినను పాశ్చాత్యదేశములలో నిట్టి తగాదాలు స్వపరిపాలనమున కడ్డుపడలేదు. భారతదేశము గూర్చి బ్రిటీషువారు చూపించుప్రతిబంధకములు సర్వత్ర ఉన్నవేగాని వేరుగావు. స్వపరిపాలన మియకుండుట కిది సాకులుదప్ప లేరు గావు. బ్రిటీషు రాజకీయనాయకులకు హిందూదేశముగూర్చి యేమియు తెలియదనుట వ్యర్థపు పలుకులని, పట్టుఖంచెట్టిగారును

వానిలో జరిగిన సంభాషణల బట్టి, ములన్నియు చున్నవి. గవడుల నిజమగు

స్నేహితు లెవరునులేరని, బిసెంటుగారును గ్రహించిరి. వీరలయుపన్యాసముల బట్టి, హిందూదేశము తనపై తా నాధారపడవలయునని తేలును. బార్డోలీ ప్రజలు చూపిన త్రోవయే, భారతీయులను గమ్యస్థానమునకు జేర్చ గలదని, డాక్టరు బిసెంటుగారు గూడ జెప్పట సుభచిహ్నము. ఇంగ్లండు నుముఖత జూపకున్నను, హిందూదేశము తనమనోభీష్టమును నెరవేర్చుకొన వీలగునని, బార్డోలీ చరిత్ర తెలుపకనే తెలుపుచున్నది.

ఇంగ్లండులో నికమీద జేయదగిన ప్రయత్న మేమియు కనుపింపదు. ఇట్టి స్థితిలో, వివేకము జూపునెడల, ఇంగ్లండు హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడుటయే మేలని గ్రహింపగలదు. ఈజిప్టుకు స్వేచ్ఛను ప్రసాదించినందులకు అమెరికా ఇంగ్లండును పరోక్షముగ మండలింపవలసివచ్చెను. ఇంగ్లండులో దప్ప ఇతరదేశములలో హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛ నొసగనందులకు ఆశ్చర్యము జూపుచున్నారని, శ్రీనివాసయ్యగారు సూచించిరి. కొన్ని దేశములలో హిందూదేశ మిదివరకే స్వేచ్ఛ ననుభవించుచున్నదని కూడ తలచుచున్నారట. పయినీరు పత్రిక కొంతకాలమునుండియు, భారతీయజాతములను ఆమోదించుచు, ఇంగ్లండు వీనిని నఫలపరచుట యావశ్యకమని వ్రాయుచున్నది. ఇందుకై పయినీరు పత్రికను నిందించువారు పలువురు గలరు. ఇట్టివారికి పయినీరుపత్రిక తగినజవాబు చెప్పుచున్నది. బ్రిటీషు పౌరుల ధర్మమును తేటపరచుటయే, యీపత్రికయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యము. హిందూదేశమున కీతరుణమున స్వాతంత్ర్య మియనిచో, మున్ముందు ఎక్కుడుపట్ట మేర్పడునని గ్రహించుట చేతనే, యీపత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నదనుట స్పష్టము. భారతీయులు స్వరాజ్యసంపాదన పట్ల దృఢమనస్కులై పాటుబడుచో, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యమును నిరాకరించుటకన్నను, స్వేచ్ఛ నిచ్చుటయే లాభకరమని ఇంగ్లండు గ్రహింపకపోదు. అందుకుమారుగ, ఇంగ్లండుకు బోయి ఎంతదూరము మొరలిడినను, ప్రయోజన ముండజాలదు.

బాల్లివిక్కులపై దాడి

బ్రిటీషు ఇండియానుండి బాల్లివిక్కు ఏజెంటులను దొంగించు నిమిత్తము ఇండియా ప్రభుత్వము వారు ప్రజారక్షణ చట్టమును చట్టము నొకదానిని భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబోవుచున్నారు. బాల్లివిక్కులు హిందూదేశమున జనసామాన్యమునందు అశాంతిని పుట్టించి, అరాజకమును విస్తృతమును గలిగించుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు, ప్రభుత్వమువారికి తెలిసెను. బాల్లివిక్కు లిందునిమిత్తము ప్రచారకులను పంపి, వారిద్వారా తమ యుద్దేశ్యములను నఫలపరచుటచుకొనుచున్నారని, ప్రభుత్వమువారు కనిపెట్టిరి. వీరిని దేశమునుండి సాగనంపుటకు క్రొత్తచట్ట ముద్దేశించుచున్నది. బాల్లివిక్కు ప్రచారము గూర్చి ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన విషయములం దెంతవరకు నిజముగలదో, ప్రజలెరుగరు. ఇటీవల బ్రిటీషు పత్రికలు దేశములో ప్రబలుచున్న కార్మికుల సమ్మెలకును బాల్లివిక్కు ప్రచారమునకును ముడిబెట్టినవి. కాని, ఇందుల కెట్టి ఆధారము కనుపింపదు. బార్డోలీ సమస్యకును బాల్లి

విక్కు ప్రచారమునకును సంబంధముగలదని, టైముస్ ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక దెలిపియుండెను. ఇంగ్లండులో దీని ప్రతిధ్వని వినిపించెను. ఇట్టి నింద ఎంత నిరాధారమో దెలుపనక్కరలేదు. బాంబాయి ప్రభుత్వమువారు బార్డోలీ ప్రజలకోర్కెలు న్యాయమయినవని అంగీకరించి, సమాధానపడుటయే, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. ఇక స్వరాజ్యోద్యమమునకుగాని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాభిలాషకు గాని, బాల్లివిన్ముతో నెట్టిసంబంధము లేదు. స్టాండర్డు ఆయిల్ కంపెనీవారు రుష్యానుండి కిరసనాయిలును దెప్పించి అమ్ముట జూడ, రుష్యాతో వ్యాపారము జేయుటకు వీరి కభ్యంతరము లేదని వెల్లడియగుచున్నది. ప్రస్తుతసమయమున, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి కేమియుపద్రవము గనుపించినో తెలియదు. హిందూదేశప్రజలను గాక, వెలుపలనుండి వచ్చిన వారిని దేశమునుండి ప్రభుత్వమువారి ఖర్చుపై పంపివైచుటకు, నూతనచట్టము వారి కధికార మిచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వపు టుత్తరువుపై ఏకోర్టులోను అప్పీలు జేసికొనుటకు వీలు లేదు. వైయధికారులకు జెప్పకొనుటకు వీలు లేదు. ఇట్టి నిరంకుశాధికారమును ప్రభుత్వమున కిచ్చుటవలన, నిజమయిన బాల్లివిక్కు ఏజెంటులనే గాక, హిందూదేశముపట్ల సానుభూతి జూపు విదేశీయులను గూడ దేశమునుండి తరుమగొట్టుట కవకాశము గలుగును. న్యాయస్థానములలో సత్యమును పరీక్షించుట కవకాశముండనపుడు సి. ఐ. డి. రిపోర్టులే ముఖ్యాధారము లగును. ఇంతియగాక, ప్రభుత్వము వారిదివరకే వాంఛనీయులు గానివారిని హిందూదేశము నుండి పంపివైచుచున్నారు. అట్టివారు హిందూదేశమునకు రాకుండ, ఆటంకపరచు చున్నారు. అట్టితరి, ఇంకను ఎక్కువ యధికారము లేల కావలసివచ్చినో తెలియదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, ప్రజలలో నెట్టి అశాంతి పెరుగకుండ జేయవలయు ననిన, వారికి స్వపరిపాలనాధికారమును ప్రసాదించుట యవసరము. స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించునెడల, హిందూదేశమునం దెట్టిశత్రుప్రచారము జరిగినను, ప్రజలలో అశాంతి గలుగజోదు. కేవల నిర్బంధచట్టమును ప్రయోగించినంత మాత్రాన, ప్రయోజనముండదు. భారతశాసనసభవారు, సత్వర స్వాతంత్ర్యప్రదానమే సరియగు ప్రతిక్రియయని, ప్రభుత్వమువారికి దెలియజేయుట, యావశ్యకము.

నెహ్రూకమిటీ రిపోర్టు : పంజాబు హిందువులు

హిందూ మహమ్మదీయ వివాదమునకు పంజాబు పుట్టినిల్లు. అట్టిపంజాబులో, హిందువులును మహమ్మదీయులును నెహ్రూ కమిటీ రిపోర్టు పట్ల సుముఖత గనుపటచుటజూడ, పూర్వపుసంగతులను మరచుటకు వీరు తలపెట్టిరని నమ్మవచ్చును. జలియన్ వాలాసంఘటనసమయమున హిందువులును మహమ్మదీయులును కనుపటచిన ఐకమత్యమునే, మరల కనుబటచుచో, పాంచాళభూమి దేశమున కంతకును మార్గదర్శకముగ నుండగలదు, పాంచాళభూమి, శౌర్యధైర్యములకు జన్మభూమి. అకాలీ సిక్కులు గనుపటచిన బాధాసహిష్ణుతయు, ధైర్యమును, నిరుపమానములు. పంజాబు హిందువులు గనుపటచు, సంస్కరణాభిలాష ప్రశంసార్హము. ఆర్యసమాజాది సంస్కరణ సంఘములు నలుపుచున్న నేవ పంజాబుకీర్తిని చెంపుజేయు చున్నది. ఇట్టి

రాష్ట్ర మిదివరకు అడుగున బడియుండుటకు కారణము, హిందువుల మహమ్మదీయులమధ్య ప్రబలిన వైమనస్యములే యని చెప్పవచ్చును. లాలాబజపతి రాయగారుగూడ సాంఘికవ్యవహారములలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటవలన, జాతీయదృక్పథము మరుగుపడెను. రాజా నరేంద్రనాథు, భాయి పరమానందుల బోలు హిందువులు సైమనుకమిషనుకు తోడ్పడ సంసిద్ధులయినపుడు, లజపతి రాయగారికి పంజాబు నెదుర్కొనిన యువద్రవము గోచరించెను. రాజా నరేంద్రనాథు గారు సైమను కమిషనుకు తోడ్పడుట లోగల యుద్దేశ్యము, స్వరాజ్యసంపాదన మయినను కాదు. హిందూత్వముపేరుతో, వీరు బ్రిటీషు అధికారులసంఖ్య తగ్గగూడ దనియు, సంస్కరణాభివృద్ధి జరుగగూడ దనియు, విజ్ఞాపన సంపిరి. లజపతి రాయగారు నరేంద్రనాథుగారి విజ్ఞాపనను ఖండించిన వెంటనే, పంజాబు హిందూనాయకులు పలువురు నరేంద్రనాథుగారి యభిప్రాయమును నిరసించుచు ప్రకటించిరి. నైహాకమిటీ రిపోర్టును పంజాబు హిందూ ప్రముఖులును, మహమ్మదీయ ప్రముఖులు గూడ ఆమోదించుట తటస్థించెను. బరకత్ ఆలీ, డాక్టరు ఆలం, షెర్వానీ, మున్నగు మహమ్మదీయ నాయకులు సంపూర్ణామోదమును సూచించుచున్నారు. హిందూనాయకు లగు పండిత నానక్ చంద్, లజపతిరాయి, మున్నగు హిందూనాయకులు తమ యంగీకారమును వెల్లిబుచ్చిరి. పంజాబు హిందూనాయకులు సిమ్లాలోగూడి, నైహాకమిటీ రిపోర్టును ఏకగ్రీవముగ నామోదించుట శుభచిహ్నము. పంజాబులో వలె, ఇతరరాష్ట్రములలోగూడ సాంఘిక పక్షవాదులు దేశశ్రేయమును గుర్తించి, తమ విభేదములను విడనాడి, ఏకీభావము జూపుట యత్యవసరము.

కొచ్చిను : గ్రామపునర్నిర్మాణము

కొచ్చిను సంస్థానమునందలి సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారుగారు గ్రామపునర్నిర్మాణముగూర్చి శ్రద్ధవహించుట మిగుల ప్రోత్సాహకరముగనున్నది. వీరొకవిధానమును తయారుజేసి ప్రచురించిరి. హిందూదేశమునందలి ఇతర భాగములలోవలె, కొచ్చినునందును ప్రధాన జీవనాధారము వ్యవసాయమే. అందుచే పంటలధికముగ పండి, గ్రామప్రజలకు జీవనము జరుగునటుల జాడవలయునని, వీరు ముందుగ కోరుచున్నారు. విద్యాధికులు ప్రభుత్వోద్యోగములవెంట బడక, వ్యవసాయాభివృద్ధికై నడుము గట్టవలయు ననియు, విద్యలేని రయితలకన్న విద్యనేర్చినవారు వ్యవసాయాభివృద్ధి కైక్కు వతోడ్పడగలరనియు, వీరితలంపు. కాని, వ్యవసాయ మొక్కటియే గ్రామప్రజలకు పూర్తిగ తోడ్పడజాలదు. గృహపరిశ్రమ లభివృద్ధి గాంచవలయును. ఇట్టివానిలో, కొచ్చిను రిజిస్ట్రారుగారు రాటపు పరిశ్రమకు అగ్రస్థాన మొసగుట సమంజసముగ నున్నది. దీనినిగూర్చి వీరిలు వ్రాసిరి.

“ఈ సందర్భమున, గ్రామ పరిశ్రమలలో నూలు వడుకు పరిశ్రమయొక్క ప్రాముఖ్యమును గూర్చి ప్రత్యేకముగ జెప్పవలయును. రాటమును ప్రవేశపెట్టుటవలన సంవత్సరమంతయు ప్రజలందరకును సంతతము పనిదొరకును. ముఖ్యముగ, ఋతు

పరిస్థితులవలన ఇతరపరిశ్రమలను వేనిని నిర్వహింప వీలులేని సమయమున, రాటపు పరిశ్రమయే శరణ్యమగును. గాంధీ మహాత్ముడు సూచించినటుల, రాటపు ముఖ్యోద్దేశ్యము అందరకును సమానావకాశము నిచ్చుట. ఇయ్యది అత్యంతదరిద్రులును, నిరాధారులు నగువారిత్వమును నిమిత్తముద్దేశింపబడినది.”

మహాత్ముని సిద్ధాంతమునకు రిజిస్ట్రారు గారు పూర్ణాంగీకారమును జూపుటచే, గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు రాటమును మూలాధారముగ జేయుటకు వీరు పాటుపడెదరని నమ్మెదము. వ్యవసాయమునకు తోడ్పడుచు, ఎల్లరకును సర్వకాలములందును పని గల్పించుటలో రాటమును మించిన సాధనము మరియొకటి గనుపింపదు. గ్రామ పునర్నిర్మాణము సఫలము గావలయుననిన, విద్యాధికులదృష్టి గ్రామములవంకకు మరలవలయును. గ్రామప్రజలలో విద్యాభివృద్ధి జరుగవలయును. పాఠశాలలకు దోడుగ భండారములను స్థాపింపవలయునని, రిజిస్ట్రారుగారు కోరుచున్నారు. గ్రామమున గల పంచాయతిగాని, సహకారసంఘముగాని యీ కార్యమును నిర్వహింపవచ్చును. సహకారసంఘములను నెలకొల్పి, గ్రామపరిశ్రమలయభివృద్ధి కవి తోడ్పడునటుల జేయవచ్చును. గ్రామపునర్నిర్మాణమునకై సాధనముల సేకరణ దెల్పుచున్నారు. కాని, వీనిని ఆచరణలోనికి దెచ్చినపుడే, అభివృద్ధి కవకాశ మేర్పడును. కొచ్చిను సంస్థానమువారు తలపెట్టుచో, గ్రామము లభివృద్ధి జెందుట కాటంకమే ముందును?

పటేలుగారు : టైము ఆఫ్ ఇండియాపత్రిక

టైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక గౌ. వి. జే. పటేలుగారి మండిపడుటకు కారణములేకపోలేదు. గవర్నరుజనరలు, గవర్నరుల ప్రభుత్వసభ్యుల పర్యటనముల కెన్నడును ఆక్షేపింపని టైముపత్రిక పటేలుగా రిటీవల సలిపిన పర్యటనము నాక్షేపించుచున్నది. ఈపత్రిక గనుపఱచిన కారణములు, మిగుల నిస్సారములు. వెనుకటి భారత శాసనసభాధ్యక్షులగు వైటుగారికి గల యోగ్యతలుగాని, వారి సామర్థ్యముగాని, పటేలుగారికి లేనికారణమున, వీరి పర్యటనమునకు డబ్బీయగూడదట. పటేలుగారి సామర్థ్యము సర్వత్ర గుర్తింపబడుచున్నది. వీరి నిష్పక్షపాతదృష్టి నిదివరకు అధికారులు గూడ గుర్తించిరి. పటేలుగారు ఇంగ్లండు మున్నగు దేశములకు బోయి, పార్లమెంటరీ కార్యక్రమమును గ్రహించిరి. పటేలుగారు తమకు దోచిన నిర్ణయములను నిర్భయముగ గావించుటచే, టైముపత్రికకు మితి లేని ఆగ్రహము గలుగుచున్నది. అన్ని రాష్ట్రములందును వీరికి చేకూరిన స్వాగతము గాంచి యీపత్రిక అసూయపడుట వింతగాదు. టైముపత్రిక గావించిన అసూయాగ్రస్తముగ విమర్శనమువలన, పటేలుగారికి యింకను అతిశయించుచుగాని, తగ్గచేరదు.

ఎల్ 55 జలాంతర్గామి

వై జలాంతర్గామిలో నున్న అధికారులను, ఇతరులను బ్రిటిషువర్తక నౌకలో బంధించివయమై సోనియలు ప్రభుత్వముతో రాయబారములు జరుగుచున్నది. ఇంగ్లండుకు తేరక ముందే యుద్ధనౌకలో బిట్టి బంపెదద

కలకత్తా కాంగ్రెసు ప్రదర్శనము

కార్యరేషనువారు లక్షరూప్యముల గ్రాంటు నిచ్చెదరు
కలకత్తా, ఆగస్టు 25:—కాంగ్రెసు యజమాన్యమున దిసంబరు నెలలో కలకత్తాలో జరుగు ప్రదర్శనమునకు లక్ష రూప్యముల గ్రాంటును మంజూరు చేయవలయునని కలకత్తా కార్యరేషను ఆర్థిక స్థాయి సంఘమువారు సూచించి యున్నారు. ఈ మొత్తమును విరాళముగ నివ్వవలయుననియు, లేకున్న కార్యరేషను వారి సామానులను ప్రదర్శించుటకు ఖచ్చిలుగ నైన నివ్వవలయునని ఆర్థిక సంఘమువారు సూచించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

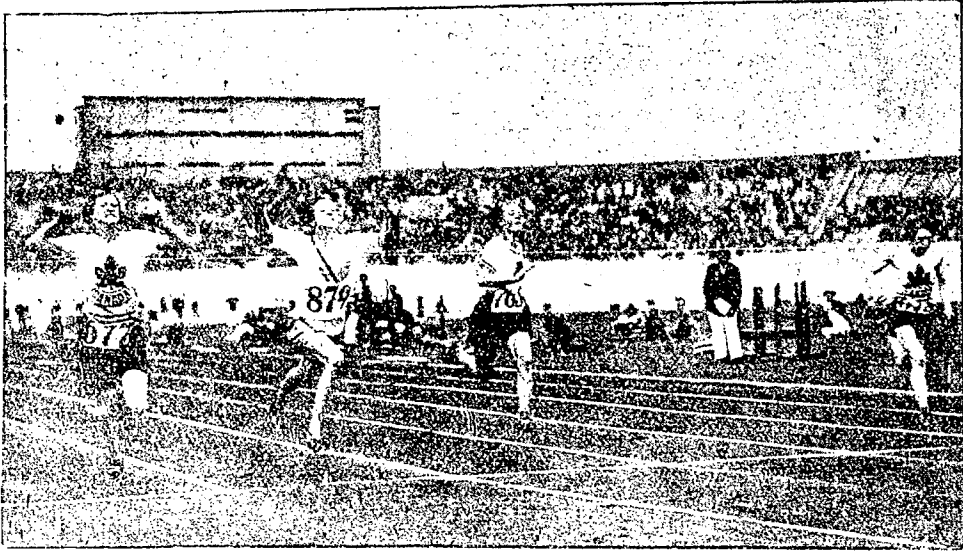
బాల్లివికులను భారతదేశమునుండి తరుమగొట్టుట

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి బిల్లు
సిమ్లా, ఆగస్టు 24:—భారతదేశమునందున్న బాల్లివికు ఏజంటులను తగువిధమున శిక్షించుటకును అవసరమైనచో దేశమునుండి వెడలగొట్టుటకును ఇండియా ప్రభుత్వమువారి రొకబిల్లును తయారుచేసి గజెటునందు ప్రకటించియున్నారు. జరుగనున్న భారత శాసనసభా సమావేశమున గౌ. క్రియారుగారిచే ఈబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును.

ఉద్దేశములు
బిల్లును తయారుచేయుటకు కారణములను ప్రభుత్వము వారి క్రింది విధమున తెలుపుచున్నారు:—బాల్లివికులు భారతదేశముపై దృష్టిని ప్రసరింపజేయుచున్నారనియు విప్లవోద్యమములను భారతదేశమున వ్యాపింపజేయ నుద్దేశించుచున్నారనియు కొన్ని నిరర్థకములపల్ల ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చినది. కర్మకులయందును కార్మికులయందును అసంతృప్తిని వ్యాపింపజేసి, ప్రభుత్వ తిరస్కారమును పురిగొల్పి దౌర్జన్యసాధనములతో ప్రభుత్వము నంతమొందించి కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతముల ననుసరించి నూతనప్రభుత్వ నిర్మాణమును నెలకొల్పుట కమ్యూనిస్టుల ప్రచారమునందలి ముఖ్యంశము. ఈ ఉద్దేశముతో బాల్లివికులు ప్రచారములను అన్ని దేశములకు పంపుచు కర్మక కార్మికులయందు అసంతృప్తిని వ్యాపింపజేయుచున్నారు. ఇట్టి ప్రచారములు భారతదేశమున ప్రచారముచేయు పూనుకొనిన అసర్థము వాటిల్లును. ఇట్టివారిని భారతదేశమునుండి వెడలగొట్టుటకై ఈబిల్లు ఉద్దేశింపబడినది. భారతదేశమునందలి బ్రిటిషు పౌరులపట్లను సంస్థానాధీశుల పౌరులపట్లను ఈబిల్లు అనునర్థింపదు.

ప్రభుత్వముపట్ల దౌర్జన్యముతో విప్లవమును పురిగొల్పువారు, ప్రభుత్వోద్యోగులను రహస్యముగ చంప నుద్దేశించువారు సార్వభౌమనిప్రజలలో అసూయద్యేమములను వ్యాపింపజేయువారు, కార్మిక అకాంతిని వ్యాపింపజేసి తరిపాలనా ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగజేయువారు, ఇట్టి ఉద్దేశములను కొనసాగించ ఏర్పరచబడు సంఘములందు సభ్యులగు నుండువారు ఈబిల్లును ననుసరించి శిక్షింపబడవచ్చును.

ఇట్టి కార్యములు చేయువారిని సభాయుతుడగు గవర్నరుజెనరలుగాడు ప్రత్యేకించి ఇట్టి వారు భారతదేశమునుండి వెడలిపోవలయునని గవర్నరు జెనరలుగాడు ఉత్తర వాగవచ్చును. ఇట్టి ఉత్తరవులను జారీచేయుటకు స్థానిక ప్రభుత్వముల వారుగాని ప్రత్యేకోద్యోగులుగాని పేర్కొనబడెదరు. బాల్లివికు ఏజంటులు నిర్ణీతకాలములో దేశమున వదిలిపోవలయుననియు మరల గవర్నరు జెనరలు ఉత్తరవు లేక దేశములోనికి రాకూడదనియు ఉత్తరవునందు సూచించబడును. సమీపము నందుండు రేవునందున్న ఏ స్టీమరునందైనను అతడు దేశముల కంతుబడును. అట్టివారిని వద్దనక స్టీమరు అధికారులు తీసికొని పోవలయును. ఇందుల కగు ఖర్చులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి భరించెదరు. ఇట్టి ఉత్తరవుల నల్లంఘించు వారిని వారంటు లేక పట్టుకొనుటకు స్థానిక ప్రభుత్వములకు అధికారముగ సరియగు విధమున ప్రవర్తించునట్లుగ జామీను ఇవ్వవలయునని నిందితులను గవర
న. రాజధాని మాజిస్ట్రేటు యవలెను. ఈ చట్టము బడువారు ఇతరకో

స్త్రీలు నూరు మీటరులు పరుగిడు పోటీయందు మిస్ ఇ. రాబిన్సన్ (879) అమెరికా స్త్రీ ప్రథమ బహుమతిని, బహుమతిని, మిస్ రోజెనుఫోల్డ్ (677) కనడా రెండవ స్థానమును, మిస్ ఇ. స్మిత్తు (678) కనడా మూడవ స్థానమును పొందిరి. (సెంట్రలు న్యూసు.)

కడపలో ప్రాత్యుష్ట మొటింగు

ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారి పోషణముననున్న ప్రాత్యుష్ట లిఖితపుస్తక భాండారములోని తెలుగు గ్రంథములను మచ్చానునుండి రెజవాడకు మార్చవలెనను తీర్మానముపై యసమ్యక్తి తెలియజేయుటకు మ-రా-శ్రీ, కె. గుండూరావుగారు సి. పి. రామచంద్రరావుగారిని మునిసిపల్ కమిషనరీ వారు కాలలో పురజనుల సభ నొకదాని నాహ్వానించిరి. మ-రా-శ్రీ, వి. పిచ్చయ్యగారు సభకు ఆధిపత్యము వహించిరి. కండితవర్యుడగు బ్రహ్మశ్రీ, నాగపూడి తర్వాత్యాయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు బోర్డు (రెసిడెంటు) గారు మ-రా-శ్రీ, యె. రంగాచారిగారు సభకు విచ్చేసిన వారిలో ముఖ్యులుగ నుండిరి. కె. గుండూరావుగారు ఈ క్రింది విషయమున తీర్మానమును ప్రకటించిరి.

మద్రాసునుండి రెజవాడకు ప్రభుత్వపు ప్రాత్యుష్టపుస్తక భాండారముననున్న తెలుగువ్రాతప్రతులను మార్చుట విషయమై, ఈ సభలో సమావేశమైన కడప పురవాసులు తమ యసమ్యక్తి యెఱుఁగి, అట్లుచేయుటకు ఏలాటి అవసరము లేదనియు, రాజధానియొక్క ముఖ్యపురముగనుచే మద్రాసు అందరిని నులభముగా పోషగింపగా నుండుననియు ద్రావిడ భావలయొక్క పరస్పర సంబంధమును తెలియజేయు విషయము కల్గి, ప్రాత్యుష్టమునకు భంగకరముగా నుండుననియు ఆభిప్రాయపడి ప్రభుత్వమువారిని ఈ విషయమై గావించిన తీర్మానమును మానదని నేడుచున్నాను.

ఈ తీర్మానమున ప్రభుత్వము వారికి పంపుటకు సభాధ్యక్షునికి అధికార మొసంగబడియెను.

కడప, } సి. వి. రామచంద్రరావు,
22-8-28. } స్పీడరు-కడప.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము

1928 సం॥ మే నెలలో గుంటూరుపట్టణమున శ్రీమత గాడిచెర్ల వారిసర్వోత్తమరావుగారు యం. యె. యె. సి. గారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమైన అవసర ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘములో నూతన ప్రాథమిక విద్యాబిల్లు చర్చకు వచ్చునపుడు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము తరపున డిప్యూటీ మేజర్ చెన్నపురి కాపన సభాసభ్యులను విద్యాకాళాంగ మంత్రిగారిని సందర్శించుటకు తీర్మానింపబడినది. వైట్ల సెప్టెంబరు మాసములో సమావేశము కానున్న చెన్నపురి కాపనసభలో చర్చవచ్చునని తలచబడెను గాని ప్రస్తుతములో చర్చకురాదనియు ప్రాయశః అట్టొకరేక నవంబరు మాసములో సమావేశము కానున్న కాపనసభలో చర్చకు రాగలదనియు తెలియుచున్నది. ఈ అవకాశమును పురస్కరించుకొని ఆంధ్రరాష్ట్రలోని మండల కలెక్టర్లు విద్యాసంఘములవారు అవసరసభా సమావేశములను గావించి గుంటూరులో అవసర ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము వారిని తీర్మానముల నామోదించుచు ప్రభుత్వమువారికి తెలిప ప్రార్థించుచున్నాడు. ఈ విషయమును గురించి గవర్నరు మెంటు వారికి వ్రాసిన గా టిల్లును మండల విద్యాసంఘములయొక్కయు, జిల్లా బోర్డులయొక్కయు, మునిసిపల సంఘములయొక్కయు ఆభిప్రాయములను పంపబడినదనియు వారియొద్దనుండి ప్రత్యుత్తరములు వచ్చిన పిమ్మట టిల్లును కాపనసభలో ఉపబాదించు విషయమునుగురించి యోచింపబడు నని ప్రభుత్వమువారు నె 9364 ఎ. ఐ. మెమోరాండములో తెలిపియున్నారు.

జి. సుబ్బరామయ్య
కన్వెనర్.

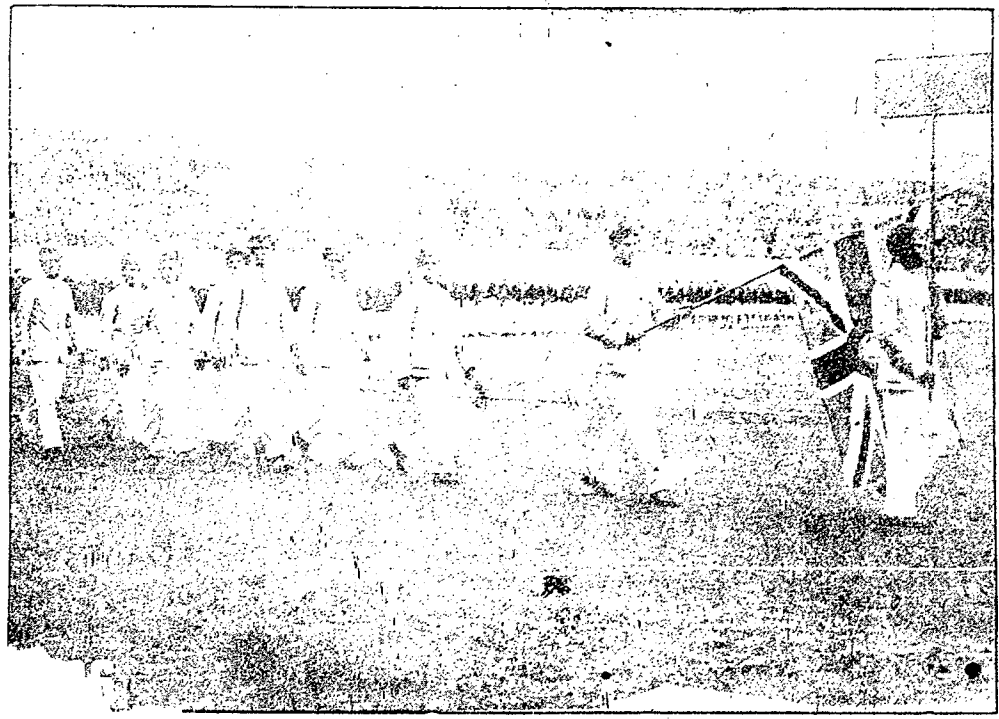
శింగుగారు (భారతీయుడు) బ్రాడుజంపు (దుముకుట) యందు పాల్గొనుట. (సెంట్రలు న్యూసు.)

విశ్వనాథపల్లిలో సత్రం

ఏలూరువారి ధర్మములు

బందరు పట్టణమునకు నుమారు పదిమైళ్లదూరములోనున్న విశ్వనాథపల్లి గ్రామములో బాటసారులు తిగుటకు సత్రము ఒకటి కట్టించుటకు సంకల్పించి కొంతవరకు పనులు జరిగినవి బందరు కావరస్తల, వైత్తుల, రత్తల మ-రా-శ్రీ తటవర్తి రామబ్రహ్మంగారు, సత్రమునకు సరిపడ్డ యిటిక యావత్తు యిచ్చెదమని వాదనాను చేసివారట. (నుమారు రు 1000 వెయ్యి రూపాయలవరకు యిటికకు అవును. సత్రంకు కావలసిన యితర కలపవగయిరాలకు దేశసంచారముగ, విశ్వనాథపల్లినుంచి మ-రా-శ్రీ, 1) కూడిబొట్ట నాగేశ్వరయ్యగారు (2) క్రొవ్వి నుబ్బయ్యగారు (3) క్రొవ్వి శివారామయ్యగారు (4) జొన్నల గడ్డ రామయ్యగారు (5) క్రొవ్వి గురమూర్తిగారు ఏలూరుకు వచ్చివారు. మ-రా-శ్రీ మోతే గంగరాజు జూబందారు గారు రు 25, మోతే నరసింహారావు జూబందారు గారు రు 25, పోలివెట్టి గోపాలస్వామి, నారాయణరావు, రంగశాయ కలుగార్లు జూబందారు రు 25, వద్దుల వెంకటచిన్న రాజుగారు రు 25 లు, వెంకె రు 100 నూరు రూపాయలు ధర్మంవహించిరి.

(ఒక విలేఖరి)

బలింపిక్కు పందెములు
పన్న బలింపిక్కు ప్రపంచ పోటీ పందెములందు ప్రారంభదినమున (సెంట్రలు న్యూసు.)

హీతు ప్రభి

ప్రయాణికలకొర కడ్డేశించబడిన విమారము నడుపుటకు పైలటుగ రాయలడబ్బి ఎయిరు లైన్సువారిచే నియమింపబడిన ప్రభుత్వ స్త్రీ. లండను ఆస్ట్రియాడను నగరముల మధ్య యామె నడపుచుండు పెద్దవిమానము చెంత నిలిచియున్నది. (సెంట్రలు న్యూసు.)

నిడదవోలు వార్తలు

(ఒక విశేషం)

కాలసితి

ఈ సంవత్సర మీ ప్రాంతముల వర్షములు లేనియే చెప్పవచ్చును. మృగశిరా ప్రవేశదినమునకు కురిసెను. ఆమధ్య వారముదివసులు మునుగుపట్టినదిగాని మబ్బు గ్రమ్ముటయేగాని వర్షములేదు. పొలము లెండిపోవుచున్నవి. మెరక పొలములకు వర్షము మెండు. ఇంతవరకు భూమి యొక జానెడు లోతునైన నానలేదు.

శారదామనోవిసోదిసీ నాటకసంఘము ✓

వీరొక పెద్ద పాక కేసుతో నిర్బించి 10 నాటకములు నాడిరి. నాటక సంఘములో పేర్కొనదగినవారు ఇద్దఱు ముగ్గురి కంటె నెక్కువలేరు. వీరిలో వి. రామయ్యగారనువా రొకరు. వీరు మంచి దేహదాఁగ్రము, దానికితిగిన శారీరము, సమయాను కూలాభివృద్ధియు, హాసాభివృద్ధియు, వీరు వ్రాసిన తెరలు చక్కగానున్నవి. నాటక సంఘ ప్రాంతములకు వెయింబింక ఆయిదుండుట చాలా లాభకరము. ఇదిగాక వీరు నెలకు నూరు రూపాయలిచ్చియు శ్రీ చక్రపాదముల మాణిక్యశర్మగారిని చెంతనుంచుకొని నాటకమునకు విలయు పద్యములు, వాక్యము లు, గీతములు వ్రాయించుకొందురు. ఇంతేకాక రసవంతమయిన నాటకము ప్రయోగార్హమగు దానిని వ్రాసియిచ్చినవారికి ౫ 500 బహుమానమిచ్చుదు. ఇట్లు భాషాపరిష్కార రంగస్థల రక్షణ, చేయుచు, విబుధుల పశుతుల గొను నీవి. రామయ్యగారికి నిడద వోలు వాసులగు శ్రీయత సదీంపల్లి నూర్యశారాయణగారొక బంగారు పతకము బహుమాన మొసంగిరి.

మోటారుకారులు

కొంతకాలమునకు బూర్వము రెండెడబండ్లు ప్రయాణ సాధనములుగ నుండెను. దానిపైని నొంపెద్దుబండి దానిపైని గుట్టపుజట్టా. ఇవి బాటలపై ప్రయాణసాధనములు. కాలవ లో రహదారిపడవలు. వానిపై మెయిలు బోట్లు, లాంచీలు వచ్చినవి. ఇవి ప్రయాణములకు పీయగనుండెను. రైలుబండి రాక పోకల ననుసరించి యివి నశించుచుండెను. కాలము వ్యర్థముగ పోకుండ నుపయోగించుకొనుటకు యెట్లున్నను, ఆలస్యప్రయాణముపై ప్రజలకు మనసు విరిగిపోవుచుచే మోటార్లు బయలు వెడలినవి. నిడదవోలు నరసాపురము మధ్య తిరు మోటారుబండ్లకు తెక్కలేదు. ఆ మధ్యకాలమున నిర్ణీతసంఖ్యను మించిన బాటసారులను మోటారుబండ్లలో కూరి తీసికొనిపోవుట జరిగెను కాని అధికారులు కండ్లుతెరిచి లేరీమాడ శారంభించి దిట్టముగా జరిమానాలు విధించిన కారణమున నట్టియెలవాటు చాలవరకు తగ్గిపోయినది. నరసాపురము నిడదవోలు రైలు తెరిచినను, మోటారుబండ్ల యార్భాటము తగ్గదు. పెనుగొండ, మాచిరేవ మొదలగు మంచి స్థలముల కారైలుబాట అందుబాటులోలేదు. అందుచే మోటారులు తిరుగకపోవు కాని యంతవఱకు నీ మోటారులను బాగుపడిన వా రెండరుగుదురని ప్రతివానికి సందేహ మే! ఎంతసామ్య పరదేశమునకు పోవుచున్నది?

రైలు

ఇదివరకు నిడదవోలు రైలుస్టేషన్ మాచిరవాడ నేటి రైలుస్టేషన్ మాచిరవాడ కాలముయొక్కమాధ్యమ కార్మిర్య పడకపోయి. నిడదవోలు, నరసాపురము రైలుజంక్షన్ అగుటచే త రైలుబండ్లకు పన్నెండువరకు పడినవి. సరకులందుకొనుటకు గొప్ప షెడ్ కట్టబడినది. రెండువంతెనలు కట్టచున్నారు. రెండుస్లాటుఫారములు ఒకదానికొకటి రాకపోకల కనుకూలమును చిన్న బ్రిడ్జియొకటి- పేటలోవాడు కాలనుయొద్దనుకుపోవు బ్రిడ్జియొకటి- త్వరలోనే భీమవరమువరకు ప్రయాణికులకు టిక్కెట్లు ఒకగవలెను. స్టేషన్ మాత్రము ఈ జంక్షన్ కు అనుకూలము లేదు. వానజల్లు ప్రయాణికులను విడువదు. ఎండగాలి ఎక్కు దుండుననే.

కాలువకు వంతెన

కాలువ రమరమి ఖర్గాంగు వెడల్పుగలది. ఎన్న కాలమున నొకచిన్న నదివలె నుండును. పెక్కుమంది ప్రయాణికులను గొప్పయాటంకముగానున్నది. కాలువయెవలెనున్నప్పటి కాలవ దాటుచుండగా నాయాప్రయాణికు తెక్కదలచిన రైలు వెడలి పోవుటమాచి వారుపొందు విచారమునకు మేరలేదు. కాలవకు వంతెన విక్రీలి యవసరకర్తవ్యములలో మొట్టమొదటిది. ఈ పశ్చిమగోదావరీ మండలము కృష్ణామండలములో జేరియుండి నపుడు అప్పటి డిప్యూటీమేజర్ ప్రసిడెంటుగారగు శ్రీ మీర్జా పురాధిపాధుడు తనదృష్టి తమ్మిలేరువంతెనపై బెత్తుకుగాని దీని యావశ్యకత గుర్తింపరైరి. గుర్తించియు నీలతేక యూఅకొని రేమోతెలియదు. పశ్చిమగోదావరీఖోర్డు విడిపోగానే శ్రీయత

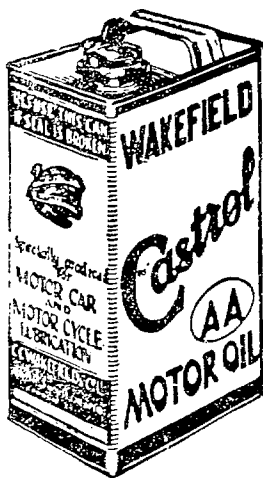
కార్లను భరించుటకు ఎక్కువ ఖర్చుగు చున్నదని చెప్పటలో

నీజమును అనుభవజ్ఞులైన మోటారిస్టులు కనుగొనిరి. కారున కగురిపేర్లు, మరమ్మత్తులే హెచ్చుమొత్త మగుచున్నదిగాని, పెట్రోల్, టైర్లు, మోటారుఆయిల్ కగుఖర్చు ఎక్కువగుటలేదని గ్రహించిరి.

రిపేర్లు తరచుగా సంభవించుట లూగ్రే కేటింగ్ ఆయిల్ మంచిది వాడకపోవుటయే కారణం. వేక్ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్ నుపయోగించిన ప్రైయిబ్యుందులు తొలగి పో గలవు.

సిసలైన కాస్ట్రోల్ నూనెనే వాడిన రిపేర్లకు పెట్టు అనవసరపు ఖర్చులు పూర్తిగా తగ్గి పోవును. అప్పుడు మోటారు మంచి యిన్ వెస్ట్ మెంటుని గనుగొనెదరు.

Wakefield Castrol Motor Oil

నీలుచేయబడిన వర్షిలగా పెద్దవర్షకు లంఠరివర్షకు వొరకను. సి.సి. వేక్ ఫీల్డ్ & కో, లిమిటెడ్. లూబ్రికేషన్ సెక్షన్ లిస్టులు, వేక్ ఫీల్డ్ హాసు బాంబాయి బ్రాంచి లన్ని చోట్లకు గలవు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అసూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బొంబయి

1548	1928 ఫిబ్రవరి 29 వ తేదీతో అంత్యముగు సంవత్సరమునకు	
నూతనవ్యాపారము		రూ 1,16,00,000
ఆదాయం		„ 54,95,000
ఆస్తిమొత్తం		„ 3,15,64,000
మించియున్నవి.		„ 37,65,689

బో న స్

హోల్ లైఫ్ పాలీసీలమీద 1000 కి- రూ. 75 చొప్పునను, ఎంహోమెంటు పాలీసీలమీద 1000 కి- రూ. 60 చొప్పున నిర్ధారణచేయబడెను. ఏడాదిగడచినకొలది, దీనినభివృద్ధితో యితరఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసులుమించజాలకున్నవి.

పెన్నెచ్చ పెద్దిరాజుగారు దీనియందు శ్రద్ధవహించి దొరతనము వారికి వ్రాసి కొంతగ్రాంటుగాను, కొంతబదులుగాను సొమ్ము సేకరించిరి. కాని పనిమాత్ర వింకను శారంభము కాకమునుపే వారినిర్ణీతకాలము ప్రసిడెంటుపదవికి అయిపోయినందున ఫలా న్ముఖమునకు రావగిన కార్య ముగియినది. ఈసారి యెన్నిక లలో వారే డి||జో|| ప్రసిడెంటుగా రాగలరు. కాన వారి యీ పరిపాలనకాలములో ముగియునని ప్రజలందఱాశించుచున్నార. బుక్కట్టుపై నిరుపదిమంది యెక్కడనునని నిర్ణయమున్నను ప్రతి శనివార మచ్చట సంతకములచే ప్రతిబల్ల కట్టునకు నలుబది యే బదిమంది దాటుచుందురు. ఎప్పుడు ప్రమాదము వచ్చునోయని ప్రజలు భీతిల్లుచుందురు. ఈ ప్రజలభీతి ఏ నాడు పోవునోగదా!

ప్రజారోగ్యము

నేపదికాలములోనే కలరా ఆరంభమైనదికాని ప్రవాస గ్రహములన సత్యంతరేగముగానే యిది చల్లారినది. మహాచిక్కుములుకూడ నప్పుడే బహులుదేవులుగాని యనియు నిపుడు చల్లారినవి. ప్రస్తుతము ప్రజారోగ్య మనుకూలముగానే యున్నది.

కాని యీ గ్రామములో రెండాయుర్వేద కాలము, ఒక విషవేరి హాస్టిటల్ ను ఒక లోకల్ ఫండు డిస్పెన్సరీయు ఒక హోమియోపతి డిస్పెన్సరీయు ఉన్నవి. అన్నిటికి వని చురుకుగా తగులుచున్నది. ఉపప్రవకర వాఙ్మయుమాత్రము లేవు.

డివిజనల్ ఆఫీసు

ప్రస్తుత విక్కడ శ్రీయత ఆదంబు వేంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నున్నారు. ప్రజాపక్ష వాదియనియు, శ్వాసతే త్రమనియు,దయాంతకరుణులనియు పేరొందిరి. ఈ డిలెక్టర్ ఆఫీసు కొవ్వొత్తునకు ఈ సంవత్సర మాఖతన మార్చివేయుదురని ప్రబలమయిన వదంతిగలదు. జిల్లా కు ముఖ్యస్థానముగుట తప్పిపోయినను ఈ డిప్యూటీ కలెక్టరు ఆఫీసునయినను తనలోనుంచుకొను నవ్యవ్వు మీ నిడదవోలునకు లేదుకాబోయి!

గోదావరి యేజ్కాసి-పోలవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

నూతన 20 దినములనుండి వర్షములు లేవు. ఎండలు వేసంగిలోపలే తీర్చి కాయుచున్నవి. పల్ల పుసస్యములు మొరక పస్యములు ఎర్రమును కొరచుచున్నవి. గోదావరి పుష్కలముగా నుండుటచేత యీ రోజులలో వేసంగివలె గర్భమందు యానుకూల్యము బయలుబడియుండుట చోద్యము.

ఆరోగ్యము

పోలవరం డివిజన్ లో చాలా గ్రామములందు పశుబాధ్యములచే చాలాపశువులు చనిపోయినవి. ఇంకను చనిపోవుచున్నవి. పశురక్షణకాళివారు యీ బాధ్యములపట్ల అంతగా ఉపకరించుచున్నట్లు కనుపించదు. వారిమందులకూడా పనిచేయుననువిధమున ప్రజలలో లేదు. అందుచే ప్రజలు తమస్వంత్రవైద్యముమీదనే ఆధారపడుచున్నారని పశురక్షణ దాక్టర్ గారి వైద్యులను కై వెట్టు చాల అగదు. ఇందుకు కారణము వెటరినరీ కాళివారు చేయుచున్న ప్రచారము చేయుచున్న సేవయు చాలాస్వల్పముని చెప్పవలసియున్నది.

పోలవరం డివిజన్ లో యీమధ్య చాలా గ్రామములందు కలరా ప్రతేకించి చాలామందిచనిపోయినారు. ఆరోగ్యకాళివారు ద్యూటికొరకు ఆ గ్రామములు పోయి మందులు విక్రేతలు యిచ్చిరి. కాని యీ సమయము లంతగా ఉపకరించినట్లు కనుపించదు. కొద్దియైనా డెంజిలో మరణముల సంఖ్య చాలామెక్కువగా నుండెననియు గ్రామావాసులు భయపడి గ్రామము ఖాళీచేసి యితర గ్రామములకు తలదాచుకొనియు తలెత్తుచున్నది.

కలరాను రాకుండ చేయుట కై యింజక్షన్ ను బువైద్యులు దాక్టర్ గారు కొన్ని గ్రామములలో పంపించుచు నుండెడిది జనలకు యిచ్చిరి. ఈ యింజక్షన్ ను గ్రామములో కలరా ప్రతేకించగానే యిచ్చియుండినయెడల యింజక్షన్ ను చేసిన వారికి కలరా రాకయుండెనయెడల వీరి ఉపయోగము ప్రజలకు తెలిసియుండెడిది. అట్లుగాక యేదో కొన్ని గ్రామములలో కలరా వచ్చినను భయముతో మందుగా యింజక్షన్ ను చేసియుండినయెడల వాటి ప్రయోజనము ప్రజలకు త్రింపజాలకపోయిరి.

స్వరాజ్య ఆశ్రమము

స్వరాజ్య ఆశ్రమ బాలీయ పాఠశాలలో విద్యనభ్యసించుటకు చాలామంది కొంత యర కుతూహలపడుచున్నారని కాని వీరికి తిండి బట్టయిచ్చి ఆశ్రమములో విద్యగరపుటకు ధనపహాయము లేకపోవుటచే ప్రస్తుతము మధ్యమత్రమే వసతి యేర్పాటుచేయవలెననిది. దేశాభిమానులైన యీ ఆదర్శబాతి వారసు కొంతమంది బాలీనోండి ఉదారస్వభావముతో ధనపహాయము చేయుచుండుటగాక యిది కోరుచున్నాను.

ఆశ్రమపునరుద్ధారణ సహాయనిధి రెండవ జాబితా

ప్రథమ జాబితా బ్రాహ్మణులు	రూ॥ 68-8-0
1 పగడాల చెరుమాను నాయుడు	2
2 ముత్యాల వెంకటస్వామి	15
3 యేలూరి వెంకటస్వామి	4
4 పెద్దాడ బావాజీ	1
5 కురిచేటి జవార్దనం	1
6 కడెం శీతారామయ్య	1
7 కడెం శారాయనస్వామి	1
8 కే. నరహరిగారు	4
9 పట్టెనగనం రామశాధం	1
10, 11, ఇరువురు దేశాభిమానులు	4
12 కాకర్ల రామమూర్తి	1
13 కూచిమంచి నరసింహం	2
14 భూపతిరాజు శుబ్బరాజు	4
15 నడింపల్లి వెంకటపతిరాజు	2
16 నాదం రామయ్య	2
17 కొమ్మనేని అప్పయ్య	5
18 పుర్రెంకి వీరాస్వామి	2
19 బి. నరసయ్యగారు	2

మొత్తం 122-8-0

ఆస్తి అమృతం

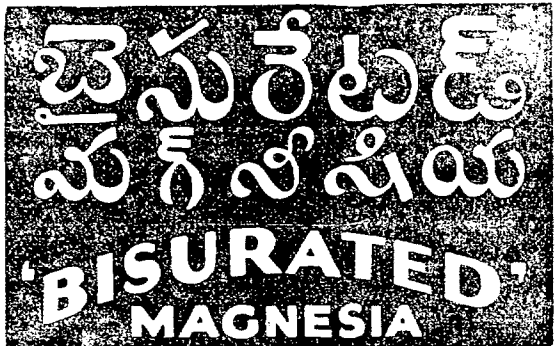
మద్రాసు, గోవిందప్ప నాయుని వీధిలో 39 నెం గల జ్యోతికాలో కూడిన పెద్ద యిల్లును, అమ్మబసును. వివరములు:— మెసర్స్ గోకల్ బాస్ మగన్ లాల్ అందు కొ 8 ఏకాంబరీకర్ అగ్రహారం, పి. టి. మద్రాసు.

ఆ తీర్థము, కడుపుబ్బరము మందాగ్నికడుపు నొప్పి మొదలగువాటిని కుదుర్చుట ఎట్లు? (ప్రపంచమునందు ఆతీర్థము, ఇతర ఉత్తమ సంబంధమైన బాధలు మొదలగువాటిని ఆపు

టకు 'వై కురే టెడ్' మెగ్నీసియా చాల ప్రత్యేకమైనది. భోజనానంతరం లేక మితినొప్పి గలిగినప్పుడు వైబిల్లలను లేక పొడిని వీటితో పుచ్చుకొనిన తక్షణమే గుణముగలుగుట యే గాక, ఉపశమనమున గలిగించి, పూర్తిగా గుణవిచ్చును నీక్లిష్టమైనదానిని భుజించుచు ఈ బైవర్థము మీ బాధను అపి, మంచి ఫలమున గలిగించును నీడే ఒక పొల్లును 'వై కురే టెడ్' మెగ్నీసియాను మీ కెమిస్టు షప్ నుండి గాని లేక దుకాణాదారుని యొద్దనుండి గాని లేక కేరగా మా ఏజంట్లు,

Volkart Bros.,
MADRAS. నుండి తెప్పించుకొనుడు

ఆంధ్ర రాష్ట్ర పత్రిక

కష్ట పరం పరలు

శ్రీయత వత్సనాయి రాయ జగవతివర్మగారు మన ఆంధ్రదేశమున పత్రికను జరుపుట చాలకష్టసాధ్యముగ నున్నది. సంవత్సరములొది పత్రికను స్వీకరించుచు పత్రికను వంతును పుత్తరములు వ్రాసియుండు చందాధనము వంపక వి.పి. పంపినట్లుగానే గ్రామమున తేరనియో ఏదయో సాకుచెప్పి పత్రికను త్రిప్పివేయువారు నూటికి డెబ్బదిమందికి పావుగ గానించుచున్నార. ఎట్లయినను మీ పత్రికను చిరస్థాయిగ చేయవలెననికష్టముతో చాల తంటా పడితిమి. మా పరిశ్రమతో పాటు కష్టపరంపర లభికమగుటయు గత రెండువత్సరములనుండియు చాల నష్టమునకు లోనగుటయు తలపించుటవలన పత్రిక నివృత్తికి ఆపుచేయవలసివచ్చినది. పత్రిక నిరాటంకముగ కొన్ని వత్సరములవరకు జరుగునటుల తగు కృషి చేయబూనుకొనినారము. మా ప్రయత్నము సఫలమయిన వెంటనే తిరుగా పత్రికను యథాప్రకారము పంపగలము. యీ లోపున మాకు చందాలు చెల్లించిన చందాదారులలో సంవత్సరము పత్రిక స్వీకరించిన వారు గాక మేమింకను కొంతకాలము పత్రికను పంపింపని వారు 30, 40 మంది మాత్రముగలరు. వారికెల్ల రకును మేము బాకీయున్న చందా పంపివేయుచునన మనియ్యార్థ రగ పింపివేయదుము. లేదా తిరుగా పత్రిక ప్రారంభించిన వెంటనే పత్రికను పంపివేయగలము. వారి యనుమతికొరకు వార్తలరకును ప్రత్యేక జాబులుకూడ వ్రాయుచున్నాము.

మా పత్రికకు కొంతకాలము వేతనముపై (శామమాత్రము) సంపాదకులగు కొంతకాలము గౌరవసంపాదకులగు నుండి చేదోడువాదోడుగ పత్రికకు తోడ్పడి తమకు వీలున్నంతవరకు సహాయులైన సుప్రసిద్ధవక్తలకు దేశసేవక శ్రీయత గాడేపల్లి నూర్యనారాయణ శర్మగారికిని కేవలము గౌరవసంపాదకులుగా మాత్రముండి తోడ్పడిన శ్రీయత దాక్టరు ఎర్రమల్లి జగన్నాథాస్త్రి గారికిని తదితర ఘత్రవ్యమునకును యిందు మూలముగ శాక్యకర్ణాటకు తెలియపఱచుచున్నాను. ప్రకటనలు వేయువారిలో మాకే చాలామంది బాకీయున్నవారు గలరు గాని మే మియవలసినవారు లేరు. తిరుగా పత్రిక ప్రారంభించినవెంటనే అప్పటికి మాకు బాకీలేకుండ సొమ్ము యిచ్చిన వారి ప్రకటనలు వేయగలము. భగవదనుగ్రహమున సరియైన పునాదితో 5, 6 మాసములలో పత్రికాపునరుద్ధరణ గావించబడుటకు పూనికతో కృషిచేయుచున్నాము.

పై ల్లో నన్

సంపూర్ణ ఆరోగ్యమునకు చిహ్నము
* యికమునుపు ఆరోగ్యముగా నుండుటకై
— నేడే పైల్లోనన్ ను పుచ్చుకొనుడు *
మీ కెమిస్టును అడుగుడు
— బుడ్డి 1 కి ధర ర్ప 1-4-0 (3982)

Distributors to Trade :
MADRAS COAL & GENERAL AGENCY
22, 2nd Line Beach, MADRAS.

శ్రీభగవద్గీత

(శ్రీ బెల్లంకొండ రామరాయకృత భాష్యార్థ ప్రకాశ వ్యాఖ్యానిలసితి శాంకరభాష్యము గలది.)
(సంస్కృతము)
అతు త్కృష్టమయిన గంభము.
ప్రథమవట్కము (1-6 అధ్యాయం) రు 2-0-0
ద్వితీయవట్కము (7-12 అధ్యాయం) రు 2-0-0
తృతీయవట్కము అచ్చగుచున్నది.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
7, తిరుబుకెటిబిడి, మద్రాసు.

THERE IS A DIFFERENCE

'లిజర్చుకలమును'

ఉపయోగించి దీనికిని కేరు లేని యితరకలములకును గల వ్యత్యాసమును కనుగొనుడు మీ ఫక్కికి తగినది 100 రకములకు వైననే గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన దానిని తెప్పించుకొనుడు.

H. P. CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd
P. O. BOX 237
MADRAS.

శతావధాని శ్రీకాళీ కృపాచార్యులపాడు
గుంటూరు

గుంటూరు (స్వకీయవిలేఖరి)

కార్యపరిమళము

గుంటూరు, ఆగస్టు 28:—పూసానగరమున యువతీశక్తి విద్యాలయమును స్థాపించి, స్త్రీ విద్యవిషయమున సఖిండ్లకృషి సల్పుచున్న విఖ్యాతకార్యపరిమళము చూసగరమునకు మొన్న దయచేసి దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి గృహమున ఆతిథ్యము పొందుచుండిరి. వారు ఆవిశ్వవిద్యాలయమునకు ధనసహాయమును బొందుటకై ఆంధ్రలోకమంతటా సంచారముచేయుచు యిచ్చల కరుదెంచిరి. మొన్నటిదినమున కాలేజీ విద్యార్థులకు స్త్రీ విద్యావశ్యకతనుగూర్చి యుపన్యసించిరి. నిన్న సాయంకాలమున కాలేజీలో గుంటూరు పాఠశాలకు యువశ్యాస వివరణదేసెను. నేడు హిందూస్థాన్ లో యువశ్యాసముగావించిరి. వారు స్త్రీ విద్యకై జేయుచున్న నేపథ్యపాఠము, వారీరీతున సుపన్యసించిరి.

సోదరలారా! శీటిదినమున యిందలి బాలిక పెద్దల పనులను సేనుపన్యసింప గలిగినందులకు వాతచాల సంతోషముగానున్నది. మనము మనస్త్రీలకు విద్యగరుపవలయును. మనము మనచరిత్రను పరిశీలించిన ప్రాచీనకాలమున, అనగా జేనయోగమున మనభారతాంగన తెట్టి యపారపాండిత్యమును గలిగిందో తెలిసికొనగలము. జేదములలో కొన్ని భాగములు స్త్రీలచేతనే కూర్చబడినవి. అశీక మం త్ర ము లు స్త్రీలచేతనే వ్రాయబడినే టి పరక వి య ను త్రుత ము పరిపంబడి ప్రాచీన భారతాంగనలపాండిత్యప్రకర్షక వేనోళ్ల చాలుచున్నవి. అప్పటి స్త్రీలలో ననేకులు అవివాహితలై బ్రహ్మ చర్యము నవలంబించి, బ్రహ్మవాడినై తమ జీవితముల పరిత్రమ గడపిరి. ఆరోజులలో స్త్రీలకుగూడ యువనయాగాది కర్మలందెడివి. బాల్య వివాహము లానాడు కుండేటి కొమ్ములు. ఆచ్యుటప్పట యువశ్యాసములందిన స్త్రీలు స్వేచ్ఛగవచ్చి వికమందెడివారు.

బుద్ధ యుగము

కరువారే బుద్ధయుగమును పరిశీలింపుడు. స్త్రీలశీతలు సంసార జీవనముల పరిత్యజించి, మతవ్యాపనకై భిక్షుణులుగ మారి బుద్ధ భగవానుని యాచకములనెరవేర్చిరి.

కాని మనము నేడు మనస్త్రీలకు జేయుచున్న సహాయ మెయ్యెడి? పురుషులు స్త్రీలగూడ చాల విచారకరమైన నిర్ణయించుచున్నారు. మనము యేబడి సంవత్సరములనుండికాబోలె పురుషులు యేకస్వల్పవిద్యనో గణించుచున్నారు. ఈ స్వల్ప విద్యగూడ స్త్రీలకు నిరాకరింపబడెను. మన సోదరీమణులు విద్యలేక యజ్ఞానాంధకారమున మునిగి యల్లాడుచున్నారు. వేరేమన యువతీ విద్యాలయములు బహుస్వల్పముగ నున్నవి. అవియైన ప్రయత్నించక గలవిగానన్నవి. వాటియందైనను మన సోదరీమణులు ప్రాంత విద్యనభ్యసించుటలేదు. అంతరి విద్యా విభాస మధ్యాహ్నము గ ను న్ను డి. స్త్రీల భావిజీవితమున కదియేతీతన సుపయోగపడదు. 2 లేక మూడు వత్సరముల నుపయోగపడదు. చదువనే బాలికలు యుక్తవయసురాగా పాఠశాలలనుభోవుట మానుకొందురు. అందుచే వారికి నా ప్రకారము విద్య యేమిటమనవచ్చియుండదు. అందుచే బాలికలకు దేశమున చాలినన్ని శకండ్ల విద్యాలయము లుండవలయును. మనదేశమున విద్యావిషయమున యితరదేశములతో పోల్చినచో నెచ్చెనయొక్క అడుగుమెట్టుననే యున్నట్లు దేలగలదు. మనదేశములో స్త్రీ విద్యార్థన అంతగావేరి జూచిన నూటికి యింద్రుల మాత్రమే విద్యార్థన జేయుచున్నట్లు లన 90 మంది విద్యార్థినులైన వింతపనువులుగ నున్నట్లులను తెలియగలదు. మనమందరిమీ యురవనవశతబ్దమున నున్నారము. ప్రపంచములోని బాతులన్నియు ఒకరికంటె నొకరు ముందంజ జేయవలయునని తలచుటతో దెనకలాడుచున్నవి నిన్నటివిరకు వెనుకబడియుండిన బర్మ, చీనారాజ్యములు స్వతంత్రరాజ్యములగుటచే ముందంజ జేచుచున్నవి. మనముగూడ స్వతంత్రిత్వ, స్వసహాయమున ప్రదర్శించవలయును. యువకులారా! స్త్రీవిద్యవిషయమున మీరు చేయవలసిన నేప చాలగలదు. మీగృహములందు మీమిత్రులుబతులతో పెద్దలయందుగాని పిన్నలయందుగాని విద్యార్థినులైన స్త్రీలకునబడకుండజేసి క్రతిగృహము విద్యాపంతులకు యువతీమణులచే తో భాషా మానమగునట్లుజేరవలెను. విద్యలేనిస్త్రీ మంతునైనను మీ గృహసీమలందు గానించుగూడదు. స్త్రీల వివాహకాలమును హెచ్చించువు. బాలికలకు పరితనమున వైవాహికము లాన ర్చకుడు సోదరలారా! నేను మీకుజేయు హితబోధయేదన మీ గృహములందున్న సోదరీమణులకు విద్యగరవుడు. ఈయుద్యమమున మహారాష్ట్ర దేశమున మేము కొంతకృషి సల్పుచున్నారము. మేము క్రమమున యావిద్యావ్యాపన ఆపాధలను

రెండు దినములు మాత్రమే

ఇదివరకు ప్రదర్శించబడని నూతన ప్రదర్శనములు

ఇతర మైనవిచేర్చి కొత్తప్రాగ్రాము యేర్పాటు చేయబడియున్నది

శని, ఆదివారములందు 2 ప్రదర్శనములు

సాయంత్రము 5 గం॥

రాత్రి 9-30 గం॥

ఆశాభంగము కాకుండుటకు ముందుగనే నీట్లను రిజర్వ చేసుకొనుడు.

కోటమైదానములో అమచ్చియుండు విశాలమైన డేరాలో

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావుగారి

కార్యకర్త గ్రాండు సర్క్యుసువారు

ప్రదర్శించెదరు

ప్రవేశకట్నములు:—4 గురికి బాక్సు రు 15, సింగిల్ సీట్ రు 4, డ్రస్ సర్కిల్ రు 3-0

మొదటితరగతి రు 2, రెండవతరగతి కుర్చీ రు 1, గ్యాలరీ అ 8.

ప్రాఫెసర్ శంకర్ రావు,
ప్రాప్రైటరు.

జే. జె. కె. ను,
హానరి మేనేజరు.

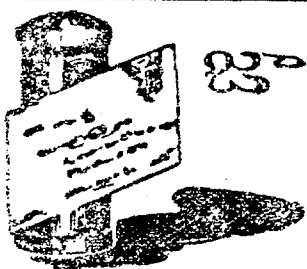
వి. ఐ. వేణుగోపాలనాయుడు,
జనరలు మేనేజరు &

ప్రాఫెసర్ గారికి ప్రైవేటు సెక్రెటరీ

విశేషములతో ప్రారంభించినారము. దుర్భరవైద్యవ్యవస్థ ననుభవించు యాసోదరీమణులతో నడవితోపులు నిగురుగిన్న నెప్పువలె అరిగి యున్నవి.

నిగురుగిన్న నెప్పు యేతీతన బాజ్యల్య మానముగ ప్రకాశించినో మరుగునదిన యాశీర్వము బహిష్కరముజేసిన నవి యంత ప్రకాశవంతములు కాగలవు. మేమీ స్త్రీవిద్యాయుద్యమము విశేషములతో 1896 వ సంవత్సరమున ప్రారంభించినారము అప్పటినుండి నేటికి మావిశేషకార్యము 200 మంది పురాధ్యాయులన, 50 మంది శిష్యులను గల మంత్రసానులను 12 మంది వైద్యులను తయారుజేసి: బహిష్కరము విద్యాలయమున స్త్రీలకునొక క్రమము ముందుగావిధానములలోనన్నది. ఆయానివిశ్లేషకరముగ దేశములో పలు యువతీ విద్యాలయములు బయలుదేరవలెను. ఎచ్చట యి న నొక విద్యాలయ మున్న మనవారు వారి బానికల నాచారకాలకు బంపి శిక్షతో విద్యగరవ బ్రతుల్నింపరు. ఆంధ్ర దేశముగూడ నచ్చటచ్చట చక్కని విద్యాలయాలు గలవు. దూరము పోనేలే! యీ గుంటూరు నగరమునకే కారదా నికేతనమున స్త్రీశుశుకులము గలదు. దానిని నేన పంపింపితిరి. అచటి విద్యార్థినులకు ప్రక్రమమార్గములపై గలదు. విద్యాబోధ చక్కగ జేయబడుచున్నది. కాని నాకొక విషయమున కడు విచారము గలగుచున్నది. అందలి బాలికలపంఖ్య జూచిన ప్యానిథముల నాగరకతను బొంది మంచిసాసమున నున్న బ్రాహ్మణులే యాపాతకాలకు బాలికల బంపకుండుట చాల విచారకరము. బ్రాహ్మణు లీ విషయమున శ్రద్ధసహించుచున్నట్లుల లేదు. మాచిక్క విద్యాలయమునకు ప్రభుత్వమువారి సహాయము గాని యజన యక్షిగాని లేవు. మేమే పరితల తెట్టి యోగ్యతాపరీక్షలు నొసగుచున్నారము. మా విశ్వవిద్యాలయముక్రింద 8 ప్రామాణ్యము 2 కాలేజీలును 4 మిడిల్ స్కూలులును గలవు. ప్రయమరీ విధానము 4 సంవత్సరములను కేంద్రీ విద్య 6 సంవత్సరములను కాలేజీవిద్య 3 సంవత్సరములను గరపబడుచున్నది. ఇంకొకరు 57 మంది విశేషములు పట్టభద్రులై: కార్, 1800 మంది కేంద్రీ విద్య నభ్యసించుచున్నారు. బొంబాయి

లోని ముప్రసిద్ధ విశ్రాంతి కాలియగు విశ్రాంతి దాను టామూజీ వర్తకుడు యాయుద్యమమునకు 15 లక్షల రూపాయ లానగుటచే మేమీ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించగల్గితిమి. వారు ప్రవ్య మొసగుచు కొన్ని మరతులగోరయిందిరి. అదియేయిన విశ్వవిద్యాలయము ప్రభుత్వవరగాను బొందుచుండవలయుననియును అట్లు ప్రభుత్వాధికారము నాశింపకబోయిన తానొపగినంత ద్రవ్యమును వసూలజేసి మూలగొనినవి నడ్డితో వ్యవహారమును జరుపుచుండవలయునని. అందుచే ప్రభుత్వవరగాకంటె ప్రజామోదము బొందుటయే యుత్తముని దలచి రెండవదానికై గడంగిరిమి. నడ్డిదాద మాకు ప్రస్తుతము 52500 లు వచ్చుచున్నవి. ఖర్చు 75 వేల రూపాయలగుచున్నవి. ఇందులో 2½ లక్షలు భవనములకై వినియోగింపబడెను. ప్రస్తుతము డబ్బు చాలదు. అందుకై దేశాటనకర్తవ్యమునకు 8 లేక 9 మాసములు జేయుచున్నాడు. నేను తమను యిది భారమున దలచిని ధర్మము చేయవద్దని మనవిచేసెదను. ఆదాబుద్ధితో ఒక రాగిడబ్బుయనను, నికిల్ బిల్లయెనను యొసంగిన కడుపంతసముతో స్వీకరించెదను. మేమీ విశ్వవిద్యాలయమును 1916 లో స్థాపించిరిమి. మా విద్యావిధానము వేరు. ఆంగ్లవిద్య విధికము. జీవితవిద్యలకు తానెక్కవొసగబడెను. స్త్రీల కత్యవసరమును గృహవిద్యలచ్చట శిక్షబడుచున్నవి. శిశుపోషణ, పారిశుధ్యము మున్నగువి ప్రధానములు. వైద్యముగూడ శిక్షబడుచున్నది. తదుపరి కార్యగారు వారియుద్యమమునకు బోచిన సహాయము జేయుమని గోరిరి. అంత పాతకాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయంత బుద్ధిరాజు రామచంద్రరావుపంతులుగారు కార్యగారు స్త్రీ విద్యకై జేయుచున్న యఖిండ్లకృషిని కొనియాడుచు, తగిన సహాయము జేయుమని హెచ్చరించి పెండునకేరలు లెప్పించిరి. సభముగి నెను.

జాబ్బులు.

ఉచితము

(పరిశీలన పాఠ్యాంశములకు మిక్కిలి ఉచితముగా మైన ఉపనివృత్తివాక్యములు భిక్షాదీతాల్లోకములకు పంపింపబడుచున్నవి. చిన్ని పాఠములకు రెండు అణల తపాలాబిళ్లలు పంపింపవలయును. ప్రతిమాసపునఃచేతనా యోజనల నీవ పుస్తకము.

సూ. సంజీవరాయణం,

శ్రీ సీతారామభక్తసంఘము, కమ్మపూడి పోస్టు.

ఆంధ్ర సేవాస్థాని సంఘము

ఈ సంఘ సమావేశము యీ నెల 31 వ తేదీన నగలు 2 గంటలనుండి గుంటూరులో పురపాలక పుస్తక భాండాగార భవనమున జరగనునది. సంఘసభ్యులకు ఆహ్వానములు పంపియ్యబడ్డాయి. ఇవి పంపి చాలిదినములు అనుటకు అసంగతి పభ్యులందఱకు తిరిగి జ్ఞాపకకరమయ్యును. సభ్యులందఱును తక్షణమే ఉద్యమాభిమానులను తప్పక దయచేయ ప్రార్థింతులు. సేవాశ్రమము, గుడివాడ } గూడూరి రామచంద్రుడు. 25-8-28

శ్రీ శారదా నికేతనము, గుంటూరు

వన్నెండు వందల రూపాయల విరాళము

శ్రీ శారదా నికేతనమునకు భూముల కొని కాశ్యోతమైయేర్పాటు చేసే నిమిత్తము శ్రీ బాగ్లపూడి కృష్ణస్వామి చౌదరి గారు ఈశా. రు 1200 పన్నెండు వందల రూపాయల విరాళ మిచ్చి యీ ప్రతిష్ఠాపనయొడ తమకుగల అభిమానమును కల్పించిరి.

పున్నవ లక్ష్మీనారాయణ.

కీర్తిశేఖరైన శ్రీ కోవెలముూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి జ్ఞాపకచిహ్నము- కమ్మసంఘచరిత్ర

శ్రీ కోవెలముూడి గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారి శాంత్యుత్సవసందర్భమున శ్రీ వారు సంఘమునకు చేసిన సేవల చిహ్నముగా కమ్మసంఘచరిత్రను ప్రాయశఃపాటు తీర్మానింప బడినట్లు ప్రతికాముఖులను చూచితిని. అంతకు రు 15,000-0-0 లు ఖర్చుననని అంచనా వేయబడెను. అందు రు 7,500-0-0 లు శ్రీయిత బాగ్లపూడి కృష్ణస్వామిచౌదరిగారి రోజు నెలమున వాగ్దానము చేసినట్లును, మిగతా రు 7,500-0-0 లు దామే పెట్టుబడి పెట్టెదమని, ఆమె తనను కమ్మసంఘచరిత్రల అమ్మ కమద్యారా వసులాలచెడమని కృష్ణాజిల్లా నాయకులు రాధ్యతపడిన తాతాపనికి పూనెదమని చెప్పినట్లును తెలియయి న్నది. శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యగారిపేరు స్థిరముగా నొనర్చబడి సాంఘికలభ్యర్థము. ఆ జ్ఞాపకార్థము సంఘచరిత్రకంటే వలొకరూపము దాల్చిన బాగుండెడిది. సంఘచరిత్ర అవసరము యున్నది, దానివలన ప్రస్తుతము మనకు గుంగబోవు లాభము లేదు. మన పూర్వచరిత్రను ప్రాయశఃపాటు సంతోషించుటకంటే ప్రస్తుతము మనసంఘమును పీర్చిపీర్చిచేయుచున్న దురాచారములను మన్నుటయందు, అర్థిక, విద్యావిషయముల పాలుబడుటయందు కాలనగడవిన మనమెక్కిన సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడినవార మగుదుము. వనపూర్ణికులచరిత్ర ములకొన్నవిషయ అదర్శప్రాయముగ నుండుచున్నది. కాని మన సంఘాభివృద్ధికి సంఘపత్రిక లేనిలోపము ఎంతటి కలదు. శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్యచౌదరిగారు పత్రికను బయలుదేయుటకు కొంత కృషి పట్టిరి. సంఘచరిత్రకంటే శ్రీ చౌదరిగారి జ్ఞాపకార్థము పంపుపత్రికను నెలకొల్పిన బాగుండుననియు తద్వారా సంఘ సేవచేయుట తెక్కుడవకాశములు గలవనియు శాంత్యుత్సవ కమిటీవారికి నా విషయపూర్వకసలహా నందించెదమన్నాను. శ్రీకృష్ణాపసయే శ్రీ గోపాలకృష్ణయ్య చౌదరిగారికి తగిన స్మారకచిహ్నమని సాంఘికమహాకయులు గమనించెదరా? శ్రీయితలు బాగ్లపూడి కృష్ణస్వామిచౌదరి, త్రిపుర సేని రామస్వామి చౌదరి, కొమ్మరెడ్డి పట్టాభిరామయ్య చౌదరి, వి. రామకృష్ణ వి. సి. యస్. గార్లు తదితర నాయకులు యీ నా సలహా నాలోనించెదరు గాక యని వేడుచున్నాను. జంపాల సాంబయ్య.

పొగయం దుండి యేల కన్నీరు విడిచెదరు? ఒక వంటచేయు లోపల మింకంటియందు కారు నీరుయెంత? ఎందుకీ అవస్థ?

రుక్మణి కుక్కరు

వంటసామాను పెట్టును తమ్ముని చెప్పినట్లు చేసినయెడల పొగయండదు. కన్ను మంటలు యండదు. కదార్థములు వంచి రుచికరమైన కర్మము తగ్గించును. 1, 2, 4, 6, 8 మందికి తగినట్లు 5 కొలతలగుల పెట్టువలె యీ 18, 18, 22, 27, 33 గలదు. రయలు కర్మము వేరు. కేటాగు ఉచితము.

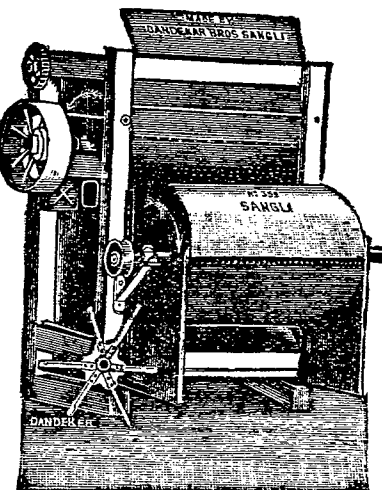
రుక్మణి కుక్కరు కంపెనీ, 5, దక్షిణమాడ చర్చి పిల్లి, 1550 రాయపురము, మదరాసు.

మిక్కిలి మేలైన సీమకమలములను

నేరుగా ఉత్పత్తి స్థానము నుండి తెప్పించుటవలన ధరలు సరసము.

ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు సీమకమలములకై మద్రాసు, బొంబాయి కలకత్తా మున్నగు దూరప్రదేశములకు పోవుచున్నారు. మేము అనేకల కొరక ననుసరించి మార్కెట్లస్థానమును రాజమహేంద్రవరమునందు స్థాపించితిమి. సీమకమలములు మాత్రమే గాక సిలోన, బర్మాదేశములనుండి మేలైన కేంపులు, పచ్చలు, నీలములు, బెడూర్యములు మొదలగు నవరత్నములనుకూడ తెప్పించి, వ్యాపారము చేయుచున్నాము. ప్రాతనగలలో నుండు వజ్రములు, కచ్చలు, వంచిమత్తములు, కేంపులు మొదలగు వాటిని కొనెదము. సీమకమలములందు లేక ఇతర రత్నములందు యేనగకావలసినను అర్హతచిహ్న సకాలములో తయారుచేసిపంపెదము. ఒకదాని నేరులోవచ్చిన అన్నియు విశేషమగును.

V.M.S. SHAIK MOHAMMAD & Co. Diamond & Precious Stones Merchant & Jeweller. RAJAHMUNDRY. వి. ఎమ్. ఎస్. షేక్ మహమ్మదు అందు కో, సీమకమలములు నగలవ ర్తకులు, రాజమండ్రి.

వేరుశనగపొట్టువలుచుయంత్రములలో

యిమిటేషనుల చూచి వేమరకుడు. చేతితోను పవరుచేతను పనిచేయును. శే కు కొయ్య చట్టం లేక యి ను ప చట్టము ఈ యంత్రములు గట్టి నమ్మకముతో పనియొనర్చును. దీని కిమిటేషనుల ననేకుల తయారొనర్చుటయే దీనియొక్క జ్ఞాన్నత్యమును చాటుచున్నది. బాగుగా ఆలోచించి తయారుచేయబడెను. వెల మిక్కిలి తక్కువ డండేకార్ బ్రదర్స్ సాంగ్లి. (యస్. యం. సి.)

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండతగినది! దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహర కస్తూరి మాత్రలను

Regd. Trade Mark తెప్పించి, ఒకదాని వాదిన మిక్కిలి తృప్తిచెందదరని మా నిర్ణయభిప్రాయము. ప్రతిదినము ఆడుగరము నాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము. ఇది మేలైనకస్తూరి, కుండుమపువ్వు, అపూర్వమైన మిషణిలు మొదలగునవి చేర్చి, బాష్పాగ్రముగా తరలించు చేయబడినవి. తంబూలముతో గాసి, విడిగా గాసి ఉపయోగించవచ్చును. వలువిధములు, దస్త్రులు, శీతలము, ఉదారము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరను, కడుపునొప్పి నీలలు వడినను, తక్కువ ఈడ్పు, అగ్నిమాంధ్యము, నుద్రానము, జలహీనత మొదలగువాటికి వైజ్ఞానికమునలె చనిచేయును. స్త్రీలు వసివీలలను ముచలివారు మొదలగువారికి ఉపయోగపడునను. వాల్చెలకు ఒక గొప్ప వరప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ. 2-4-0 బాష్పాగ్రము 4 రూ. 0-4-0 జి. బాష్పాగ్రముతో 6 సహ రూ. 1-4-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ. 5-2-0.

భివగరత్న పాశ్యపు వెంకటాచల వండితులు, పొప్పైటరు. శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము (గ్రంథకర్త: మొక్కపాటి రామమూర్తి నాథ) ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ వగినది. 214 పేజీలు ని రుక్మానికొలెందు ఖదర్ వైలు కాగితములు బాష్పాగ్రములు ప్రత్యేకము అంధప్రతికాకారాలయము, 7, రంబు కెట్టిపిల్లి, మద్రాసు. ధర రు. 2.00 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

అమ్మ కాజినని దీప్తి, బొంగిలు - ముదాళి

శ్రీ మాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

పాశ్చాత్యదేశములనుండి మరల చెన్నపురికి వచ్చుట

రేపు 26 వ తేదీ ఉదయము 7½ గంటలకు చెన్నపురి సెంట్రలుస్టేషనులో ఘనమగు స్వాగత మియ్యబడును

బహిరంగసభ

రేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు ట్రిప్లి కేను బీచిలో తిలకుఘాటులో శ్రీనివాసయ్యంగారికి స్వాగతపత్రము సమర్పింపబడును పౌరులు వేలకొలదిగా వచ్చి యీస్వాగతోత్సవమున పాల్గొన ప్రార్థితులు

[స్వాగతసంఘమువారి ప్రకటన]

మదరాసువార్తలు

సీమతపాలా: 26-8-28 తేది ఆదివారం ఉదయ 7 గంటలకు జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద బట్టాదా చేయబడును.

కార్పొరేషను ఎన్నిక: మద్రాసు ప్రేక్షకు ఎస్.సి.యేమనుగారివలన మద్రాసు కార్పొరేషనునకు సభ్యులుగ ఎస్. టి. బీ.కె.పెట్టెగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

నందనారుచరిత్ర: సం 1 వేంకటాచలచెట్టిపిఠి లో సరస్వతిబాయిగారి నందనారుచరిత్ర కాలత్రేవము రేపు జరుగును.

దక్షిణ భారత బ్రహ్మసమాజం: నుండిరమావద్ద (97 అన్నాపిల్లపిఠి, బార్లిబువును) 26-8-28 తేది ఆదివారం సాయంకాలం 6 గంటలకు శ్రీయతి వి. బ్రహ్మనందగారు తెలుగు భాషలో దేవారాధన జరిపెదరు.

బారావాషట్ శలవు దినము: బారావా షట్ శలవు దినము యిదివరలో ప్రకటించబడిన 28 వ తేది వంగళ వారం గాక 29 వ తేది బుధవారం అని గవర్నరుగారు ప్రకటించుచున్నారు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము: పెరంబూరిలో రాఘవాచారిపిఠి, 19- నెలల భవనమున రేపు ఉల్లి 8 గంట ప్రార్థనసభ జరుగును. 11 గంట గోవిందస్వ నాయనిపిఠిలో (ఘోషదర్శనహోలన కేదులు) 20 నెలల భవనమున విద్యార్థులకు ప్రార్థన తుగతి సమావేశమగును.

తమిళ విశ్వవిద్యాలయపు బిల్లు: తమిళవిశ్వవిద్యాలయమున సర్ అన్నామలై కెట్టియంగారి పేరున అన్నామలై నగరమున స్థాపించుటకు మద్రాసు కాసనసభలో ప్రజేత పెట్టుటకు బిల్లు తయారుచేయబడి ఆబిల్లుయొక్క వివరములు ప్రకటించబడెను. (ఫోర్టు సెంటు బార్లి గెటెలు)

ప్రాధేనరు శంకర్ రావుగారి కార్తి కార్కు గ్రాండు నర్కసు: వీరు నేడు రేపుమాత్రమే మద్రాసు నందు తమ అధ్యక్షప్రదర్శనములు ప్రదర్శించి, తరువాత ఇచ్చట నుండి బయలుదేరి గూడూరికి వెళ్లెదరు. కాన మద్రాసు పౌరులు ఈ అయ్యాలమైన తరుణమును పోగొట్టుకొనక ఈ అధ్యక్ష ప్రదర్శనములను తప్పక చూచి ఆనందింతురు గాక.

కాసనసభా కార్యదర్శులు: మద్రాసు కాసన సభయొక్క అధికార సభ్యులగు శ్రీయతు, ఎ. సి. హెచ్. బాన్, సయ్యదు లేజుద్దీనుసాహేబు, ఎం. ఎ. మాణిక్యవేలు నాయకరు గార్లు, ఆగస్టు 2 వ తేదీనుండి కాసనసభా కార్యదర్శులుగా ఇండియా గవర్న మెంటు పట్టుచుయొక్క 52 (4) సెక్షను ప్రకారము గవర్నరుగారిచే నియమింపబడిరి.

పునహా సేవాసదనసంఘము: ఈ సంఘము యొక్క మద్రాసు గ్రాంవి తెగవడుసందర్భమున నొక పాస్సు పారీహర్తి శ్రీయతి ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారి యధ్యక్షతన మైలాపూరు యంత్రసేవాగృహము (మద్రాసు సేవాసదనం) వద్ద 26-8-28 తేది ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు జరుగును.

శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారి రాక: శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రేపటియుదయం 7-30 గంటలకు సెంట్రలు స్టేషనువద్ద చేరెదరు. ఆ సమయమున వారికి బహిరంగ సత్కార మొనగబడును. సాయంకాలం 6 గంటలకు తిలకు ఘట్టము (తిలకపరీక్షిణి వీచి) వద్ద నొక బహిరంగసభ జరుగును.

రాకపోకలు: ఎల్. సి. సి. రామస్వామయ్యగారు గతరాత్రి మద్రాసుండిరి కలకత్తాకేగిరి. అచ్చటినుండి బర్మి కేగెదరు.

గతరాత్రి మద్రాసుండిరి కర్నూలు ఆర్. బి. వార్తకా గారు ఆహ్వానమునగరం, డా॥ మాత్యూకు, శ్రీయతి క. కాశ్యపరావు పంతులుగార్లు బొంబాయి, హెచ్. బి. మూర్తిగారు బె.గ.పూరు, ఎఫ్. కే.గారు మచిరా, కొల్లెం గోడు రాజాగారు ఉలూరి బోయిరి.

టి. ఆదివారాయనకెట్టి ఎం. ఎల్. సి. గారు పెరం ప్రాబాదునండి నిన్నటికి మద్రాసువచ్చిరి.

శ్రీ సంగీతశాల గానప్రదర్శనము: 26-8-28 తేది ఆదివారం సాయంకాల 4-15 గంటలకు గోకలే హాలువద్ద జరుగును.

గాత్రము శ్రీయతి చెల్లెల్లి వైద్యనాథ భాగవతాయగారు (పాల్లాలు)

- ఫిడేయి ,, గోవిందస్వామిపిల్లెగారు (తిరువనావల్లి)
- కెరీబరా ,, దత్తాత్రయారెడ్డిగారు (పురుకోట)
- మృదంగం ,, కోదండరామయ్యగారు (కుంభకోణం)
- మార్సింగి ,, సీతారామయ్యగారు (అలీపేటరుం)
- డోల్కో ,, వేంకటేశ్వరయ్యగారు (కుంభకోణం)

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా తాలూకా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘముల కార్యదర్శులకు

నోటీసు
18-8-28 తేదీని బెజవాడలో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘసభలో తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమున సమావేశపర్చి అధికారసభ్యుల ఎన్నికలు శ్రీ జ్యోత్సనారక కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు జరుపునట్లు తీర్మానించియున్నారు. అందుకుగాను సెప్టెంబరు 15 తారీఖున గుడివాడలోగాని బుదరులోగాని యీ ఎన్నికలు జరుపుటకు నిశ్చయించినారు. కనుక సెప్టెంబరు 15 తారీఖునగా కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులను చేర్చి ఆయాగ్రామ సంఘములయొక్కయు, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములయొక్కయు కార్యదర్శులు కాంగ్రెసు సభ్యులయొక్క జాబితాలను ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యసామనుకు సెప్టెంబరు 12 వ తేదీలోగా అందునట్లు పంపగోరుచున్నాను.
7 తంబుకెట్టిపిఠి }
మద్రాసు }
24-8-1928 }
టం. ప్రకాశం
అధ్యక్షుడు,
ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము.

చిదంబరం విశ్వవిద్యాలయము: నకు సంబంధించిన చిత్తువట్టు రాబోవు కాసనసభలో (తేజోవట్టు) నని తెలియచున్నది. (జి.ఎస్.ఎ)

హిందూ హైస్కూలు ముఖ్యాలకు 24-8-28 న వైద్యయొక్క ప్రాధికార జరిగినది. మ-రా-రా-శ్రీ వేమనరపు రామరామవంతులుగారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ ఎ. కె. న. సింహవంతులుగారు, మ-రా-రా-శ్రీ వై. వెంకటర ముఖ్యులుగారు మొదలగువారు వచ్చియుండిరి.

అగ్రాసవాధిపతిగారు పూర్వకాలపు విద్యావత్సరమున ఇచ్చటి విద్యావత్సరమున గల తారతమ్యమున వివరించి, పోభాషాజ్ఞానములని లాభమును తెల్పుచు, విద్యార్థులయొక్క ధర్మములను గుఱించి విశేషముగా బోధించిరి. కృతజ్ఞ భాగిందగములతో సమావేశము పూర్తిగావించబడినది.

(కార్యదర్శి)

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు సన్మానపత్రము: ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసవివాండ్ల సంఘము (తెరంబూరు)చే 26-8-28 తేది ఆదివారం ఉదయం 7 గంటలకు సెంట్రలు స్టేషనువద్ద నొనగబడును.

27-8-28 తేది సోమవారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు పెరంబూరు యూనియను గ్రాండ్సువద్ద సామూహ సభ్యు సమావేశమున శ్రీమాన్ అయ్యంగారు ఉపసన్నితులు.

ఎం. ఎస్. ఎం. రైల్వేసవివాండ్ల సంఘాధ్యక్షులు ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాబోవు సెప్టెంబరు నెలలో పిన్న వద్ద జరుగవచ్చు ఆఖరిభారత రైల్వేసవివాండ్ల కేకత్రేవను ప్రతినిధిగా నేకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరి. (శ్రీ.పెర్)

* * * *

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు: యూరోపునందు బొంబాయి రేపు చేరేసమయమున జపీరు అహమ్మదు సయ్యదుగారు (ఎం. ఎల్. సి. తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి) అయ్యంగారి క్రింది తంరివార్తనంపిరి.

1. "పశ్చిమదేశపర్యటనము జయప్రదముగా పూర్తికావించబడినందుకు తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘము మిమ్ములను ఆభినందించుచున్నది. దేశవిమక్తికారకు మీరు యూకామ న దొనర్చిన సేవలను గొనియాడుచున్నది".

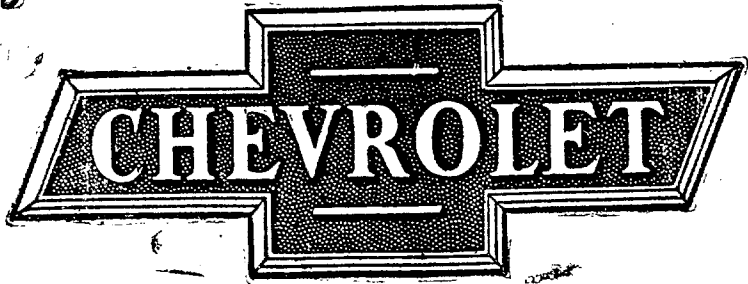
నెహ్రూకమిటీ నివేదిక

శ్రీమదునుగారి శృద్ధ

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు 30 ప్రతులు కొనిరి దీని, ఆగస్టు 25: హిందూస్తాన్ టైమ్సు ప్రకటించిరి విలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు: నెహ్రూసంఘమువారి నివేదికయొక్క ప్రాముఖ్యతను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, టైమును కమిషనువారుగూడ పూర్తిగ గుర్తించిరి తెల్పుచున్నది. నివేదిక ప్రకటించబడగానే ఇండియా ప్రభుత్వము గారు 80 ప్రతులుకొని, సయ్యదుగారి ప్రత్యేక శ్రేణిలవార్త నను సరించి 12 ప్రతులను సైమనుసంఘ సభ్యులకు పంపిరి. (జి.ఎ.కె)

చివర్ లెట్

for Economical Transportation

ఎల్లప్పుడు నాయకత్వము వహించుచున్నది.

ప్రస్తుతమున్న మంచికారులలో కెల్ల చివర్ లెట్ నాయకత్వము వహించునట్లు ప్రపంచ మంతయు అంగీకరించియున్నది.

హిందూ దేశమునందు కాశ్మీరమునుండి తిరువాన్కూరువరకును, బర్మానుండి బెలూచి స్థాన మువరకును నున్న పట్టణ పల్లెలయందంతటను మోటారుకారు లలో చివర్ లెట్ ప్రమాణిక మైనది అంగీకరించబడియున్నది. వలనగా చివర్ లెట్ నిరంతరము తక్కువ ధరలోనుండిన మోటారుకారులన్నిటిలో నూతనాభివృద్ధులను గలిగించి, చూపున కెక్కువ సౌందర్యమును గలిగించుట, తాళిమి గలిగి చక్కగ పనిని నెరవేర్చడము లో చివర్ లెట్ యితరులనూయనొందగినట్లు నాయకత్వమునుసాధపరుచుకొనుచున్నది.

హిందూ దేశమునం యితర దేశముల వలెనే మోటారుకారును నేర్పరుచుటలో నాణ్యము, ధర, ఈ రెండు ముఖ్యవిషయములు చివర్ లెట్ ఎల్లప్పుడు ఈ రెండువిషయములు శ్రద్ధతో గమనించుచున్నది.

SIMPSON & Co., Ltd.,
G.H BOOLEY. & Co.,
T. STANES & Co., Ltd.

MADRAS.
BANGALORE.
COIMBATORE.

న్యాయవాదులు - దేశవ్యవహారములు

ఛోడేయిశివ
సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారి
ఉపన్యాసము

ప్రజాహితేవితముందు న్యాయవాదులస్థానము

మదరాసు లాకాలేజి "మాట్యుల్బు యాజమాన్య మున సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు "న్యాయ వాదుల-దేశవ్యవహారము" అను విషయమును గూర్చి యుపన్యాసము గావించిరి. నేనా రామేశం పంతులుగారు పథకధ్యక్షత వహించిరి.

సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యరుగారు

ప్రప్రభువున మాట్యుల్బులలో ఉత్తమోగములను గూర్చి నున్నప్పుడు న్యాయశాస్త్ర మధ్యస్థించి విద్యార్థులు తాము న్యాయవాదులై న్యాయస్థానములందు నేరములను వాదించుటకు తగిన శిక్షణమును ముందుగానే విద్యార్థిదశయందే యాక్షబ్బుల చర్యలందు నాణ్యములన బడయుచున్నవనియు, న్యాయకళాశాలయందు నిష్ట క్షబ్బుయొకటి యందు బత్యవశ్యకమని తల్పిరి.

న్యాయవాదులు - ప్రజాహితేవితము

ప్రజాహితేవితముందు అనగా దేశహితైక వ్యవహారముందు న్యాయవాదు లెట్టి స్థానము నాక్రమించిరను విషయము చారిత్రకదృష్టితో విచారించుటకు ముందుగా న్యాయవాది తాళిబొధించిన శిక్షణవలన ఎట్టి గుణగుణములను గలిగి యున్నాడో, తన బోధములను పరమముకొని గుర్రపంతుడగుటకల్లు ప్రయత్నించినోయను విషయమై కొలదిగ మచ్చటి చెడవనిరి. "న్యాయవాదులు-ప్రజాహితేవితము" అను "దైని" వ్రాసిన ఉత్తమ గ్రంథమును మీ రిదివరలో పదివియందవినోనికనుండైనను తప్పక పఠింప నర్హమైన గ్రంథము అందు దైని విదిధములను దేశములందు న్యాయశాస్త్రాభివృద్ధిని, ప్రజాభిప్రాయమునకును గల అన్యోన్యసంబంధమును చక్కగ వివరించి యున్నాడు.

"న్యాయవాది తత్వము"

"చట్టవిధానమునందును, అభివృద్ధిని సూచించెడు ఉద్యమములందును న్యాయవాది సామాన్యముగ పూర్వవారములం దభిమానముగలవాడై యుండుననియు, అందులకు ఇగ్గి మువారి యందును, విరోధాదేశములం దెన్నియో నిదర్శనములగునని దైని వ్రాసియున్నాడు. న్యాయవాది తాను వడసిన శిక్షణవలన సామాన్యముగ నూతనవిషయమునం దెల్లప్పుడును అంతకు పూర్వ విట్టి విషయము జరిగియుండెనాయని యాలోచించి, వెనుకజరిగినదానినిబట్టి ముందుకునడచునని దైని వ్రాసెను; నేరములను వాదించునపుడు వెనుకటి తీర్పులను ప్రమాదముగ జూపుటయు, పూర్వపు తీర్పులపై శాధారణములయొక్క మన్నగు పదకు లలపముగావున, అవిధమున యభ్యాసమునకు లోనైన చిత్తము దేశవ్యవహారములందును తద్విన్నముగ నుండబాలరు. త్వరపడి ఏ గొప్ప సామర్థ్యమునకుగాని, ముందువెనుక లారయక విషయకరమును మార్చుటల గల నే యుద్యమమునకుగాని ను ముఖ్యుడై యుండవలెను. అని దైని నుడివియుండెను. ఒక ప్రభం చిత్రీయుడు హాస్యముగ నుడివిట్లు "కమారుడు ఏదైన కొనుటకు నాచగు రూక లివ్వలసినదని తండ్రీనడుగ లాయరు తండ్రి "నీవు రూకలు పుచ్చుకొనుట" కధికారమును చూపు పరపు" అని అడుగును. (నవ్వు)

"సంస్కరణాభివము"

భారతదేశమునందు న్యాయవాదులు సుమారు కేతాబ్దు మునడియొ ప్రజాహితేవితముందు ప్రధానస్థానము నాక్రమించి యుండి నను, న్యాయ శాస్త్రమునకు ను, సాంఘిక వ్యవహారములకు ను సంబంధించిన చట్టములపంఖ్య బహుస్వల్పమై యున్నది. రాగల సంతతివారి కైనను యీసాంఘిక చట్టములను సంస్కరించి, నూతన కాపనములను గావించవలసిన యవసరము కలుగును హిందూమహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్రములందలి అస్పష్టములును, సందేహ స్పదములును, విరుల క్లిష్టములు నగు కొన్ని యంతములవలన ప్రస్తుతము తోర్పులందు విచారించబడెడి దావాలందు పగభాగము ఉడయించుచున్నవి. దత్తత విషయమై హిందూన్యాయ శాస్త్రమునందెన్నియో చిక్కులుగలవు. ఎట్టి తంతు, కర్మకలాపములు లేకయే దత్తస్వీకారము గావించుకొనవచ్చును. దత్తస్వీకారమునకు నాగ్రూపముగనే అధికార మొసంగవచ్చును. అట్టివిషయములందు తత్తస్వీకారమున కధికారము వారము

లకముగనుండి, రిజిస్టరు కాబడియుండునని కాపన మొనరింప బడిన పక్షమున ప్రస్తుతము న్యాయస్థానములందు దావాల లోమూడవంతు అవ్యక్తముగాగలవు. యీకాఖ్యం దెంతయో కృషి జరుపబడవలసియున్నది కాని భారతదేశ చరిత్రకులనను సరించియు, ఇతరదేశములందువలె నీదేశ ప్రజలు, న్యాయవాదులును ధనాధికులు గాక సోపులంజేరియు న్యాయవాద వృత్తి నవలంబించి న్యాయస్థానములందు వాదించి ధనము గడించువాడుగాక, శాస్త్రపరిశోధనకై న్యాయ శాస్త్రమును జరుపు న్యాయవాదులు లేరన్నారు. "తనఖాల చట్టమును" రచించిన పర్తసవిహార ఫోషగారు మాత్రము న్యాయవాదవృత్తి యందు పండ్లభ్యాంబుని గడించియుండు కాలము నందే ప్రవీణమును నాగ్రంథమును రచించి, అట్టి ఉత్తమ గ్రంథమును రచించుటకు అచ్చుత మేధావులగు ఫోషగారికే సామర్థ్యముండెను. కాని రసవిహార ఫోషగారివంటి ప్రతిభా కాలు రొకరిద్దరులేనది తక్కువగల న్యాయవాదిప్రముఖు లందగును న్యాయస్థానములందు వనిజేయు న్యాయవాదులగునో న్యాయమూర్తులగునో, లేక రాజకీయములందు నాయకులగునో యుండిరి. యితరదేశములం దట్లుగాక న్యాయశాస్త్ర పరిశోధనలు గావించి, నూతనవిషయముల గనిపెట్టుటకు ప్రత్యేకముగ న్యాయవాదులు కొందరుండురు. అయిన అట్టిదేశము లందు ప్రభుత్వముగారలకు ధనమొసంగి వారికాలమునంతటిని అట్టి శాస్త్రీయపరిశోధనలకు వినియోగించుటకు తోడ్పడెను. హిందూమహమ్మదీయ న్యాయశాస్త్ర నిర్వచనములకై విదేశీయులు రచించెడి న్యాయభాషములపై యాధారపడవలసి యున్నాము. అందుచే రాగల న్యాయ వారి సోదరబృందమును, ప్రభుత్వమువారును, ఉదారవంతులగు ధనాధికులును యిట్టి శాస్త్రపరిశోధననుగావించు న్యాయవాదులను తయారజేయుటకు సమస్తవిషయం తోడ్పడవలెను.

యింగ్లండు దేశమునందు న్యాయవాదులు దేశవ్యవహారములం దెట్టిస్థానమును వహించిరో చరికింతము. అంగ్లదత్త యొక్క పుణ్యులను నిర్మించినవారు న్యాయవాదులే యని తెలుపనక్కరలేదు. "మాగ్నా చార్ట" పిమ్మట, ప్రభుత్వమే యే రాజకీయసిద్ధాంతములపై నిర్వహింపబడవలెనో, యింగ్లండు దేశ రాజ్యాంగవిధానమును నిర్మించినవారిలో న్యాయవాదులే విశేషముగలరు. 18వ శతాబ్దముందు బ్రిటిషు దేశమందలి న్యాయపరిశ్రమలవలన విశేషముగ ధనమును గడించినవారై

అదేకేసుందలి మద్యతరగతి ప్రజలు ముందుకు వచ్చునంతవరకు శ్వాసవాదులే పర్యవేక్షిస్తున్నట్లు తెలుపబడింది. బ్రెజిల్, కాబుల్, పీలు మొదలగువాటి శ్వాసవాదులుగాక పోవచ్చును కాని వారికి పూర్వముండినవారితో ప్రజాపీఠజీవనమును పోల్చిన వారధికముగ శ్వాసవాదులే.

దేశవ్యవహారములందు పాల్గొనుట కర్హత

భారతదేశమునందు మాత్రమే శ్వాసవాదు లధికముగ దేశ వ్యవహారములందు పాల్గొనుచున్నారనియు, ప్రజాసామాన్యము వీరి చేతనే పవ్యముగ నో, అపవవ్యముగనో నడుచుబడుచున్నారనియు, సామాన్యప్రజకు వీరు నిజముగ ప్రతినిధులుగారనియు, వీరి శాస్త్రము దేశశ్రేయమునకు సహాయకారి గాబులదనియు అక్షేపించువారు కొందరు గలరు. శ్వాసవాది దేశవ్యవహారములందు (రాజకీయ, సాంఘిక, పరిపాలనాపరమైనవి) పాల్గొనుట కిరదలకంటె అర్హతముడని చెప్పవచ్చును. శ్వాసవాది తాను గలచిని విద్యాభివృద్ధియు, నైజగుణముచేతనే ఏ సమస్యయందైనను అందలి సారమును వెంటనే గ్రహించబలియున్నాడు. మరియు నట్టి శిక్షణవలననే మానవస్వభావమును వివిధరూపములందు, తేర్చురు అంతరములందును గ్రహించబలియున్నాడు. యీ రెండు గుణములను బొందియుండనిచో శ్వాసవాది తన వృత్తియందు ప్రాముఖ్యతను బడయుజాలడు. దేశవ్యవహారములందు శాస్త్రకర్తయు నహించుట కి రెండు గుణములే అధికముగ కావలసి యున్నవి. ప్రజాపరిపాలనామాత్రములు ప్రభుత్వములందు ప్రవేశపెట్టబడిన యనంతరము పరిపాలన మంతయు చిన్నచిన్న సంస్థలు మొదలు రాష్ట్ర కాపనసభలు కేంద్రసభలు మొదలైన గొప్ప సంస్థలయందు దంతెలుచు చర్యలు విమర్శనలమూలమున జరగుచున్నవి. అందుచే సభయందు చర్చింపగల సామర్థ్యము, ఎదుటివారి వాదనలందు బలహీనతను గుర్తించు నూత్నబుద్ధి మొదలగు అర్హతలన్నియు శ్వాసవాదికి ఆతని విద్యవలన అట్టి యున్నవి. శ్వాసవాదములందు తమవాదనలందలి ప్రధానవిషయములను శ్వాసవాదులకు తృప్తికరముగ నుండునట్లు నచ్చజెప్పి, సమర్థించుటయు, ప్రతికర్తల వాదనలందలి నిస్సారత్వమును ఒపింగింపరచుటయు నను నీ మానసికశిక్షణ పరిపాలనాది దేశవ్యవహారము లెంతయో యుపకరించును. యింగ్లండు దేశమందు ఐరోపా మహాసంగ్రామమున దేశమునందలి నుత్రనిడులైన ఆస్టియన్లు, హాలేకు, లాయడ్ బార్నిగార్లు మువ్వరును శ్వాసవాదులే. అంతమాత్రమున యింగ్లండుదేశము శ్వాసవాదుల యధినమై యుండెననిగాని, శ్వాసవాదులగునీమవుల శాస్త్రకర్తయు వాంఛనీయుగాదనియు ఎవరైనను చెప్పగలరా? గతసంవత్సరము ప్రాప్తదేశమందు "చేంబరు ఆఫ్ డిప్లొమాటీ"ల పథకు నేను హాజరయ్యెడిని. అందు సమావేశమైన శాశా దేశ ప్రతినిధులలో మూడవభాగము శ్వాసవాదులైయుండిరి. (ఫ్రాన్సు, జర్మనీ, ఆమెరికా, వజసరాజ్యములం దెల్లడల నిట్టి పరిస్థితులే గలవు. అందుచేత భారతదేశమందు శ్వాసవాదుల శాస్త్రకర్తలను కూర్చి యాక్షేపించువారు తమతమ దేశములందలి పరిస్థితుల నోకమారు పరిశీలించి పిదప విమర్శింపగడంగిన యాక్షేపముగ నుండును.

భారత దేశము-స్వాసవాదులు

ఇక భారతదేశమందు ప్రతిభురాజ్యస్థాపనానంతరము గుమారొక శతాబ్దముక్రిందట దేశములో ప్రజాభిప్రాయమును బురికొల్పి, ప్రజలలో రాజకీయప్రబోధము, జ్ఞానవాప్తిని గలిగించినవారిలో శ్వాసవాదులే ప్రథమస్థానమున కర్హులని చెప్పుట కెట్టిసంశయమును లేదు. బెనర్జీ, గోఖలేమొదలగు ఒకరిద్దరు తప్ప మిగత కాంగ్రెసు నిర్మాతలందరును శ్వాసవాదులనియే చెప్పవచ్చును. డబ్ల్యు. సి. బెనర్జీ, లాల్ మోహన్, ఘోష్, తయర్జీ, మన్నగు మొట్ట మొదట కాంగ్రెసు శాస్త్రకర్తలు శ్వాసవాదులే. యింగ్లండు దేశమునందువలెనే మన దేశమందును భూస్వాముల తరగతులు ప్రజాపీఠ జీవితమును పోల్చిన తమ యర్హతాసమున గైకొనుట వాంఛనీయు. అట్టితరుణ మొత్తము శుభప్రదము. రనడేగారు భారతదేశము దెంతటి కలుకుబడిగలిగియుండెనో, ఎట్టిభుననేను లానరెంచెనో, ఎట్టి గురుశిష్యపారంపర్యమును సంస్థాపించెనో ప్రత్యేకముగ చెప్ప నవసరములేదు. గోఖలే, మెహతా, భారత సేవాసంఘసభ్యులెల్లరును వీరి యాదర్శమునే యనుసరించిరి. రానడే, డబ్ల్యు. సి. బెనర్జీ, మెహతా, లాల్ మోహన్, ఘోష్, క్రస్తుత కాలముందు పండిత మదన మోహన్ మాలవ్యా, పండిత నెహ్రూ, జి. జి. యస్. త్రినివాసయ్యంగారు క్రొత్తతలులందరును శ్వాసవాదులై యున్నారు.

వీరు దేశవ్యవహారములందు పాల్గొని దేశసేవ గావించి యుండనిచో యితరు లీవనిని జేసియుండెడివారుగాదు. కావున వీరు తమకు సంబంధములేని యితరుల నిధులందు జోక్యము

పతాక:- "బిరూడు పానీయము తప్ప నాకు యితర బోతలుగండ లేవియునులేవు. నా కొండలలో పండిన ధాన్యమే నా కాహారము. 15-వ యేటనే నాకు కొడుకు పుట్టెను. 15 వ యేటనే శతృసంహార మొనరించితిని." మరియు:- "అరే, సెహబాష్; ఖాన్ సాహెబ్! మీ చిన్నకొమారుని పయ స్సంతే! అప్పుడే గడ్డము సరికినది! మాపాదగు యింగ్లీషానికి 70 వ సంవత్సరమున కొమరులుపుట్టిరి. 75 సంవత్సరమున కు స్తీపందెములో జయ మొందెను. బోత్ ఆహారమా? ఒక్కటి యుండెను, ఒక్కటియేయున్నది అయితే పాకీములు వైద్యులు మొదలగువారందరును ఒక్కవారిని గుఱించియే తెలుపుచున్నారు.

అదియే హార్లిక్స్ మాల్టెడ్ మిల్క్."

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box, 37 MADRAS.

క్రొత్త కూర్పు] తెలుగు [1927 సం॥ పు

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,
 882 బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్త. 4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు,
 బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథనిస్తాకర్త.

మంచి అచ్చు, దళసరి కాగితములు, గట్టి కాలికోలైండు, పై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,
 480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు నహారు. 8-8-0. ఇట్టోరియా డిపో, మైసూరు, మద్రాసు

కలిగించుకొనిన చెప్పదగదు. ఇతరు లిందులకు సంసిద్ధులుగ లేనందుననే వీరికి బూ ను కొన వలసి వచ్చినది. 15 లేక 20 సంవత్సరములకు పూర్వము శ్వాసవాదులు దేశవ్యవహారములందెట్టి ప్రధానస్థానము శాక్రమించి యుండిరో, నేడంతటిక్రద్దను, ఉత్సాహమును గనకరచుచుండుట లేనందున నేను వైవిధ్యముగ శాస్త్రభిప్రాయములను తెల్పియున్నాను. కావున శ్వాసవాదులుగానున్న మీరందరును యిక ముందు సమధిక శ్రద్ధోత్సాహములతో రాజకీయ వ్యవహారములందు పాల్గొనవలెనని కోరుచున్నాను" అని పల్కిరి.

అధ్యక్షులు శహారామేశంపంతులుగారు సభను ముగించుచు రాజకీయ వ్యవహారములందు తాము 12 సం॥ల నుంచి జోక్యముకలిగించుకొనుటలేదనియు, శ్వాసవాదు లన్నిదేశములందును దేశవ్యవహారములందు ప్రధానస్థానము వహించియుండుట నిజమేయైనను, కాలముమారినకొలది పరిస్థితులందు విశేషముగ మార్పులు గలుగుచుండుననియు, 40 సం॥లనుంచి యీదేశమున శ్వాసవాదు లధికముగ దేశవ్యవహారములందు పాల్గొనుటకు శ్వాసవాదులసంఖ్య అధికమగుచుండుయే కారణముగా వచ్చుననియు (నవ్వు) కావున పుస్తక దుర్భరసిక్కితులను తొలగించు మార్గమును జేసి నైన అరయవలెననియు, పల్కిరి.

అధ్యక్షులకు, ఉపశ్వాసకలకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

కార్యోదేషను కొన్నిలు:- వాయదా నేయబడిన సాధారణసభ 81-8-28 తేది శుక్రవారం సాయంకాలం 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనములంద్ద జరగును.

నోటీసు
 వెద్దాపురం డిస్ట్రిక్టు మునసబు
 కోర్టులో

స్కాల్ నెం. 186/1928

వాది:- పసుపులేటి వెంకట సుబ్బయ్య సా॥
 విరూపురం.

ప్రతివాది:- బొందిలి లక్ష్మణశింగు సా॥ రంగూన్.

యీ నెంబరున వాది ప్రతివాదితోయిన రు 98-11-0 లుకు ప్రానోటుకయిన జానాచేసినాడు సమక్ష దానా 1-9-1928 తేదికి ప్రతివాది హాజరు అయ్యెనేమెంటు హాజరుచేసుకొను నిమిత్తం వాయదా అయివున్నది సదరు తేదికి ప్రతివాది హాజరకానియడల ఆతనికకోరుమందు దీక్షికాబమును అని ప్రతివాది తెలుసుకోవలెను.

వెద్దాపురం } తో. శ్రీకృష్ణబ్రహ్మశాస్త్రి
 తారీఖు 25-8-28 } వాది స్తీడరు

STERILITY CURED. Y
 WRITE FOR PARTICULARS WITH 4 ANGES STAMPS.
 TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY, LTD.
 POST BOX NO 278, MADRAS.

విశేషవార్తలు

కెల్లాగు బిడంబడిక మొదటి కింగుగార్లు 24 తేదీని పూరిను
25

ప్రస్తుత ప్రదేశమును ఖాళీజేయుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 25—ఆదివారము సోమవారము దా
క్రమ ప్రేక్షకులగు హాంకీ, బ్రియండుగార్లతో రైతు
ప్రదేశమును ఖాళీజేయుటగుర్తి ప్రస్తావించినను అంతగా
లాభముండదని ఇంకొకవార దెలుపుచున్నది. ఏలన, జర్మన్
రైతు ప్రదేశమును ఖాళీజేయుటగుర్తి ఏలనమును బ్రజేత
దెట్టినను, దానిని మొదట ప్రెంచి మంత్రివర్గమువారు తర్జన
భర్జన చేయవలెనట, పిదప రైతు ప్రదేశమును ఆక్రమించు
కొన్న అందరను ఆలోచించవలెనట. ఆవుడుగాని దాక్తురు
ప్రేక్షకులగు జెప్టుటలలలన ఏలయు లేదు.

యెద్దియుములు నిరర్థకమగు నుండునను విషయ
లందు 40 వేలవరకునిచ్చినగాని రైతు ప్రదేశమును
ఖాళీజేయు ప్రసక్తియే యుండదని
ప్రెంచివా రుచున్నారట. చాంబల్లెగారు లేనందున రైతు
ప్రదేశమును ఖాళీజేయుటతో తొందరపడరాదట. అధికార
శిక్షగాని అంధార రీత్యాగాని ఈ విషయమై చర్చించరట.

కెల్లాగు బిడంబడిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఆగస్టు 25—పూరిలో కెల్లాగు బిడంబడి
కల మొదలు వెసిన 43 గంటలలో ప్రపంచములో వున్న
45 జాతుల రీతి అలంబించవలెనని గోరవరు ఈ బిడం
బడి గుర్తు అయి ప్రభుత్వముల కంపి వారందరను ఆ
క్రమరీతి ప్రార్థించవలెనని ఆమెరికా రాజ్యాంగ మేల్తలది
నెడ రక్షియును ప్రాంతు ఆహ్వానించును.

కెల్లాగు బిడంబడిక దేశాధ్యక్షుగూడ సంతకము చేయ
సిద్ధులగు నున్నది.

ధరణీ ప్రసాద సింహగారి

యువన్యాసము

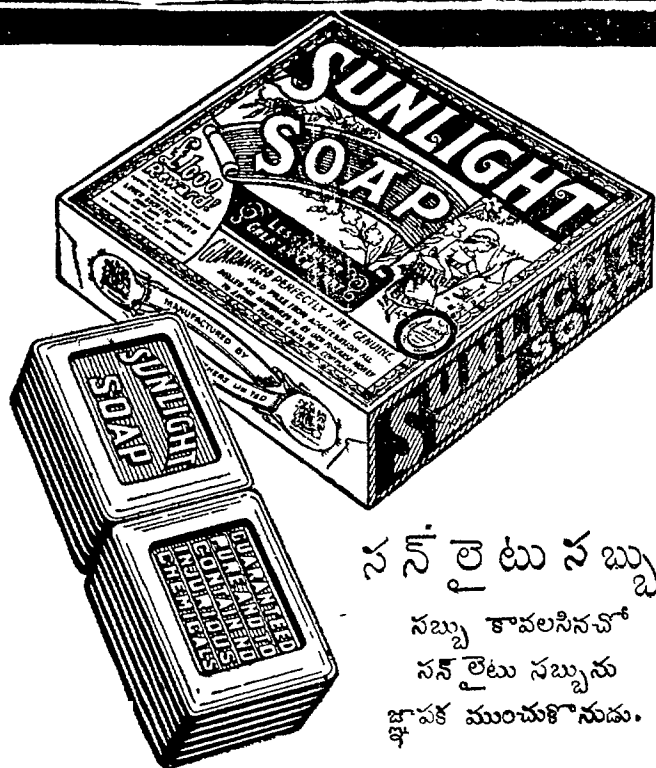
(బీము సర్వీసు)

బ్రిటీషు పరిపాలనముచే

ఇండియాలో దారిద్ర్యము హెచ్చెను

లండన్, ఆగస్టు 25—ధరణీ ప్రసాద సింహగారు మిడ్లం
డ ప్రెస్ లో ఇండియన్ డెయిలీ కార్మికవత్తువారిచే
కొల్పబడిన దారిద్ర్యమును పరిశీలించు ఇండియాలో
భూమిలను పరిపాలనముచే దారిద్ర్యము హెచ్చెననిరీ కార్మికవత్తు
మీ భారతీయుల స్వరాజ్యము నీయవలసినదే యను
చున్నాడు. ఇర్లాండు లేఖలను చూచిన ఇండియా ధనముతో
అభివృద్ధి గన్పించుచున్నది.

కాని అయ్యది భారతీయులు విశ్వర్యముతో కులముగ
చున్నారటను సాక్ష్యము గాదనియు ఎవరో కొద్దిమంది దగ్గ
రకు వచ్చుతరము లలిచియున్నదనియు భారతదేశమును ఎదు
రొక్కప్పుడు సాంఘిక ఆర్థికవిషయముల తృప్తికరముగ పరి
మేలించు వలయు భారతదేశమునకు స్వరచితానము
వీలగుననియు భావించిరి. భారత కార్మికలను, బ్రిటిషుకార్మి
కులను ఒకే ఆర్థికములు. అందువలన వారికి ఆర్థికరాజకీయ
స్థానిత్యమున్న బ్రిటనులో పనిసాంఘిక లేవనెత్తవలయు
గూడ అంపాదగలదనిరి.

సన్ లైటు సబ్బు

సబ్బు కావలసినచో
సన్ లైటు సబ్బును
జ్ఞాపక ముంచుకొనుడు.

సన్ లైటునందు సంతోషకరమైన నవనవ యున్నది. దీనిని వాడు
చున్నకొలదిని దీనియం దాదర ముగ్ధ మగును.

ఇది అతిశాంతమైన నువాసన గల సబ్బు తెల్లని నురుగు మిక్కిలి
హెచ్చుగా కలుగును. చర్మమున కధికమగు హాయి కలుగును

బట్టలకు గూడ చాల మంచిది.....త్వరగా శుభ్రపరుచును.
మృదువుగా నుండును.

సన్ లైటు సబ్బు

మనుష్యులకును బట్టలకును గూడ పనికి వచ్చును.

SUNLIGHT SOAP
ఇది చాల వరిశుద్ధమైన దనుటకు
ప్రతిసోపు బాధమిద
1000 పౌండు గ్యారంటి.

15/9/178

ఇంగ్లీషుభానలు ఈత

18 ఏండ్లకన్న సాహసము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

18 ఏండ్ల కన్న లండనులో దాడిగయ్యెన్న లడ్డిమార్కు
అను నామె 14 గంటల 50 నిమిషములలో కేపు గ్రిన్ నెజ్
నుండి డోవరువరకు ఈతను.

చీనా జాతీయ సభ అనగా “కోమింటాంగు”

కార్మికసోషలిస్టు అంతర్జాతీయశాఖలో
జేర్చుకొనరాదనుట

(బీము సర్వీసు)

లండన్, ఆగస్టు 25—కార్మికసోషలిస్టు అంతర్జాతీయ
వర్గములో కోమింటాంగునుగూడ అనగా చీనాజాతీయసభను
జేర్చుకొనవలెనని చీనావాదుగోరిరి. కాని కోమింటాంగు సిద్ధాం
తములు సోషలిస్టులకు ప్రతిఘటన అనికాని జేర్చుకొనరా
దనుచున్నారు. దీనిని జేర్చుకొనదరను నభిప్రాయముతో కూడి
దని బ్రిటిషు కమ్యూనిస్టు పక్షము వారు
ఆక్షేపణలు దెలియజేసిరి. కోమింటాంగు అంతయు పశుబలవాదు
లతోను దుర్భుజులతోను గూడుకొన్నదనిరి. కాని కోమింటాం
గును చేర్చుకొనదీ లేనిది ఇంతలో ఆలోచించరని ఫ్రీప్రెస్
విలేఖరి దెలుపుచున్నారు. సోషలిస్టు కార్మికవత్తు అంతర్జాతీ
య కార్య నిర్వాహకవర్గమువారు ఇంకను కోమింటాంగు
దరఖాస్తును అంగీకరించలేదు కోమింటాంగు ప్రతినిధులను గలిపి
కాని కారితో గర్హించినపిదప వారిని చేర్చుకొనదీ లేనిది
ఆలోచించెదరట.

ప్రాంతు దక్షిణ అమెరికాకు సముద్రముమీదను విమా
నముమీదను తపాలను గొంపోవుటకు ప్రెంచి వయమానికులు
స్పెయికు మరాకోగుండ పోవుచుండ మూరుజాతి ఆక్రమణ
వారిని తుపాకులతో గురిబెట్టి గాల్చి బందీలుగ గొనిరి. ఖర్చూ
రపుపండ్లు అత్తిపండ్లు వారికి ఆహారము ప్లానము జేయు సౌకర్య
ములులేక కంపుగొట్టుచున్నారు. పరిహారము నిచ్చిన విడిచిబెట్టు
విషయమై బేరములు జరుగుచున్నవి. ప్రెంచివారు విడిపించు
టకు బోవబలలేదు. ఈదేశము స్పెయికువారిది. వారు ఆక్షే
పించెదరేమో ?

సర్ జార్జి బిల్లుగారు మరణించుటచే మరణానుంకముల
వలన ప్రభుత్వ కోశాగారమునకు 40,00,000 పౌండు లభిం
చినవి.

వాయువార్తా కార్యాలయము

జనీవా, ఆగస్టు 24—బాతినెరికి జరుగుదు/సమయ
మున యువయోగింపునటుల వాయువార్తా కార్యాలయమును
ఏర్పాటుజేసి వారి కప్పగించవలెనని స్వీటుస్వత్రభుత్వమువారు
దెలుపుచున్నారు. ఈఖర్చులకు స్వీటుస్వత్రభుత్వమువారు బాతి
సమితివారు పంచుకొనెదరు కాని ప్రజలకుగూడ దీనిని యువ
యోగింపుట విషయమై మరచిపోరాదనిరి. అనగా ప్రజలు బం
ధుకొను వార్తలనుగూడ అందజేసెదరు.

యూరపు శాంతికి భంగకరముగనున్న రైతు ప్రదేశమును
ఖాళీజేయుటగుర్తి దాక్తురు ప్రేక్షకులగు పూరినుగూడ
ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును గనుగొనెదరనియు
దాక్తురు ప్రేక్షకులగు ఏల లాభమును బెర్రినుకు చేకూర్చగల
రనియు జర్మను రాచకీయవేత్తలు అచుచున్నారు.

సన్యాసులు ఆను భారతవైద్యులు లండనులో తాత్కాలి
కపు మఠిచాంచల్యముచే ఆత్మశాస్త్రము గావించుకొనెననియు
ఆతనికి రగిన యువోగ్యము దొరకలేదని ఆత్మశాస్త్రము గావించు
కొనెనట.

రషియాలో పాఠశాలకు బోవు బాలుర నూటికి 74 గరు చిన్నవారునుండి త్రాగుడు కలవారునున్నారనియు తెలిపబడినది. త్రాగుడు పరికట్టుటకు కృషి పూనున్నారు. 58 గురు సారాయి దుకాణంవారులను అరెస్టు చేసిరి.

క్యాబిన్ ఫోర్మియాలో బోయియంగు అనుబాధకు మహా పదార్థములకు అలవాడి ఒక గాడు ఒడలు మరచి ఒక చీనామంటుం బయట 10 మందిని నిర్భయము చేసెను. పోలీసువా రీతనిని బట్టుకొనిరి.

సర్ అబ్దిక్ కాంబల్లేనుగారు లేనందున శ్రీశ్రీకృష్ణుడుగ గాని పరీక్షముగ గాని రైను ప్రదేశమును భారీశేయిటను గూర్చి చర్చించరేమో యనుచున్నారు.

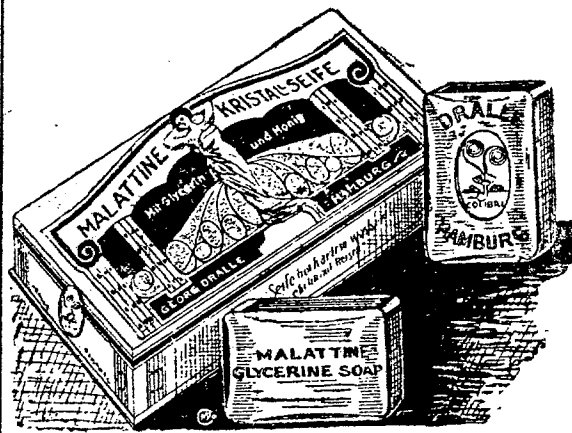
ఫ్యారీసులో కెల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముచేయునపుడు ఉపన్యాసము లేవియునుండవు. బ్రయండుగారు మాత్రము ఆహ్వానము నిచ్చెదరు.

జనీవా సభ కీసారి బ్రయండు చాంబర్లేనుగా రెవరును బోకుండుటచే సభ ఆంతి ముఖ్యముగ నుండదేమో యనుచు న్నారు.

బెడ్జుర్న ప్రెస్టి ఇంగ్లాండునుండి బయలుదేరి కరాచీ కి మానవలో తేరెను.

కెల్లాగు ఒడంబడిక సంతకసభ నంతను ఫిబ్రవరిలో ప్రదర్శించెదరు.

ఈ సబ్బును వంటికిరుద్దుకొని దీని కోమలమగు పరిమళము ననుభవించి ఆనందింపుడు

ఇది మీ దేహముపై సున్నితముగా కోమలమగు పరిమళముతో పారుటచే దీని సుఖమైన సువాసనను దేహమందంతటను వెదజల్లి ఉత్సాహమును గలిగించును.

మాలతీన్ క్రిస్టల్ సబ్బు

అందమైన సబ్బు న్యాయమైన ధర గలది

ప్రతిగృహమున కిది యొక కరము. ఒక సబ్బు లేక కి సబ్బులు గల పెట్టెను కొనుడు. అన్నిదుకాణములందును స్టోరులందును దొరకును.

సోత్ ఏజెంట్లు:-

ఏ.వి. ఆర్. ఏ. అడకప్ప చెట్టి

52, బందరు వీధి,

మద్రాసు.

జలుబు పడినెము

Cold

ఈఋతువు, వాతసంబంధముగు నొప్పలకు, జలుబు, పడినెము, చలిజ్వరములు వచ్చుటకు మిక్కిలి అనుకూలముగా నుండును. వాటిని పోగొట్టుటకు బేయర్స్ గారి

కాఫియాస్పిరిన్ 3940

తప్ప మరేదియు నుపయోగించదు.

ఈ అద్భుతనివారిణి, తలనొప్పలను, పంటి నొప్పలను, చెవిపోటులను, ఎండతాపమును తుణకాలములో పోగొట్టును.

బిల్లలను మ్రొగిన తదుపరి కావలసిన జలమును త్రాగుము. బాధ నివారణమగును.

కాఫియాస్పిరిన్ ఎట్టని కవరులలో నుంచ బడి అమ్మబడును. రు. 0-2-0 వెలకు ఎల్ల చోట్లను దొరకును.

నెహ్రూరిపోర్టు నైమనుకమిషను

టి. శివశంకరంగారు (ఎక్స్. ఎం. ఎల్. సి.)

నెహ్రూరిపోర్టు ప్రస్తుత పరిస్థితులలో దేశముయొక్క రాజకీయ ఉపసాధ్య పరిష్కారమున కొకవిధమున నిర్మాతార్యముగా వెల్లడిచే నంగీకరింప బడుచున్నది. వివిధ రాజకీయ మతములకు చెందిన పార్టీలన్నియు గూడి డొమినియను ప్రతిపత్తి తమ సామాన్య కోర్కెయిన సమాధాన పడుటయందే యీ రిపోర్టుయొక్క ముఖ్యసమంతయు నిమిడియున్నది. మొత్తము మీద ఈ సమితి భావమును ధైర్యముతో గూడిన మితత్వముతో ప్రకటించుచున్న ఈరిపోర్టు బర్మాను హెడ్డు ప్రభువునకు తగిన ప్రత్యుత్తర మగుచున్నది. పరిస్థితు లీవిధముగా పరిణామిల్లుటచే సర్వపక్ష మహాసభ రాబోవువారములో విచారింపవలసిన ముఖ్యవిషయ మేదనగా బహిష్కారోద్యమము తాను నూచించిన యానూతన కార్యవిధానమున కనుగుణ్యముగా నుండునట్లుగానే తద్దో తాను నిశ్చయించ వలసియున్నది. ఈసందర్భామే దేశముయొక్క కాననసభలలో వెక్కువసంఖ్య కమిషనును పూర్తిగా బహిష్కరించుటకు మారుగా దానిలో గలియుటకే నిశ్చయించుటకు కారణముయ యుండవచ్చును డొమినియను ప్రతిపత్తియందే మనకోర్కెనంతను ఇమడ్చుకొనటయనగా మనభావికయొక్క నిర్ణయాధికారము పార్లమెంటువశే గలదని మనమంగీకరించితిమన్నమాట దీనిని బట్టి బహిష్కారోద్యమమును నింకను పడుతుట యసంబద్ధముగా నుండును, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము

యెల్లరిచే నొకవిధముగా ఖండింపబడి యున్నందున దేశము గత 10 సంవత్సరములలో సంస్కరణముల నుపయోగించుకొనలేదని నైమనుకమిషను కల్పింపబడినను అందుకు బాధ్యులము మన మెంత మాత్రముగామని కమిషను గనుకొనుటకు కష్టముండదు. కాబట్టి ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానమును భావించుటకు పార్లమెంటుకు సిఫార్సుచేయుట కమిషనున కసాధ్యమగును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము సంతిమొనర్చుటకును డొమినియను ప్రతిపత్తి ప్రసాదించుటకును మధ్య వేరొకవార్త ముంజాలదు. గావున టానుకు కొద్దిగా స్నేహభావమును బూడుచో కమిషను సభ్యులు మనయల్లి పాయముతో నేర్పరించుటయే తటస్థింపవచ్చును. ఇట్టి పరిస్థితిలో సర్వపక్ష మహాసభ రాబోవు వారములో నొక నిశ్చయమునకు వచ్చి, కమిషనుసభ్యులు వివిధ కాననసభలలో గలియుటకు పూర్వమే వారిని రాండులేమిల సమావేశమున కాహ్వానించుట సర్వపక్ష మహాసభకు లాభకరముగా నుండునట్లును. ఈ సూచనను సర్వపక్ష మహాసభ అంగీకరించుచో, బహిష్కారమును నిలుపుచేయవలెనని అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును గోరయ మరయొక తీర్మానము గావించబడవచ్చును. అట్లు గానిచో, దొరికిన యనకాతము బోయినవనక నిరాలే దేశము నావరింపగలదు రాజకీయ మనోధర్మము లన్నిటికీ గణమునంటిది రాజకీయములకు భావమేయని వెనుకచెప్ప వలసరములేదు వైన నూచింపబడిన మార్గము ననుసరించుటయన దేశమునకు లాభమే గలగవచ్చును. ఒకవర్తమున మన కోర్కెలు ఫలింపనిచో, రాబోవు దేశంబకు కాంగ్రెసు బహిష్కారోద్యమము అప్పటి నూతన పరిస్థితికి దగినట్లుగా యొక నెక్కువ తీవ్రతతో కొనసాగింపవచ్చును.

ది నేషనల్ యిండియన్ లైఫ్ యిన్ స్టూరెన్సు కంపెని మానేజింగు ఏజెంటువారికి

మీ కంపెనీలో నాథర్తగారి పాలసీ నెం 16719 కు మీద నాకు గల హక్కును పూర్తిపరిష్కారమునకుగాను బెజవాడ చీఫ్ ఏజెంటు, టి. వి. రాఘవయ్యవంతులగారిద్వారా, బెజవాడ యిండియన్ లైఫ్ ఇన్ సూరెన్సు కంపెనీ, నెం. సి. 008896 కు గల 1000 ల చెక్కును నాకు యిప్పించినాడ గనక పంపిణీ పూర్వకముగా తీసుకొంటిని. నాహక్కు పరిష్కారములో నే నెట్టికట్టును పొందలేదు. మరియు యీ కంపెనీ అందరికి సహాయకారి యని చెప్పుటలో నా కెట్టిసందేహమును లేదు.

నా సోదరీమణులు, తమ భర్తలను ఒత్తిడిచేసి, శిష్టు బాలముతో డబ్బుయిచ్చి యీ కంపెనీలో యిన్ సూరెన్సు చే యిందుకొనటకు నేను వారలను ప్రోత్సహించుచున్నాను. నాథర్తగారి పాలసీమీద గల హక్కును త్వరలో పరిష్కరించి నందులకు కంపెనీవారికి అనేకవిధములైన వందనము లర్పించుచున్నాను.

తేలు కంభంపాటి లక్ష్మీనారాయణగారి భార్య కంభం పాటి భ్రమరాంబువారి అని వున్నది.
28-7-28.

వాతావరణస్థితి

1928 సం॥ ఆగస్టు నెల 25-వ తేది శనివారము

ముఖ్యతెల్లలు	ముఖ్యతెల్లలు గత 24 గంటలలో	ముఖ్యతెల్లలు గత 24 గంటలలో	ముఖ్యతెల్లలు గత 24 గంటలలో	ముఖ్యతెల్లలు గత 24 గంటలలో	ముఖ్యతెల్లలు గత 24 గంటలలో
గోపాలపురం	85	77	0.4	14.5	- 4.5
విశాఖపట్టణం	98	76	2.4	19.0	+ 5.8
కాకినాడ	94	74	0.2	8.8	- 6.0
మచిలీపట్టణము	93	76	0.2	7.5	- 9.3
కర్నూలు	90	78	0.9	12.9	+ 1.0
బళ్లారి	88	74	♦	6.9	+ 1.4
అనంతపురం	...	...	...	8.4	+ 0.4
కడప	92	77	0.1	10.8	- 0.7
నెల్లూరు	93	76	♦	6.8	+ 0.8
మద్రాసు	93	80	...	8.1	- 1.8
కడపూరు	98	79	...	15.0	+ 6.5
నేలమ	92	74	0.2	12.7	+ 0.5
కోయంబుత్తూరు	87	70	...	1.9	- 2.1
తిరుచనాపల్లి	98	83	...	3.8	- 1.9
నాగపట్టణము	95	80	...	7.8	+ 1.8
మధుర	100	80	...	4.9	- 1.7
పొంబే	89	81	...	2.0	+ 0.9
పాలంకోట	...	...	...	0	- 1.8
తిరువేండ్రము	82	75	0.8	20.0	- 4.1
కొచ్చిర్	82	74	0.1	46.5	- 15.7
కాళికట్టు	86	78	0.7	61.7	- 16.0
మంగళూరు	84	74	0.7	98.5	- 1.1
దొంగురూరు	81	67	...	16.6	+ 5.8
మెదకూరు	67	62	1.2	71.5	- 16.8
కొడైకనాథ్	65	68	...	8.2	- 8.8
మమూర్	71	60	...	6.1	-

సర్కారులు:—విశాఖపట్టణములో 2.4" గోపాలపురం లో 0.4" కాకినాడ మచిలీపట్టణములలో 0.2" వర్షం పడినది. ముఖ్య దట్టముగ నున్నది. గోపాలపురములో తప్ప ఇతరచోట్ల తగటిలేదేమి 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కాకినాడలో రాత్రితేమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కా:—కర్నూలులో 0.9" కడపలో 0.1" వర్షం పడినది. బళ్లారిలో చినుకులు పడినవి.

గర్వాటకము:—నెల్లూరులో చినుకులు పడినవి. ముఖ్య దట్టముగ నున్నది. నెల్లూరులో తగటిరాత్రితేమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్,
సహాయ వాతావరణవాస్తవజ్ఞుడు.

మ హా నా య కు ల యా గ మ న ము ఆంగ్లేయులు మనకు చేతులార స్వాతంత్ర్యము నియ్యరు నెహ్రూనివేదిక నామోదింపుడు

భారతస్వాతంత్ర్యమునకై యన్యదేశములమీద నాధారపడుట వట్టిభ్రమ. ఆంగ్లేయజేమునందు భారతదేశమున కొక్క మిత్రుడైనను లేడు. ఆంగ్లేయులు చేతులార మనకు స్వాతంత్ర్యము నియ్యరు. నెహ్రూసంఘనివేదిక నామోదింపుడు. సైమన్సంఘము తయారుచేయు నివేదికను తాకినవారు దేశమునకు ద్రోహము చేసినవారగుదురు.

(శ్రీ ప్రెస్ తంబివార్త)

బొంబాయి, ఆగస్టు 24:—భారతజాతీయ నాయకులు శ్రీమతి అనిబెంట్ డేవి, శ్రీయుత శ్రీరామ అయ్యంగార్, మణ్సుఖం చెట్టిగారలు నేడు ఉదయము ఆంగ్లేయజేమునందే బొంబాయివచ్చిరి. వారిగౌరవార్థము సాయంత్రము కాన్ జే జహంగీర్ హోటల్ బ్రహ్మాండమైనసభ కూడెను. పక్షివలకు పైగా సదస్యులసభ నలంకరించిరి. ఆంగ్లేయులు భారతదేశము నకు స్వాతంత్ర్యము నిత్తురా యను సంకేమపై నాయకులు ముచ్చటించిరి. ఈ విషయమై ముగ్గురు నేతాభిప్రాయమునే గలిగియుండిరి. భారతదేశదాస్యవిముక్తికై యన్యదేశములపై నాధారపడుట ప్రయోజనరహితమని ముగ్గురు నేతకంఠముతో వాక్రచ్చిరి. భారతదేశమున కొక్క మిత్రుడైనను ఆంగ్లేయన లేదని వసంతాదేవియు నెను. భారతస్వాతంత్ర్యముపట్ల నాంగ్లేయ రాజకీయ వక్తులు లెచ్చియు సమానవిముఖత జూపుచున్నవని ఆయ్యంగార్ నెను. ఒకతొకరు మనకు పూర్వము ఆంగ్లేయు లెట్టి రాజ్యశక్తిగ్ల గల్గియుండినారో, యిప్పుడును నట్టి యశక్తులతోడనే యున్నారనియు, చేతులార మనకు స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుట కలలోని వార్త యనియు మణ్సుఖం చెట్టి గారనిరి.

వసంతాదేవియువన్యాసము

సభికుల యుత్సాహధ్వజములు మిన్ను ముట్టుచుండ వసంతాదేవి వేదికపై నెక్కి యిట్లుపన్నసించెను:—

‘ప్రస్తుతము ఆంగ్లేయజేమునందలి పరిస్థితి లింత యధో గతియందునుట నాకు చాల సంతోషమును గలుగజేసినది. అందును ఆంగ్లేయ సామంతులు దాసానుదాసులై వర్తించుచున్నారు. ఆంగ్లేయ శక్తి లన్నియు కొలదిమంది సామంతుల యాదరణముక్రింద నడుచుబడుచు వారి స్వాధీనునకై యనేక పాట్లుపడుచున్నవి. ‘మైక్సు’ మార్కింగ్ పోస్టు కట్రికలు తప్ప ఆంగ్లేయలో స్వతంత్రాభిప్రాయమును వెలియిచ్చు పత్రిక లేదు. తేపు, బాడ్లొలీ సత్యాగ్రహము నెట్టి వికృత రూపమున నీ పత్రికలు ప్రదర్శించినవో అందరికిని విదితమే. భారతదేశములో జరుగుచున్న నిర్భాగకార్యక్రమము నొక్క ఆంగ్లేయ పత్రికయైనను బయట పెట్టుదు. నే నీ దేశమును వదిలి వెళ్లునప్పుడు చెప్పిన మాటలనే మరల చెప్పుచున్నాను. ప్రతిభారతీయుడును, స్త్రీయును పురుషులును స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు ప్రయత్నించవలెను. ఆప్పుడు మనపై నెంద రెన్ని యభవదలు చేసినను, ప్రభుత్వమువా రెన్ని కష్టములను పెట్టిసను మన గమ్యస్థానమునందే మనము విముఖులము కాము. ప్రతి భారతీయుడును బాడ్లొలీ ప్రజల మార్గము ననుసరించి తమ హక్కులను కాపాడుకొనవలెను.

అఖిలపక్షసమావేశము

ప్రతి భారతీయుడును అఖిలపక్ష సభవారు తయారు చేసిన ప్రజాభివృద్ధి నోట్సును వారసున్నారు. దానికొక కై పోరాడుట ప్రతిభారతీయుని కర్తవ్యమైయున్నది నైన్స్ సంఘము మన దేశమునకు వచ్చి తయారుచేసెడి ప్రజాభివృద్ధి, సైమన్సంఘమును నిరాదరణతో చూచినట్లే చూచెదరని కోరుచున్నాను. ఆ రాజ్యాంగ విధానమును ముట్టుకొనినవారు దేశమునకు ద్రోహము చేసినవారగుదురు. రాజకీయములయందు దొక పద్ధతిలేని బచ్చెనుపాడ ప్రభువు మనలను భారతదేశమున కొక ప్రజాభివృద్ధి తయారుచేయుమని సవాలు చేసెను. ఇప్పుడు మనము తయారుచేసి దానిని అతనికి యిచ్చుట మంచిది. నైన్స్ సంఘము తో మనకు పనిలేదు. నెహ్రూ సంఘనివేదికను ప్రతి పట్టుమునందును ప్రతి పత్రికయందును ఆమోదించి వందనలెను. భారతదేశములో జరుగు సభల మోత ఆంగ్లేయజేమున గుఱి సర్వమును ప్రతిధ్వనించి, వారికి మన కోరికల కడ్డుచెట్ట వీలులేనట్లు చేయవలెను.

శ్రీనివాసఅయ్యంగార్ గారి యుపన్యాసము

తరువాత శ్రీయుత అయ్యంగార్ గారు చెప్పెను:—‘భారత దేశముపట్ల ఆంగ్లేయుల నిశాభిప్రాయమును కనుగొనట కెన్ని దేని ప్రయత్నములకేసితిరి. ఆంగ్లేయ రాజనీతికారకులతోడను

పార్టీ నాయకులతోడను చాలమందితో నుచ్చటించితిని. కాని ఒక్కడైనను భారతస్వరాజ్యమునకు సుముఖముగా నున్న పాపమున బోలేడు. నుప్రసిద్ధ లేబర్ నాయకు లగు రాంసే మగ్గో నాల్లుగారు కూడ అంతిమరణాంతము సామ్రాజ్యస్వరాజ్యము నివ్వదలచినను బహిరంగముగా నీవిషయమై యొక్క మాటయెనను చెప్పరు. ఆంగ్లేయజేములో నన్ని రాజకీయవక్తులు లను భారతస్వాతంత్ర్యమునకు సమానవిముఖత జూపుచుండుట శోచనీయము. స్వార్థపరుల తప్పేట ప్రాంత లోకులు, క్లిష్ట ప్రశ్నల నడుగుటకును పార్టీ యెత్తుకొను భారత రాజకీయము లుపకరించిన నుపకరించ వచ్చును. కాని భారతదేశముయొక్క ఉరితాళ్లను సడలించుట కెవ్వరును యిష్టపడరు. స్వతంత్రలేబర్ సంఘము భారతదేశము పట్ల కొంతసుముఖత జూపుచుండెనుగాని ప్రస్తుతవిషయము రాంసే మగ్గో నాల్లుగారివలె దాని యాశ్చర్యములను వదలకొనినది. ఆంగ్లేయపార్టీ పెద్దలను నమ్ముకొనిన నేమియు లాభములేదు. వీరిలో మనము ప్రచారముచేయుటయు మిక్కిలికష్టము. ఆంగ్లేయుల మనస్సులకు తట్టినది నైన్స్ సంఘ బహిష్కరణోద్యమమున, మద్రాసు కాంగ్రెసుమహాసభ చేసిన స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును నైయున్నది. బహిష్కరణోద్యమముయొక్క బలివి నందరు గ్రహించినారు గాని రాంసే మగ్గో నాల్లుగారు నన్ను నైన్స్ గారిని చూడమని కోరిరి. నాకొరకై ఢిల్లీనగరమునకు వచ్చి పర్ బాక్ నైన్స్ గారిని కలసి మాట్లాడుమని ప్రార్థించిన మేజర్ ఆఫ్సర్, హర్షమారకగారలు, బహిష్కరణోద్యమము బలియము కాదని ఆంగ్లేయన తప్పును ప్రచారముచేయుట వింతగా నున్నది. ఈమహాకీయులు చేయు ప్రచారమిట్టిది. బహిష్కరణము యొక్క బలివి నెరగనివా రెవ్వరునులేరు. వారికి కావలసినది రాజ్యాంగ ప్రజాభివృద్ధి రచనముగాదు; సంఘభావముగాదు, జాతిసామరస్యము గాదు. స్వాతంత్ర్య పోరాటమును జేయుటకు మనజలమును వారు కొలిచెదరు. ఈ నావిదేశముత్ర నాధ్యక్షుడు పూర్తిగా తొలగించినది. ఆంగ్లేయులు మనకున్న ఉత్తములని చెప్పుట సత్యమునకు విరుద్ధము. (కరతాళధ్వజము) ప్రతిభాఖయందును ఆంగ్లేయుల కార్యనిర్వహణ దక్షత మనకన్న హెచ్చుగానున్నదేమో యని నేను జాగరూకతతో పరిశీలించితిని. వారి జీవితమునందును; వారి వర్తక వ్యాపారమునందును; వారి సంస్కరణమునందును; వారి శాసనసభలయందును వారి కార్యవత్తు భారతీయుల దక్షత కంటెయు హెచ్చుగాలేదని చెప్పగలము. వీరియు బహిష్కరణములో జాతిమతక్షులును తిగాజులను లేపని చెప్పుట పద్ధ అబద్ధము. ప్రతిదేశములోను తగాదా లున్నవి. ఈ తగాదాలు స్వతంత్రము నడ్డుపెట్టుటలేదు. ఆంగ్లేయజేములోని సంగతి మిగుల తెలిసియుండవచ్చును. అచ్చట మతివిషయమున విక మక్తమున్నదా? కొన్ని నెలలక్రింద ప్రార్థనాగ్రంథము విషయమై ఆంగ్లేయన జరిగిన తగాదా మిరచెనగుదురు. వీరినద్ద నుండి మనము నేర్చుకొనవలసిన దేమియులేదు.

సైమన్సంఘ బహిష్కరము

సయిమన్ సంఘ బహిష్కరణ విషయములో మన పటికన్నయిప్పుడు మన బలము తగ్గుచున్నట్లు వ్యక్తము కాక మానదు. బహిష్కరణోద్యమమును పూర్తిగా కొనసాగించుట భారతీయుల కర్తవ్యము. దేశభక్తితో నెవ్వరికిని తీసిపోని వంగదేశము సయిమన్ సంఘమునకు సాయము చేయుటకు ఉప సభము నెన్నుకొనుట వివాదకరము. బాడ్లొలీ సత్యాగ్రహ మున విజయలక్ష్మిని గాంచి తన కీర్తిని దేశ దేశములయందును విస్తరింపజేసిన బొంబాయి రాష్ట్రము ఉపసంఘము నెన్నుకొనుట యెంతయు ప్రమాదకరము. బీహార్ రాష్ట్రము కూడ సంఘము నెన్నుకొనినది. ఇతర సంఘము లిట్టివిపరిత మార్గము నవలంబించుచుండుట శ్రేయస్కరము.

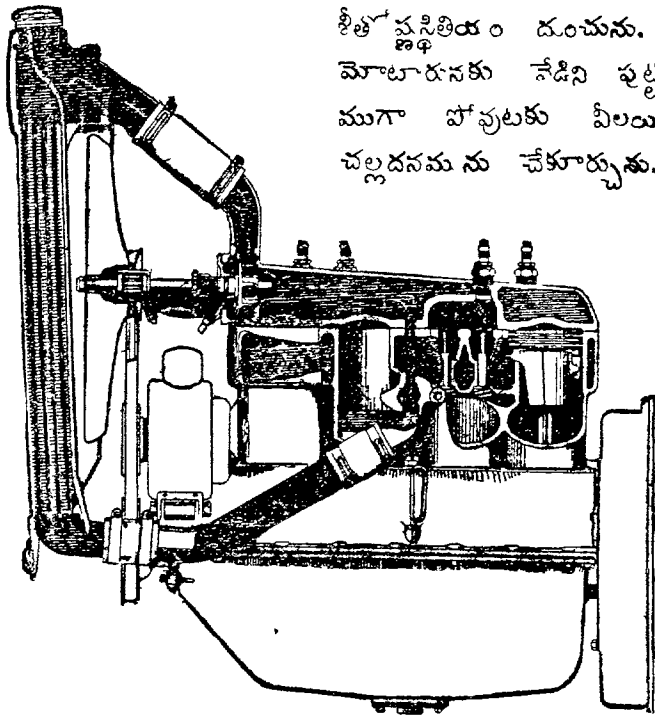
శాసనసభ్యుల కుద్బోధ

శాసనసభ్యులందరు దేశభక్తిపూరితులై గనుక వారిసాసములను దేశదేశమునకై వినియోగించుట వారి ధర్మము. ఉపసంఘములలో చేసినవారుకూడ సైమన్ మన సహాయమునిరాక రించవలెను. భారతస్వాతంత్ర్యపోరాటమును తీవ్రముగా కొన

న్యూ

కారు.

నూతన కూలింగ్ పద్ధతి.

పై నవీనకూలింగ్ పద్ధతిని పరిక్షించ గోరిన 300 మైల్లదూరము ఒకేమాట ఎక్కువ వేగము తో ప్రయాణ మొనర్చును కాంటినేనెఫ్ సంపు, థర్మోస్టెట్, 2½ గాలనుల పరిమాణముగల రేడి యేటరు, గాలి విమానమునకు బోలిన్ ఫాన్ మోడల్ నవి చేరి ఇంజనును ఒకమాదిరి శీతోష్ణస్థితియందుంచును. థర్మోస్టెట్ మోటారునకు వేడిని పుట్టించి, సులభముగా పోవుటకు పీలయి వెంటనే చల్లదనమును చేకూర్చును.

ఈ కూలింగ్ పద్ధతి ననుసరించి థర్మోస్టెట్ ను వల్లలోయింజను స్పీడ్ నకు త్వరలో వేడిని గలిగించి, ఎక్కువ వేగముగా పోవునప్పుడు వేడిని మరి ఎక్కువ కాకుండా వెంటనే చల్లదనము పొందునట్లు

మర్చబడెను. ఏరోప్లేన్ మాదిరి ఫాన్ అడ్డకొలత, 16 అం|| నిమిషమునకు 1000 R P M చొ 855 ఘ|| అడుగుల పరిమాణము గలిగియున్నది. రేడియేటరు 2½ యింపీరియల్ గాలనులు పట్టును.

సాగించుటకే వీరు యీకమిటీ కెన్నుకొనబడిరి వీరు కాక యింకెవ్వరైనను నైపుణ్యమునకు తోడ్పడెడివారే కాని వీరు నైపుణ్యమున కేదిధమునను సాయము చేయరి తెలుసుకొన్నాను. ఇది నేను నవ్వులకు చెప్పుకొను నిజమే కాక యున్నాను. (హర్షము)

మణ్సుఖం శ్రేష్ఠిగారు

అయ్యంగారుగారి గంభీరముగా సాంకేతికము వార్షిక్యమున చేతలమైన సభయెదుట నిలిచి మణ్సుఖు డిట్లువనవ్వ సించెను—

రాజకీయముల దు ఏకాభిప్రాయము నెప్పుడు ప్రతి టీచరుముగ్గురు వ్యక్తులు విదేశీయాత్రాపరమార్థి ఒక్క తీర్మానమునకేవలము మిక్కిలి ఆకర్షకరముగా నుండును అంగరాజనీతిజ్ఞులు భారతదేశమువిషయమై సంగతి సంకర్షణల నెకగరకుట సత్విము కాదు మనము వారిలో ముచ్చటించినయెడల గారికి అన్ని విషయములు తెలియును గాని మనలో చర్చించుటకు వారికి యిష్టములేనట్లు మనకు తోచక మానదు ఒకడు అంగ పార్లమెంటు భవనోపరిభాగమున కొందరు ప్రఖ్యాత రాజనీతిజ్ఞులతో ముచ్చటించుట తటస్థమే. అందులో ఒకరు వాటిలో నిట్లనిరి. భారతీయులలో నింతవిద్యావిహీనత్వము, అజ్ఞానము ప్రబలియుండగా, స్వాతంత్ర్యసాధనమువలన నేమి లాభముగలుగను? వోటరులు పట్టి యిటువల తెలిసికొననియెడల ప్రజారాజ్యమువలన నేమి ప్రయోజనముండును? దీనికి నేనిట్లంటిని.

“నిజమే. భారతీయులు విద్యావిహీనులే అట్టిదికి భారతదేశమున చెచ్చినవాచెవ్వరు? ఇంకేమో కానిండు భారతీయుల విద్యావిహీనతకు మిమ్ము నిందించి లాభములేను ప్రకృతియు విచారింతుము. నైపుణ్యమును కట్టిపెట్టుడు అంగ పార్లమెంటులో ఉచిత విద్యంభవింపు భారతీయుల కొరకుటకు తీర్మానింపుడు భారతీయులకు నైపుణ్యము నొసంగుట కొక తీర్మానమునచేయుడు భారతదేశములో నట్టికళాశాల నొకటి స్థాపింపుడు భారతీయుల యాందోళనము మాయము పోవును” ఈమాటలతో అతని నోరు మూతపడెను. నిజమేమన, మనము వదితుజేయ బూనినవో వారు దాని కాకలేదు

భారతదేశ రాజ్యాంగప్రజాళిక

భారతదేశమునకు సరియగు రాజ్యాంగవిధానమును తయారుచేయ లేమనిగదా మనలను వారు దెప్పించిరి. మనము ఒకదానిని తయారుచేసి నామ మనలను ప్రజాళిక తయారు చేయుమని కోరుచు నామ యివ్వగలదానిని చెప్పకుండుట న్యాయము? ఇప్పుడునేక మెట్లు స్వాతంత్ర్యమును బడసె? కాన్ గ్రెస్ మొదలగు నాయకులు ఒడంబడిక చేసికొనకముందు వారు రాజ్యాంగప్రజాళిక నేమైన తయారుచేసిరా?

ముగింపు

దేవీ సరోజినీ సభను పరిసరమున చేయుచు నాయకులు మగ్గురు ఒక్క తీర్మానమునకే వచ్చుట చాల సంతోష ప్రదమని చెప్పెను.

కీ|| శ్రీ|| శ్రీ|| నక్కా శ్రీరాములుగారు

ఈనెల 18 వ తేదీని ఉదయము 9 గంటలకు రాజమండ్రి కోటిలింగాలుగ్రామ ఆదిత్యవల్లభయందున్న మ్యూనిసిపల్ పార్కులలో కీ|| శ్రీ|| శ్రీయంత నక్కా శ్రీరాములుగారి అకాలమరణమునకు గ్రామమున పరితపించుచు వారి ఆత్మకొండకిని వారికుటుంబమునకు సానుధూరి యెఱుఁపుటకు శ్రీయంత కుటుంబధర్మన్నగారి ఆధిపత్యమున ఒకసాధారణపథి జరగజరిగెనది.

‘ఆచూకాతీయలయొక్క విధిక్యము’ అను మొదలుగాగల ముఖ్యాంశములపై సూర్యవారాణియూర్తిగారు ఉపన్యసించిరి.

తరువాత కుటుంబ ధర్మన్నకవిగారు శ్రీరాములుగారి చరిత్ర, వారు జాతికి గావించిన సేవ, వినయవిధేయతలు విద్యాభివృద్ధికై పడిన శ్రమమొదలైన విషయములు, క్లుప్తముగా ముచ్చటించిరి పిమ్మటయూదినప తీర్మానమున, శ్రీరాములుగారి ఛాయాపటమును పెద్దదిగా చేయించి, పార్కులలో ఆలంకరింపజేయుటకును సభ్యులందరు ఏకగ్రీవముగా అమోదించి తీర్మానించిరి.

తీర్మానము

స్వజాతీయ యువకులను కోటిలింగాలుగ్రామ ఆదిత్యవల్లభయందున్న పార్కుల ప్రధానోపాధ్యాయులు, స్వయం లాభివృద్ధికై అమితోత్సాహంతో సేవ చేసిన బుద్ధిశాలియును అను శ్రీనక్కా శ్రీరాములుగారి అకాలమరణమునకు మిక్కిలి చింతించుచు వారిఆత్మకొండకిని సంగతులపై యాసభవారు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నారు.

కుసుమ అర్చన

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కలరామానము

ఆగస్టు 28 :—గత వారమున గతముగా వర్షము కొంచెము నుమారుగా పడుచున్నది. భావులను, గుంటలను కొలదిగా నీరువచ్చినది తాలూకా మొత్తమునకొన్ని గ్రామములలోమాత్రము నరి పెరిగెను విత్తులు శారంభించినారు. వర్షమింకను విశేషించిపడినగాని రైతాంగము నుభవదుడు రనుటకు లీలులేకయున్నది.

కలరా

ఈ యూరియందు గత మూడు మాసములనుండియు కలరావ్యాధి ప్రబలిని పీడించుచున్నది. ఆరోగ్యశాల భాధికారులను నీయూరి యూనియన్ బోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుతులు దావుసూరు మునిరత్నం శాయుడుగారు ప్రత్యేక శ్రద్ధతో పురాలోగ్యమును సంరక్షించుటయందును, వ్యాధి బాధితుల సంరక్షించుటయందును కృషిచేయుచున్నారు. నిన్న మొన్నను గూడ కలరా తీవ్రముగా పోవటము కొందరు మరణించుటయు జరిగినందున యూరివా రహితముగా భయపడుచున్నారు.

హైస్కూలు

ఈ యూరియందుగల బోర్డు హైస్కూలు అన్నివిధముల అభివృద్ధితో సాగింపబడుచున్నది. కలరావ్యాధి తీవ్రతచే నిన్నటికిమించియు పాఠశాల మూసివేయబడినది. నుమారు పది తోజాడనక పాఠశాల మరల తెరువబడదని తెలియుచున్నది.

ఆకస్మికమరణము

ఈ యూరిలోని తెప్పార్యున కొలనుయందు యెవరో సన్యాసియొకడు నుమారు నలంపది వత్సరముల యీడుగలవాడు నిన్నటికినను ప్రమాదవశమున కాలంబాది పడి మరణించెను. పోలీసు వగైరా పంచాయతు జరిగి ప్రమాదవశమున జారిపడి చచ్చినట్లు తీర్మానించి శివభవనము గావించజేసిరి.

యూనియన్ బోర్డు

ఈ యూరి యూనియన్ బోర్డు పరిపాలనము శ్రీయుతులు దావుసూరు మునిరత్నం శాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద కువచ్చినదాది మిగుల సంక్షిప్తరీతిగా సాగింపబడుచున్నది. శ్రీ శాయుడుగారవ్యతిరేకము పురమంతయు మారుమూలను సయితము చుట్టిచూచుచు (వజాహితములగు కార్యములను పెక్కులు గావించుచున్నారు. శాగతెముడు చెత్తచేదారములను దీసివైచి పీఠులను పరిశుభ్రముగావించిరి. పాయఖాశాలను జంతువైద్యశాలను మార్చెట్లను సరిశీలించుచు మంచి ఏర్పాట్లను గావించిరి. ఊరిలోని ముఖ్యపీఠులయంద చచ్చట చచ్చట గ్యానుదీపమునుగూడ వెలిగింపజేసిరి. ఇక కొరొయిలవద్దతియ నీయూర త్వరగ బ్రవేశపెట్టించి నీటియిబ్బందులనుగూడ దోలగించెదరనియు ప్రజలతురతతోయెదురు జూచుచున్నారు.

మహాంతం దేవస్థానం తాలూకాఫీసు

ఈ యూరియందుగల తిరుపతి తిరుమలదేవస్థానం తాలూకాకు గత యెడదామాసములకు లోపుగ ఆశీసులు తహశీల్దార్లగ వచ్చుచు మరల మారు పోవుచున్నారు. ఇట్టి మార్పులు తాలూకాలోని రైతాంగమునకు మిగులయశోకర్యములని భావించుచున్నారు. క్రస్తుత మీ తాలూకా తహశీలుదార్లగను జమాబంది అఫీసరుగకు వచ్చియుండు శ్రీయుతులు తనికళ్ల రామమూర్తి శంతులుగారె నను కొంతకాల మీ తాలూకా పరిపాలనము వహించి నిలకడగ యుండులాగు మహాంతం వార్యులు జేయుట యుత్తమమై యున్నది. శ్రీశంతులువారివరకే తాలూకా తహశీల్దార్లగ యుండి మంచివారనిపించుకొనియుండిరి.

శ్రీ మునిస్వామినాయుడుగారి ఛాయాపటము

ఈ యూరియందు నుప్రసిద్ధమై వెలయుచుండు రీడింగు రూం, (వతశాలయ భవనము) నందు మా చిత్రాక్షిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులను మండల శాయకులను నగు శ్రీ రావుబహదూరు బి. మునుస్వామినాయుడు బి. ఏ. బి. ఎల్. ఎం. ఎల్. సి. వారి యావకమును నూనెరంగులతో మంచి నైజాన వ్రాయించి యుండుటకు కొందరు ప్రముఖులు ప్రయత్నింపజేయుచున్నారు. కొలదిదినములలో నీ కార్యక్రమము పూర్తియై ఛాయాపట బహిర్గతమహోత్సవము విజయనంతముగ జరుగనున్నదనుట శీతలయు సంతసపడుచున్నది.

స్వరచదుడు!

50 రహస్య గ్రంథములసారాంశము

త్వరచదుడు!

● ఇట్టి గ్రంథ మిదివరలో ప్రకటింపబడి యుండలేదు. యువతీ యువకులు ప్రేమించుకొనుటెట్లు! ప్రేమరహస్యములు, మంత్రిరాంకర రహస్యములు శ్రీ పురుషులలోని జాతులు, ఆయాజాతుల వర్తనలు, బంధనయొక్క యభిప్రాయము, పంతానవాంఛలేనివారు సంప్రయోగము చేయవచ్చునా!—గర్భనిరోధనకుగల నులుపుమార్గములు, ఆనుకూల దాంపత్యమునకు నలయు విషయము లన్నియు విందుగలవు. సమయానుకూల చిత్రములు 260 పేజీలు వెల 1 రూపాయ మాత్రము (పోస్టేజీతో)

ఎన్.వి. గోపాల్ అండుకో., 87, తిరుపతి పిథి, మద్రాసు.

భారత్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ (లాహోరు)

32 వత్సరముల స్తావరమున్న హిందూమయమైన భీమా కంపెనీ

ఫండ్స్ మొత్తం రు 80 లక్షలు.

హక్కుదార్లకు చెల్లించిన మొత్తం రు 60 లక్షలు.

1927 నంబర్ కొత్త పాలసీల మొత్తం రు 1 1/2 కోట్లకు పెం.

మొత్తం పాలసీలన్నిటిమీద కలిపి 1000 కి 20 చొ॥ బోనసు నివ్వఁగలది.

ప్రత్యేక సదుపాయములు:—

1. ఎప్పుడైనను పాలసీల మరల కివైచేసుకొనవచ్చును.
2. అడవాకుడ భీమాచేసుకొనవచ్చును.
3. ప్రత్యేకముగా శాన్ ఫర్ ఫీచర్ సదుపాయము కలదు.
4. ప్రీమియములు రెక్కువ.
5. ధర్మాచరణ సంస్థలకు తక్కువ రేట్లొసంగబడును.
6. అందర కడకులమైన ప్రత్యేకవర్గములు కలవు ఫోర్ ఫోర్డ్ రెసిడెంట్, పరిశిష్టల ఎండోమెంటు మొదలైనవి.

మద్రాసు, కల్కి కోట, మధురచేరి ఇండియాలో మొత్తం 30 బ్రాంచి లున్నవి.

ఇతర వివరములకు:—కుప్పనామి అయ్యర్, బ్రాంచి శైక్రెటరీ మద్రాసు.

డి. కొంతయ్య, చీఫ్ ఏజెంట్, సామర్ల కోట

ము ర లీ కృష్ణ.

ద్వాపరంబున శ్రీకృష్ణభగవానుడు మనుష్యరూపంబున యవతరించి, తన్ను నేపించు భక్తాగ్రగణ్యులను, పూజించు పుజ్యాత్ములను, ముదరించుచు, తన కృపారసంబున తద్భక్తవరులు గోరుకోర్కెల నీడే స్పృశించి నాడని భాగవతాది పురాణముయందు విని యున్నారము. ఈ కలియుగమున మన మెల్లరమ్ము నేవించి ముక్తిని బొందు సాధనముగ “శ్రీ మురళీకృష్ణుని” యావము, చిత్రకళ ప్రదర్శకములయందును, మహారాజులవలనను, జమీందారులవలనను, బంగారుపతకములను, గొప్పబహుమతులను బొంది ప్రఖ్యాతిపడసిన చిత్రకళలగు, యన్. గోపాలరావుగారిచే చిత్రంపబడి, జర్మనీయం దచ్చొత్తించబడి విక్రయమునకు సిద్ధముగా యున్నది. (ప్రతి 1-3 రు.)

మురళీకృష్ణ (18 రంగులలో) 28x20" 1- 8-0

వీరిచే చిత్రంపబడి జర్మనీలో అచ్చొత్తించబడిన యితర పటములు

} శ్రీమన్నారాయణ (నైజు)	28x20" 2- 0-0
	ప్రలూచి అర్జున , 20x14" 0-12-0
	రాధా మనోహర , 20x14" 0-12-0

వలయువారు యీ దిగువ యడ్రస్సునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును

యన్. గోపాలరావు, } కృష్ణవిక్టర్ స్టోర్సు,
ప్రాప్రయిటరు. } 5060 జగన్నాథపురం, కాకినాడ

ఇండియాలో కెల్ల స్వల్పధరలకు పొందదగిన వ్యాపారస్తలము

సోడావాటరు మెషీనులు, బాల్ ప్లాస్ట్, క్రౌన్ కార్కు సోడావాటరు సీసాలు, మంచి యెసెన్సులు, కెమికల్స్ సోడావాటరు ఫాక్టరీకి వలయు సామగ్రి వగైరాలు కలవు.

1845 నంబర్ స్థాపితము

ఈ వ్యాపారములో ననాదినుండి పని చేయు చున్న దిదియే. గొప్పపేరు గాంచిన బిష్ యన్ అండ్ హెచ్. డక్ వర్త్ వగైరా వారివద్దనుండి నేరుగా తెప్పించి స్వల్పలాభములకే నష్టయిచేయువారలు, వివిధ పరిమాణములకు సరిపోవు సోడావాటరు మెషీనులు.

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు.

లిక్విడ్ రంగులు, పొడర్లు కోరినవారలకు పంపబడును.

ESOOFALY MAHOMEDALY & Co.,
102/104 Bhusari MOHOLLA, BOMBAY. 3.

తుపాకులు, మందుగుండు సామానులు, వేటపరికరముల వ్యాపారస్తలు, కేటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

బాపట్ల గ్రామ పంచాయతలసభ

బాపట్ల తాలూకా గ్రామపంచాయతీ సంఘసభ 1928 సంవత్సరము ఆగస్టు 9-10 తేదీలలో చినగంజాం గ్రామబోర్డు ప్రారంభించి నిర్వహించినది.

9-9-28 తేదీ సంఘసభాసభాగము జరిగినది. తాలూకాలోని అన్ని పంచాయతల అధ్యక్షులు సభకు విచ్చేసిరి. ముఖ్యమంత్రి నిర్వాహకుడు, చాన్సలర్, విధులు, భర్తలను లాగు సెరబేట్లయందు అధ్యక్షులయొక్క బాధ్యత, విధుల కర్తవ్యములును పంచాయతీలవలన ప్రజలకు గలుగు వుపయోగములును మొదలుగాగల విషయములు సాయంత్రము 4 గంటలకు జరిగిన బహిరంగసభయందు బాపట్ల తాలూకా పంచాయతీల అసరే ఆర్డర్ జరుగారగు మ. రా. శ్రీ నారపరాజు కామయ్య రిపంతులుగారివలన విపులముగా వుపన్యసింపబడినది. అధ్యక్షులలో కలిగిన ప్రజల సందేహములన్నియు సందూహ పంచాయతీ అధ్యక్షులవలన శ్రద్ధింపబడి పంచాయతీల గౌరవ నిర్వాహకారివలన అన్ని సందేహములు విడిపోవునట్లు జవాబులివబడినది.

మరుదినం వుదయం అన్ని పంచాయతల అధ్యక్షులను సూచి ప్రత్యేకసభయందు పంచాయతీ విధులను గురించియు తాము చేయుచున్న పనులనుగురించియు, తమ విధుల కర్తవ్యములను గురించియు చర్చించుకొనిరి.

10-9-28 సాయంత్రం కాపనసభాసభ్యులున్న జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులున్న అయిన మ. రా. శ్రీ బాగల్లయ్యది కుప్పస్వామి చౌదరిగారికి సభ్యులతరపున చినగంజాం పంచాయతీ అధ్యక్షులు ఆహ్వానముసంగిరి. సభకు శ్రీ కుప్పస్వామి చౌదరిగారు అధ్యక్షులుగా నెమ్మొనబడిరి ఇంకొకటైనాను పంచాయతీ అధ్యక్షులును, పంచాయతీల గౌరవనిర్వాహకులు మ. రా. శ్రీ నారపరాజు రామయ్య పంతులుగారిచే దీర్ఘోపన్యాసము గావించబడెను. పిమ్మట అధ్యక్షులు ప్రత్యేకముగా ఆయాపంచాయతలను జరుపుచున్న పనులను గురించియు, నేయబడిన పనులనుగురించియు విచారించిరి. పన్నుల విషయమున్ని, సర్దుకల విషయమున్ని సుపాల నౌసంగిరి. పిమ్మట యాక్రింది తీర్మానములు తీర్మానింపబడెను. అసంతరము అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగింపబడినది.

1928 సంవత్సరం ఆగస్టు 10 వ తేదిన చినగంజాం గ్రామములో జరిగిన బాపట్ల తాలూకా గ్రామపంచాయతీ సంఘసభయందు యాక్రింది తీర్మానములు మద్రాసు కాపన సభా సభ్యులున్న, నుంబూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులున్న, అను శ్రీయంత బాగల్లయ్యది కుప్పస్వామి చౌదరిగారి ఆధిపత్యమున చేకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడి తీర్మానింపబడెను.

1. యా తాలూకాలోని పంచాయతీ సంఘములతరపున తాలూకా సంఘమును, బాపట్లలో కార్యస్థానము యందు కొర పనులు జరుపునట్లు తీర్మానించుచు యాక్రిందివారిని ప్రెసిడెంటును అధ్యక్షులుగానూ, కార్యదర్శిగాను యుండునట్లు తీర్మానింపబడెను.

I. మ. రా. శ్రీ పి. వి. కృష్ణయ్య చౌదరిగారు (బాపట్ల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులు) అధ్యక్షులు.

II. మ. రా. శ్రీ నారపరాజు రామయ్య పంతులు గారు (పంచాయతీల గౌరవనిర్వాహక) కార్యదర్శి.

2. యా సంఘమును అనువ్యయమును ప్రతిపంచాయతీ పట్టుచుండాలమున జనులపట్టుటకు తీర్మానించడమైనది.

3. తాలూకాలోని పంచాయతీలతరపున ప్రతిపంచాయతీలకు జరుగవలసిన పనులవగై రాలకు, జరుపవలసిన యెస్తి మేట్లను రికార్డుచేయుటకున్న, పరిశీలించుటకున్న, యతరపుమృది క్రొత్తయిన జరుపుటకున్న, ఒక చట్ట ఓనరుగియడను యా తాలూకాసంఘము తరపున నియమించుటకున్న, సదరు ఓనరుగి యటకును నిర్మాణము జిల్లాబోర్డువారు పగమున్న, తాలూకాబోర్డువారు పగమున్న భరించి సదరు ఓనరుగియడను జిల్లాబోర్డు వారు నియమించి కేరనముచ్చనట్లు కోరుటకు తీర్మానించుచున్నాడు.

4. పంచాయతీలు ప్రవృత్తిలోపమువలన సరిగా పనిచేయ నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. అట్టిద్రవ్యలోపములను జిల్లాబోర్డు, తాలూకాబోర్డువారు తమకు ఆయాగ్రామములనుండి రాబడి చెప్పవలసింది యిప్పించుటకు ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

5. ప్రభుత్వమువారు నీటిసపరులను, గ్రామకోడలకు యిచ్చునిర్వాహకులుగాను పంచాయతీలు 1 వంతున్న, ప్రభుత్వమువారు 2 వంతులన్న, స్థానికసంఘములు 1 వంతున్న, యిచ్చించినరొండు ప్రవృత్తిలోపములు తీరుకగనుక అట్టిద్రవ్యలోపములు పంపించుటకు శ్రీ రిజిస్ట్రార్ జనరల్ వారు తగినయత్నములు చేయవలసి ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

6. పంచాయతీల లోకల్ బోర్డులకు సంబంధించిన కామండుక బోర్డు లోకలుబోర్డుల పరిపాలనలోనుండి ప్రభుత్వ బోర్డులకు బొందవలసినదేకాని ప్రభుత్వ సంపూర్ణ పరిపాలనకు లోబడినదేకాదు గనుక బాకానల పంచాయతీలబిట్లలో

1 మీ దివ్యమైన ఆస్తి మంచి ఆరోగ్యమే.

మీరు ఆరోగ్యముగా నున్నప్పుడు మీరు ఉత్సాహముతోను, దృఢముగాను పనిచేయగలుగుదురు, ఆటాడగలుగు. గనుక మీరు ఆరోగ్యమును కాపాడుకొనుట మిక్కిలి ప్రశస్తమైనపని. ఉదయకాలమందు ఒక గ్లాసు నీళ్లలో వుప్పుకొనబడుచున్నట్టి ఈనో "ఫ్రూట్ సాల్ట్" 50 సెంటిమెంట్ల కాలము అంతకు పైగానే ఆహారమును గవించుటయే దీనియొక్క ప్రత్యేకత మును తెలుపుచున్నది. లోనగల సోమరితనమును, ఆరోగ్యమును చెఱచునట్టి అనేక వ్యాధులకు మూలకారణము ఈనో జయించుచున్నది.

ఈనో

"ఫ్రూట్ సాల్ట్"

ప్రతివోటను రెండు సెజులందు విక్రయించబడుచున్నది. లండనునందు గల జె. సి. ఈనో లిమిటెడ్ వారిచే తయారుచేయబడుచున్నది. తయారు

ENO'S
"FRUIT SALT"
TRADE MARK

చేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుట లేదు. ప్యాకేజీపైనగల "ఫ్రూట్ సాల్ట్" ఈనో, లేబిల్ మొదలగు పదములు రిజిస్టరు చేయబడిన వర్తకగుతులు.

నేయ్యరిపెజె
కంటేబిట్:-
టి ఎన్. ఆర్.
గెల్లెట్,

1-17 అర్బినియన్ పేడి, మద్రాసు.

టి. బి. మెహతా ఆండ్ సన్సు

నీమకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపారస్తులు

453, టంగళా ల పేడి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కు-టౌను, మదరాసు.

6 నె 7 రు సర్ క్యులరు రద్దుపరచుచు కలెక్టరులకు అధికారులు యన్వయజూడదని వుత్తరవులు ప్యాకుచేయించుటకు శ్రీ రిజిస్ట్రార్ జనరల్ వారిని కోరుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

7. చెంగల్ పట్టు జిల్లాబోర్డువారు పంచాయతీర్వాణములలో గావించిన యేర్పాట్లను ఈ జిల్లాబోర్డువారు గమనించి అట్టిపంచాయతీల అభివృద్ధిమార్గములను చేయుదురని ఈ సభవారు కోరుచున్నాడు.

8. పంచాయతీల తమతమ గ్రామములలోని ఆవసరమైన పనులను జరుపుటకు ప్రభుత్వమువారు తమ గ్రాంటులను త్వరలో దయచేయి; పోవుటవలన పంచాయతీలలోని ప్రజలు తమ ఆపమృతిని జూపుచున్నాడు. కాన అట్టి గ్రాంటులను త్వరలో దయచేసి ప్రజలకు పంచాయతీలవలన వుపయోగకరమును విస్తరింపుకేయు మార్గము శ్రీ రిజిస్ట్రార్ జనరల్ వారు చేయుదురని యీ సభవారు కోరుచున్నాడు.

9. ప్రభుత్వము వారు పంచాయతీలకు కార్యతముగా గ్రాంటులను యేర్పరచునట్లు సాలీనా రికార్డులోనుండి రు 15 రు 0-1-0 వంతున యిచ్చునట్లు ప్రభుత్వమువారిని కోరవలసినదిగా శ్రీ రిజిస్ట్రార్ జనరల్ వారిని కోరుటకు ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

10. యా జిల్లా పంచాయతీ సంఘనిర్వాహకుల జనుక బడియున్నదిగాన అట్టిలోటును తొలగించుటకున్న, కావలసిన సహాయమును చేయుటకున్న, జిల్లాసంఘమును త్వరలో రిజిస్టరుచుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

11. పంచాయతీసభ్యులను త్వరలో వరూలాపరచుటకు గ్రామాధికార్లు తమమన్యాయలో లేదనవంకలు తెల్పుచున్నారకాన అట్టిలోపములజరుగకుండా పన్నులను త్వరలో వసూలు పరచునట్లు వుత్తరవులు గ్రామాధికార్లకు సాదరుచేయుటకు రిజిస్ట్రార్ అధికారులను కోరుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నాడు.

12. గ్రామపంచాయతీ చట్టములోని లోపములను సవరించి చట్టమునుబలపరచి సంఘములకు కావలసిన బలములను సమూహములకు కాపనసభ్యులు అయిన అధ్యక్షులను కాపనసభలో నిల్పిపెట్టి త్వరలో 1920 సంవత్సరపు గ్రామ పంచాయతీ చట్టమును సవరణచేయుంచుటకు యీ సభవారు అధ్యక్షులను కోరుచున్నాడు.

జె. కుప్పస్వామి వాలు అని వున్నది, అధ్యక్షులు.

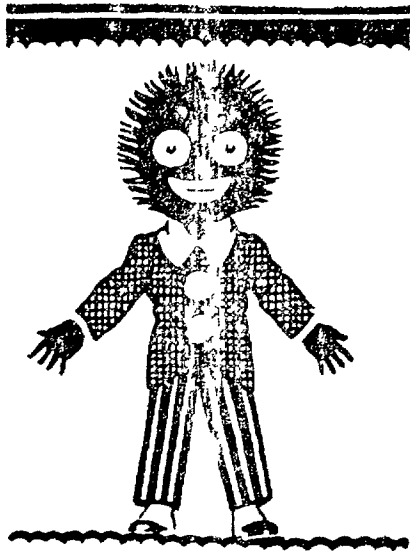
దేవాలయ మాన్యములు

తెనాలినుండి దివి రంగారాధ్యులుగాకు 15-వ తాళి
ఖున వెలువడిన యాంధ్రవత్రికలో వ్రాసిన వ్యాసమును చదివిన
తన. ఆగమశాస్త్రములకును యిప్పటి హైకోర్టు తీర్పులకును
యెట్టి వ్యతిరేకము లేదు. ఆగమశాస్త్రములు ముఖ్యముగా
అర్చకవిధానము శ్రోతలు ప్రాయశ్చిత్తవిధులు విగ్రహము
చిత్రసాపన కోమెలలో ఆయావర్ణములవారి స్వాగత్యము
మొదలగువానినిగరించి చచ్చించును అచ్చటచ్చట దానముల
నిచ్చు విషయమై కొన్నిశ్లోకము లున్నవి స్వామివారి నిత్య
నైవేద్య భూషణములకును స్వామివారి యితర వైభవముల
కీను అర్చకుని భూతాదికిని కలిపి భూములను దాన విచ్చుట
యే శ్రేయస్కరము. అర్చకుడు ఒక కూలివానివలె డబ్బు
పుచ్చుకొని అర్చకత్వము చేయకూడ దనియు వ్రాసిన మాట
వాస్తవమే. కాని అర్చకుడు నిత్యదీపారాధనమాత్రము యెట్లా
జరిగించి అయివజా సంతయు తన యిష్టానుసార మనుభవించ
వచ్చుననిన్ని ఆయనకుమాత్రమే స్వామివారి పేరుమీద భూమిని
అనుభవించుట కీయవలసినదనిన్ని ఆశ్లోకముల తత్పర్యముకాదు
అర్చకుడు తనపాట్లకు చాలినంతతీసికొని తక్కిన అయివజాసం
తయు స్వామివారి కుపయోగించవలెనను విధియే ఆగమ శాస్త్ర
ములు శ్రుతిపాఠించుచున్నవిగాని భూములను క్రయవరయిలు
వానిని బోగబందాకపుల్లకిచ్చుట అర్చకుని కుటుంబము పెరి
గినకొలది వానిని ముక్కుముక్కులుగా పండుకొనట ఆలయము
శక్తువడినపుడు, యెంతగొప్ప అయివజా వచ్చుచున్నను దాని
నిబాగుచేయక తాము సత్కార్యములను కట్టుకొని అమిత
వ్యయముతో వివాహములు మొదలగు కుభకార్యములు చేసికొ
నుట అవసరమైన యంత్యములతో తమకేమియు జోక్యములే
దనుట యీ మొదలైనవానిని ఆగమశాస్త్రము లెక్కడను అం
గీకరించినట్లు కనుపడదు. ఈ మాన్యములు సర్వముమాన్యములై
నపుడే పైనచెప్పిన పనులన్నియు శాస్త్రసమ్మతము లగును
ఆగమశాస్త్రముల ప్రకారము నడచుకొను ప్రతిఅర్చకుడును,
బ్రహ్మిగా భావించుకొనకతప్పదు.

తాము బ్రహ్మీలము కామనిన్ని తమ మాన్యములు సేవ
కుతో సంబంధించిన వగుటచేత తమరెవరికిని లెక్కచెప్ప
నంగర లేదనిన్ని అర్చకులవాదన పూర్వారసందర్భముల
తో ఆగమ శాస్త్రములలో దీనికి సంబంధించి శ్లోకములును
వాని యర్థమును జనులకు తెలిపేటట్లు తెనుగు టీకతో వ్రాసి
యెడల అర్చకుల వాదనలో యేమాత్రము సత్యమున్నదో సప్త
పడగలదు.

ఇక యీనామ రిజిస్టర్లు హైకోర్టు తీర్పులను చూడము
రంగారాధ్యులుగాకు వ్రాసిన తీర్పులు ఆగమశాస్త్రములలో
చెప్పిన విధులను గురించున్నవి గాని ప్రస్తుత వివాదాంశ
ముతో సంబంధించలేదు. నేను వానిని తిరిగి చదివినది. అర్చ
కుడు నైవేద్యము మట్టుకుపెట్టి యీనామల మీద అయివజా
సంతయు యధేచ్ఛగా అనుభవించవచ్చునని యెక్కడను వ్రా
యబడలేదు. నేనీదియొ యెక్కడనో వాడుకముల తీర్పుల
రెండుమాడు కనపరచవచ్చునని రంగారాధ్యులుగాకు వ్రా
సారు ఇందులలో, పెదము త్రేవి, బందరు, భే.వోయ, మోటూరు
నందివాడ, యెలమర్ర, బెజవాడ, ముక్తేశ్వరము, కొండమడి
ముంగొండ, అయినవల్లి మొదలగు దేవాలయపు కేజులలో అర్చ
కులందఱి భూములు తీసికొని బ్రహ్మీల పరము చేయటకు అర్చ
కుల వైవాదనయే కారణము. ఈ హైకోర్టు తీర్పుల ననుసరిం
జిల్లా కోర్టులు సబుకోర్టులు చేసినతీర్పుల నేకము లున్నవి. రం
గారాధ్యులుగాకుకి కావలసినట్లు ఆయాకేజుల నెంబర్లు నా
దగ్గర యున్నంతవరకు పంపెదను

పైనచెప్పిన కొన్ని తీర్పులలో రంగారాధ్యులుగాకు భూమా
లను అర్చకులకే యాయబడిన ట్టుపించుటకు కనపరచినకార
ణములను హైకోర్టువారు విమర్శించి త్రోసివేసినారు. నూరు
సంవత్సరములకుండి అయివజాను యధేచ్ఛగా అనుభవించుట
అశాస్త్రాంతములు చేయట పండుకొంటు మొదలగు పను
లన్నియు, నాకరు, తన స్వామికి ద్రోహముచేయుటయే గనుక
లివిలేమకవలన యెట్టి పాక్షిలు సంక్రిమించవనియు, అయి
వజా హెచ్చినకొలది నిత్యనైవేద్యములకే గాక, స్వామికి అం
సరమైన అన్ని విషయములకు ఖచ్చి పెట్టవలసిన దనియు, హై
కోర్టువారు, తీర్మానించి దీనిలో అశాస్త్రమేమియులేదు.
ఆగమశాస్త్రములకు విరోధమేమియులేదు. ఈ తీర్పుల
ననుసరించియే దేవస్థానపుకోర్టువారును నడచుకొనుచున్నార.
వారిశ్రుద్దేశమ అర్చకులను రాజీగా కొంతభూమి యిచ్చిన
యెడల, వారితీర్పు కోర్టులలో నిలవనేరదు కాబట్టి యీ విష
యమై అర్చకులు, యింకను చేయదలచుకొన్న యాందోళన
ము నివృత్తయోజనముని మనవిచేయుచున్నాను పాతము! చా

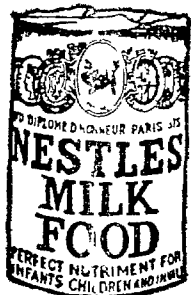

బొమ్మమాటలుగలవి

ప్రియమైన బిడ్డలారా!

మీరు నా చిన్నియనుమానుని చూడవలయును.
తిరుగుసుంధికోమెనెవెద్దకుట్టువాడు. అతను అలము
గల ఆరోగ్యవంతుడు. మరొకరు ఎవలముడు సంతో
ష్టవంతుడగుచుండును అతను నెస్టెల్ మిల్క్ ఫుడ్
రెవ్యూపాంతులవలనయ బుష్టాడు అన్నిచిడ్డ
లకును ఉత్తమమైన ఆహారము.

గోరీగోరీ వోగో.

తల్లి! అంటికి,

రూ. 1-6-0

ఆరునెలల బిడ్డలకును వారికి పోషకవారికిని

ఈ రూ. పనిరెంతులకొకల స్వేచ్ఛాప్రయోగంపంపిన

యంతల మీరు ఒకవూకరి ముచ్చటపూనుపొందెదరు

ప్రియమైన:

బిడ్డల నామా:

జిల్లా

దంపతుల సీ వి సేదయంగా వ్రాయుచు

లాకాలమునండి తమయిష్టమువచ్చినట్లు నిరంకుశముగ ననుభవించుచున్న స్వాస్థ్యములు, వీరిచేతులలోనుండి బారిపోవుచున్నందుకు విచారము, ఆగ్రహములతోనై, యీ అర్చకులను వీరినాయకులునుచేయు అసత్యనిందారోగముల దూరము, హేళనలు, బెదరింపులు మొదలగునవి మాకు నవ్వుపట్టించునేగాని ద్వేషమున కెంతమాత్రము పురికొలుపుచుండుటలేదు. న్యక్తిమావనతో తమ వాదదౌర్బల్యమును దాచిపుచ్చిన లాభమేమి? ఈ మాత్రపువిషయమును జనులు గ్రహించజాలరా? కాబట్టి, నావాదనలో స్థానికతను లున్నయెడల కనపరచవలెననియే నాకోరిక. పరుషవాక్కులు, ప్రజలనుగాని, బోద్ధులనుగాని, కవిటీలనుగాని, కోర్టులనుగాని, వారి విధ్యుక్తకార్యములనుండి విముఖులుగ చేయజాలవు.

రంగారాధ్యులుగాకు, ఒకపూర్వ సన్నదుగు ఉదయచించి, దానినిబట్టి, భూముల అర్చకునికే యాయబడినమాటలు వాదించుచున్నార. బందరు, బచ్చిపేట శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి

రి అర్చకుల, అట్టి మాడెలగల సన్నదునే దాఖలుచేసివారు. అది సర్వముమాన్యము కాదనియు, కాఖరీ అని వ్రాసిననే తప్పు, నిత నైవేద్యములు స్వామివారికి జరుపుమా, భూమిని అనుభవించుచు నుభానయండవలసినదని సన్నదులో వ్రాయబడినను, భూమి స్వామివారిదేగాని అర్చకుని సర్వముమాన్యము కాదని స్పష్టముగా హైకోర్టువారు తీర్పుయిచ్చినారు (80 మ. లా. టైమ్సు 101-84 ఇం. కేజులు 816)

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు,

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రీగారిచే సమస్తాయుర్వేద విషయములు రయారచేయబడుచున్నవి అతి తక్కువ కోరికనూ పి. పి. X పంపబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2046 (త. సం 8

కుంభకోణం శీతస్వకాపర మేళవరి
దేవస్తానజ్యోధరణ లాటరీ

ఒక్కొక్క టికెట్టుకు రూ॥ ఒకరూపాయ మాత్రమే
లాటరీ తొలిఖ 1928 సెప్టెంబరు 20 తేది.
ఒకటకు యాభై నేల ఒక్కొక్క రూపాయ టికెట్టు
కు రూ॥ 33,000 లు

3366 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును

బహుమతుల వివరము

ప్రథమ బహుమతి రూ॥ 5,000 ఇవ్వబడును
ప్రత్యేక బహుమతి ప్రతివారము, స్వల్పము యవతులు,
ధనికము వీరలు, స్త్రీలు పుకములు, కుంభకోణములో జీర్ణించి
యొన్ని శ్రీకామేశ్వరమిశ్రావతి దేవస్థానమున పునరుద్ధారణ
చేయుటకు సహాయము చేయుటకు తమకు విధానమును తీలచి,
తమకే క్రికి తగిన విధమున సహాయపడి, ఆయువారి కడగట
ప్రాశ్నలగువారిని ముఖముమరి విన్నవించుచున్నాము.
తమకు యుక్తముల రోదినన్ని క్రికికలిగిన టికెట్టు
గాము యాభై నేలమును కొనసాగించెదరని సకలమును కో
రకొని,ను.

వస్తుకమైన ఏకేంట్లు కావలెను. ఈలో యవ్వరసల
నిశాన్య చేయబడినవాని ఏకేంట్లుగ నియమింపబడుదురు. ఆ
టి ఏకేంట్లుకు మొత్తం 8 వంతు అనగా ఒక్కొక్క టికెట్టు
పుస్తకమునకు రూ॥ 200 చొప్పున కమిషను ఇవ్వబడును.
ఇంకా ఏకేవములు తెలియగోరువారు కుంభకోణం,
వెదవేది రంగం లాస ఇలోనుండు కార్యదర్శి రాజశ్రీ వి. బి.
నెంకటేశం చెట్టిగారికి రిఫ్రెకర్డలో వ్రాయవచ్చును.
లిగలు అడ్వైజరు-రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయ సెట్టి
గారు
ఎం. ఎల్. సి. బాల్స్టరు సేలము.

ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్
లైఫ్ అమ్యూరెన్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో
యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బొంబాయి ప్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్స్ స్ట్రీట్
మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలకు మించినది.
ధనములయు ఇండియాలోనే యిన్ శర్స్
చేయడమైనది. (4817)
యం. యం. నాదన్, ఆర్. వెంకటాచారి,
ఆంధ్రజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజెంట్లు
ఛీఫ్ ఏజెంట్లు. నెచేరి, మదరాసు.

గౌరవం
నచ్చని యెడల సొమ్ము వాడునువ్వబడును
చేతికెమెరా
అతాత్తుగా అనుకొనినవెంటనే ఫోటోలు
తీయుట కనుకూలమైనది. చంటిబిడ్డయినను 1/4
పైజాలో చక్కని ఫోటోలు తీయగలుగును. వెల
1 కి రూ॥ 3/- పోస్టుఖర్చులు రూ॥ 0-12-0.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయుము.
P. Malukchand Misra,
Madar Gate,
Aligarh.

భావిరాజ్యాంగ విధానము

టి. ప్రకాశంగారి 2 వ వ్యాసము

సామాజికమిటీ నివేదికను భారతదేశముంతయు శీకర్త
నముగ నంగీకరింపగా నింగ్లండులో కన్వెన్షన్లు, లిబరలువల్ల
పత్రికలు దీనిని అనుయతో తూలజాడుచున్నవి. కార్మిక
(లికలు, కార్మికపక్షకాయములు కొంతవరకే నివేదికయెడల
జామోదమును జాపుచున్నార. కాని కార్మికపక్షప్రభుత్వము
పు డింగ్లండు తేమండుటచే భారత భావిరాజ్యాంగవిధానము
నిర్ణయించినవారును కన్వెన్షన్లు జమైన్ ప్రాయమే ప్రా
యఖ్యత వహించును. ఒకవేళ ఏవియో నిగూఢముకారణమున
లన కార్మికపక్షమువారు ప్రభుత్వధికారమును ఇవ్వమను
పొందినను ఇదివరకు ఏక పరిపాలన కాలమున భారతదేశముకట్టు
వీక్షిల యభిప్రాయములను మార్చుకొనినట్లు యిటుపిమ్మట
నను మార్చుకొనరనట కారణము కాన్వింపదు. భారతజాతి
యవాగులిట్టి యోచనల విషయమున అందులగ మెగకాలం.
లిటిషు ప్రభుత్వముచే నంగీకరింబడినను తేమన్న భారతదేశ
మునందన్ని పక్షములకును సంకృష్టికరముగ రాజ్యాంగవిధాన
మును సామాజికమిటీవారు తయారుచేసిరి. భారతజాతీయవా
దులిట్లు చేయగలరని బర్నెట్ హెడ్ ప్రభువుగాక కలనైనను
చలచి యుండదు. అందుచేతనే అతడు
జుండ్లొకసారి హైందవ జాతీయ వాదుల నొక
రాజ్యాంగ విధానమును తయారు చేయబడినదనిపవాలుచేసెను.
అతనిమాట యిటుండనిండు. ఇప్పుడు భారతీయ నాణ్యతల ముఖ్య
విధిని గూర్చి యోచింతము. ఒక రాజ్యాంగ విధానపత్రమును
తయారుచేసి దానిని ప్రవచనమునకు వెల్లడిచేయుటలో భా
రతీయ నాణ్యతలు సంకృష్టికొంది యూరంగరాదు. ఈ
రాజ్యాంగవిధానము నంగీకరించి దీనిమలులలో బెట్టుటకు ప్రభు
త్వమువారికొలంగునటుల తేయటకు తగినయోచనమును జా
రతోచించ వలసిరావచ్చును. ఈ సామాజికమిటీవారు దేశ
ధానమున అధికసంఖ్యాకుల యంగీకారములేదని లిటిషు కన్వెన్షన్లు
పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. కనుక ప్రజాభిప్రాయము
యినివేదిక కనుకూలముగ నున్న దని లోకమునకు
మనము వెల్లడి చేయవలెను. ఈ విషయమున
వివిధభాషనధుల కన్వెన్షన్లపై పట్టులందర నొక్కొక్కరిగ
తమ పర్వత్యమునకు రాజీనామానిచ్చి తిరిగి ఎన్నికలకు అర్హు
రులుగ నిలుచుట ఉపయోగకరముగ నుండుటకేమియు సందియ
ములేదు.

ఇట్టి విజయమే సర్ జానునైనను సంఘ విచారణము
చర్యితనర్హముని స్పష్టముగా తెలియజేయగలదు. దీనివలన
జాతీయ పక్షములన్నియు నైకమత్యముగలిగి యుండుటయే
గాక యా సామాజికమిటీ అనుయతో బెట్టునటుల తేయ
టకూడ నులభింపదు. సామాజికమిటీ నివేదిక నంగీకరించిన
యెల్ల కారణము కలిపి దీని ముఖ్య బెట్టుటకు దిశతుగు మార్గము
ను కనుగొని ఆ మార్గమువ్యాపారము కర్తవ్యమును సెరవేర్చు
నలెనని చెప్పవచ్చునట్లు. అసహమం నెడల వివిధభాషనధుల
లోని ప్రజాపతినిల పథి జరుపవచ్చును. లేదా ప్రత్యేక
కాంగ్రెసు సమావేశమునైనను జరుపవచ్చును.

ప్రకటన

అష్టాదశకుష్మరంగ నివారిణి
(గుణములేదని రుజువుచేయువారలకు
రూ॥ 500 లు బహుమానము)
బ్రతుకుపై కోతపుట్టించునదియు, సంఘమునుండి దూర
ముని జేయునదియు నగు యావీర్యమును కుష్మరవాధిని కా
ర్యమును కఠినపత్రికము వగయిరా నిర్బంధముల లేక స్వలి
కూల్యమున కవిరకాలమున నిశ్చేమము గానించు నీయో,
రాజమే ప్రప్రథమముదని మాప్రాంతములవాడుకవలన ప్రఖ్యా
తిపడిన ప్రకటనాపరములేమన్నను పరిచయశోగుల ప్రాద్దుల
యన కొద్దికొంత ప్రకటింపబడును. త్వరపడుదు. సర్వవ్యా
ధులకు మందు లివ్వబడును. వివరములకు క్యాటలాగునకు
కాయదు.
“మండలమునకు పరిపడు పెద్ద డబ్బా రూ॥ 10-0-0.
30 కోజులకు పరిపడు చిన్న డబ్బా రూ॥ 6-0-0.”
(ప్రాప్రయిలరు) వై. వెంకటరత్నం నాయు
1450 శ్రీరామాశ్రమం
గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (మార్పు గోపాలం

“పాలిసిస్
గనోమిక్స్”

గనోమియా, లెగోరియాకు అమోఘమైన
శాస్త్రీయపరిశోధనము. 5 దినములలో వ్యాధిని
నమూలముగా నాశనమొనర్చును. వైద్యులందరిచే
జ్ఞాపింపబడి అనేకులచే వాడబడుచున్నది.

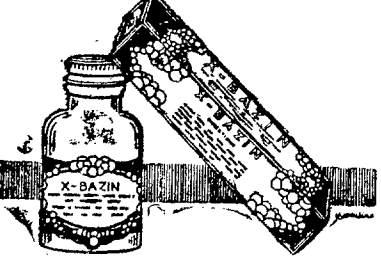
- 1. మొదటి డోస్ తో వెంటనే విముక్తి గలుగును.
  - 2. 12 గంటలలో స్రవించుట ఆగిపోవును.
  - 3. 5 దినములలో పూర్తిగా నయ మొనర్చును.
- ఒకమారు వాడిచూచిన, దాని అద్భుతగుణమును మీరే కనుగొనెదరు.
- 16 డోసులకు సరిపోవు సీసా 1 కి రూ॥ 3/-
పోస్టేజి ప్రత్యేకం రూ॥ 0-7-0. 5078

D. POLINES & Co.,
Manufacturing Chemists,
5, Harimohan Roy Lane,
Beliaghata, CALCUTTA.

మో హి సి తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0
స్త్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్య మైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదంతు,
ఉద్యోగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.
నుండరుల మోహాలవ్యాధులకు ప్రాపకురులను మనోహరముగ
పించి కాపాడును. ఈతైలమునందుగల రమణీయమును నువాసన
చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు
వారుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో మందును పుట్టు
నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును నువాసనద్రవ్యములను చేర్చి
తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి
యున్నాము. వేయెల, ఒకసారి పరిశీలించిన నిజము తెలియగలదు.
ఆంధ్ర తాంబూల సీసా, పొత్తకాయ - చుక్కలు.

బేజిక్ వెంటుకలు రాలిపోయేటట్లు
చేసేపాడి లేక మిగడ

అనేక సంవత్సరముల క్రిందటనుండి మన
హైందవ స్త్రీలు దేహమం దంతటను వెండ్రుకలుం
డుట అనారోగ్యమనియు రోతయనియు చెప్పవలం
దురు. అయితే యిదివరకు ననేక ఉపాయములు
కనిపెట్టిన్ని బాధను కలిగించెడివిగా నుండినవి. వెల
సరసము గా లేయూరయినటువంటి మూర్ఖములు
నపాయకరము లైనవి. తాత్కాలపు శాస్త్రజ్ఞులు
యిటువంటిమందును నింతవరకు కనిపెట్టలేదు.
బేజిక్ డెపిలేటరీ, మందుల మాపులందును,
బజారులలోను లేక స్వయముగా మార్బిక్ అండు
హ్యోరిస్ లిమిటెడ్, వాటర్ లూ ఏఫి, కలకత్తా.
మీరు ఒకసారి నుపయోగించిన, యెల్లప్పుడును
నుపయోగింతురు.
4795-1 మార్బిక్ లిండ్ హ్యోరిస్,
151, నంకరామచెట్టిబడి, మద్రాసు.

దిగువ నుదహరించిన రికార్డులు యీ దిగువ అక్షరమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

ఎమ్. హెచ్. రావు ఆంధ్ర నన్సు, కాకినాడ.

దిగువ నుదహరించిన రికార్డులు యీ దిగువ అక్షరమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హట్చిన్స్ ఆంధ్ర కో, 185 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

(Price 2-12-0 each)

1928 సం॥ ఆగస్టునెలలో ప్రచురమైన నానా
“హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” రికార్డులు.

(10 ఇంచి రెండు ప్రక్కలగల గ్రీనులేబిలు)

(1-కి ధర రూ 2-12-0)

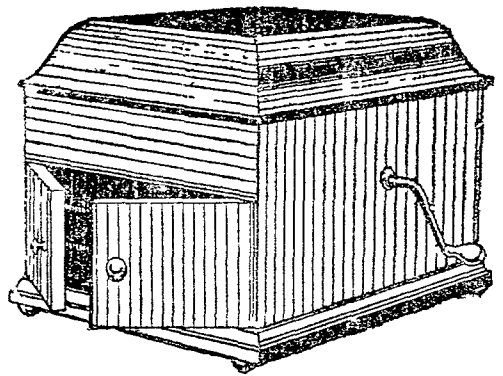
అరవము	
N 2486	శ్రీరామ నామ సం. వి. మందరమ్
N 2487	శ్రీరామ రాజకూటం (మధుర)
N 2488	శ్రీరామ పరివ్రామి. టి. పి. రంగమ్మ
N 2489	నవరత్న పాటలు (తిరునాళ్ళు)
N 2490	ఇది పోదం అరవ్య హరిమాయం టి.
N 2491	భక్త రీ భక్త పాడు యం. భాదరరామ
N 2492	రాయ (ఓరియంటల్)
N 2493	భారతనాటకం భాగం 1
N 2494	భాగం 2

అరవము	
N 2495	చింతామణి భాగం 1 సంగీతవిద్యార్థి.
N 2496	భాగం 2 యన్ వి. ముచ్చయ్యభా
N 2497	రఘువంశము విస్ ఆరులమ్మ
N 2498	మాబానీ జెబబట్టిగా మైసూరు
N 2499	మనవశక్తిర డి. ముచ్చరామయ్య
N 2500	ఇది భాగము బెంగళూరు
N 2501	భవవత్ భాగం 1 పాన్సు పాన్సు పెల్లె
N 2502	భాగం 2 మధుర (వాగస్యం)

నూతన “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్”

టేబిల్ గ్రాండు మెషినులు

మీకు పాటకులు పాడినట్లే వివరముననిన యీ “హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్” లోనే విని	అనందించవలయును	మహాగనిపాలిషు
సెం 103 రూ 150-0-0		రూ 160-0-0
,, 109 ,, 200-0-0		,, 210-0-0
,, 111 ,, 250-0-0		,, 260-0-0
,, 126 ,, 285-0-0		,, 295-0-0

డి గ్రా మో ఫోన్ కం వె ని లి మి టె డ్,

కలకత్తా.

బొంబాయి.

పై నుదహరించిన మెషిను; రికార్డులు యీ దిగువ అక్షరమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

హోమర్ ఆంధ్ర కో, 175 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

పై నుదహరించిన మెషిను; రికార్డులు యీ దిగువ అక్షరమునకు వ్రాసిన బడయగలరు.

బొంబాయి ప్రెస్ డింగ్ కం వె ని, బెజవాడ.

శ్రీకృష్ణవిలాసనభ, బెజవాడ

బాపట్ల, ఆగస్టు 10:—పై నమానామములు చూపుచున్న 1-8-28 బుధవారంనాటి నాటికమును ప్రదర్శించిరి. అందులో చిత్రామణిపాత్ర ధరించిన గోవిందరావు నాయుడుగారి హాసభాస ప్రకటనల వర్తింప నలవికాదు. విశ్వమం గళపాత్ర ధరించిన గోపాలరావుగారి హాసముగూర్చి భవానీ శంకరపాత్ర ధరించిన ముద్దుబాబుగారు, చంద్రమణి నామక దర్బారులు విశ్వమంగళ వింక నామక కలనామ్రుడు చూపిన సచారమును చివరకు కావడితో రీట్యూరయినపుడు తలవేలిగిన అసంఖ్య, చిత్రామణిచెప్పిన నీతిని చూపినపుడు ప్రజలకు జెప్పిన సత్యనిజాడ మిగుల వ్రావడిగా, అడిను. కుచ్చిచెట్టి హాస్యముతో ప్రేక్షకులు ఆనందాన్ని మునింగిరి. రాధపాత్రయు తన పాత్రను కనుబాగరూపకతో పోషించెను. శ్రీహరి విగ్రహ చతురార్థముగా నటనచేసెను. ఈ నాటకము 2 రెండుగంటలకంటె

అధికావధిగలది. ప్రేక్షకులందరినీ మునింగి పోషించినపుడు మునుపటివంటివలె కాలము తెలియకయే ఒకేమారుగా ఒకేసారి మోర్ ఒకేసారి మోర్లో నాటకము 8-15 నిమిషములకు పూర్తియైనది. మరల పిరిని ఇంకొక ప్రదర్శనము ప్రదర్శింపవలసినదని కోరగా పిరు 7-8-28 లేటని అలాగే ప్రదర్శించిరి. అందు గోవిందం పునాదు పిరభాయిపాత్ర ధరించి వారుచూపిన రామరసము కీటింపకు సభ్యులను కలవర పెట్టుచున్నది. ప్రతాపపాత్ర ధరించిన ముద్దుబాబుగారి రామరసము, శ్రీరామరసము, భక్త భక్తి కడువ్రావడిగా చూపించెను. నర్మపాత్ర ధరించిన గోపాలరావుగారు ప్రథమున శ్రీరామభాగ్యయై దీర్ఘకో కలసిం చిపోవుట, యోగివేషముచాల్చి చిత్రామణిపాత్ర యొద్దకువచ్చు నులు ముందుగా తెలియజేయునపుడు చూపిన కలనామ్రుడు మును, నురక పురవ వేషముచాల్చి అనావరింగమున తనభర్తను కాపాడిన విధమును, అలాగే వివాహము అడిగినది ప్రతాప నితో కలసింబిపోవుటయు మున్నగు విషయములు మిగుల

శ్రావ్యముగానందించి, జయవల్లభపాత్ర ధరించిన హాస పాత్రతో యత్నచేసిరి. అలాగే బాల్మీకిగారి పాత్రను పు గారు చూపిన దక్షిణక్షిప్త, పరిధక్షిము, పిరభా వేషములు ప్రవేశము చాల్చి యుద్ధరంగశంకరా జూపిన రామరసము వివరకు తనవలె చూపెను. ప్రతాపింకలు కలసింబులు పు కు తన నిజరూపమును చాల్చునపుడు చూపిన చతురార్థమును, కృష్ణవల్లభుని హాసము, విశ్వమంగళ వింక నామక కలనామ్రుడు చూపిన సచారమును చివరకు కావడితో రీట్యూరయినపుడు తలవేలిగిన అసంఖ్య, చిత్రామణిచెప్పిన నీతిని చూపినపుడు ప్రజలకు జెప్పిన సత్యనిజాడ మిగుల వ్రావడిగా, అడిను. కుచ్చిచెట్టి హాస్యముతో ప్రేక్షకులు ఆనందాన్ని మునింగిరి. రాధపాత్రయు తన పాత్రను కనుబాగరూపకతో పోషించెను. శ్రీహరి విగ్రహ చతురార్థముగా నటనచేసెను. ఈ నాటకము 2 రెండుగంటలకంటె

(బాపట్ల పురవాసులు)

సౌకర్యము 2674

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు నెక్యూరిటీ లెట్ ఆఫ్ ఆర్మెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్.

ఇండియాలో ఎవన్ కార్పొరేటుకాబడినది నిశ్చయముగా హిందూకంపెనీయే

1927

రికార్డు అభివృద్ధికి మరియు సంవత్సరము ఓరియంటల్స్

672

ప్రజాభిమానము అభివృద్ధినిందినట్లుగా రికార్డుమాపరపబడినది.

అభివృద్ధినిందిన నూతన వ్యాపారము

అభివృద్ధినిందిన నూతన ఆదాయము

1925 ను 2,96,42,000 ను. 18545

1925 92,86,000

1926 ను 3,91,89,000 ను. 17871

1926 1,05,88,000

1927 ను 4,68,04,075 ను. 21418

1927 1,21,58,000

హక్కుదారలకు చెల్లించిన మొత్తము రు 10 1/2 కోట్లకు మించినది

ఫంక్షన్లు 8 కోట్లకు మించియున్నది. బాగుపడగల పాలనీదాతలందరూ ఆసక్తియు కలుపుకొనినట్లుగా వ్రాయబడినది

F. E. Vaid, Branch Secretary, Oriental Buildings, POST BOX NO. 8, MADRAS.

Bangalore Branch:—No. 1 South Parade Bangalore

Trivandrum Branch:—Trivandrum

BEZWADA SUB-BRANCH, BEZWADA.

TRICHINAPOLY SUB-BRANCH, TRICHINAPOLY.

BY SPECIAL APPOINTMENT TO THE
42nd INDIAN NATIONAL CONGRESS.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటి మొత్తము ప్రకారము బాగుగా తయారయ్యేటట్టి ఇనుపపెట్టెలు ఈ దిగువ తెలుపబడినవారివద్ద ఆమోదమునకు సిద్ధముగాయున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రావైలరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.
ఐరన్ అండ్ వుడ్ ఫౌండర్లు

సుబ్బరాయప్పిల్లవీధి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు.
ఆయిల్ ఎంజనులు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొదలగు

ఈ రీతిలో తయారుచేయుటకు సమర్థులవారు. రైతుమిల్లులు కాపనీస్ నిలదెట్లు, సాఫ్ట్ వేరు నలు సరఫరాగా చేయబడును. మెషిన్లకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్హతనున్నవారందరూ చేసియున్నట్లు

ఈ వర్తమాలు వ్రాసిన జరులు వ్రాయబడును.

1429

ఆ నేక యోగ్యత పత్రములను బుగాడపత్రములను పొందిన ఆయుర్వేదభూషణనోరి రామశాస్త్రి ఎ. కె. వ. సి. వారి

క్షీరవర్ధని

తల్లులకు స్తన్యమును వృద్ధిచేయు దివ్యామృతము. పథ్యము లేని తియ్యనిరసాయనము. దీనిని తల్లులు నేవించుటచే పిల్లలకు తృప్తిగా పాలు లభించుటయేగాక తల్లుల ఆరోగ్యము నహా వృద్ధియగును. దీనిఫలము అత్యద్భుతము. మెరు 1-8-0

క్షీరవర్ధని లాబరేటరీ అండ్

ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ

గ్రామోఫోను

ఆర్గన్

హార్మోనియం

గ్రామోఫోను సింగిల్ స్ప్రింగు	రు 35	మొదలు	రు 80	వరకు
గ్రామోఫోను డబుల్ స్ప్రింగు	రు 50	"	రు 200	"
హార్మోనియం సింగిల్ రీడ్	రు 15	"	రు 40	"
హార్మోనియం డబుల్ రీడ్	రు 30	"	రు 200	"
ఆర్గనులు బాంబాయి పూటర్	రు 100	అంతకును	పైనగలదు	

వివరముల గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు

DULMIRA & Co

Manufacturers of Musical Instruments

10, LOWER CHITPORE ROAD, CALCUTTA.

P 83C Ashutosh Mukherjee's Road, CALCUTTA

271

ఆయుర్వేదము

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఇదివరకు ఆయుర్వేదప్రచారము జడగున్నప్పటికిని యాకర్తవ్యమును కేవలవైద్యులయందును త్రమే పడవైది కాంగ్రెసు సభ్యులు మున్నగు పెరియవారు దానికితగినపహాయము చేయలేదు. ఇప్పుడు దేశములో ఆయుర్వేదము గొప్ప దుశ్చైతన్యమును సావశ్యకమును, ఆయుర్వేదమునందు దేశీయాలంకరమును ఒక విశేషాదరము కలిగియుండుటచే దానినిజలజలములు యత్నవశ్యకమైపోయితి. ఇతర వైద్యప్రదాయములు బహువిధముల విశేష ప్రచారమునందు జనల మనముల హక్కించుచుండుటచే దేశీయవైద్యమునం దెంతయభిమానము వును జనలు దృఢవిశ్వాసమును కాజాల వున్నారే. కనుక కాంగ్రెసు ప్రచారములు దేశీయ వైద్యులకు తగిన ప్రోత్సాహము నొసంగును పరకియచికిత్సావ్యాపారములగు జనులమనములను మరల్చి దేశీయవైద్యోగ్యఖిలులగునట్లు ప్రయత్నించవలెను.

ఈ సందర్భములో ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘము వారు కడచిన జూలై 6 వ తేదీన సమావేశమైనప్పుడు దేశీయ వైద్యమునుగూర్చి శ్రీయత భివగ్వర్ కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావు గారు రాకతిర్మానమును ప్రకటించి సభ్యులందరూ నేక గ్రీనముగ నామోదించిరి. యిదంతయుకుభూచకము. ఆతిర్మానము నమలులో బెట్టుటయే దేశీయనాయకులకును, నేపకులకును, ముఖ్యకర్తవ్యము. దేశీయ వైద్యమునకు ఒక ప్రఖ్యాతస్థానమిచ్చి ఖద్దకతో ముడిపెట్టి కాంగ్రెసుక్రిడులో చేర్చించి గౌరవించుట కిదియే ప్రథమము. ఇందుల కాంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు వారెంతయో కృతజ్ఞతాపాత్రులు. ఇతరరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘములకు దారిమోపెడి భాగ్యము మన ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమునకే దక్కినది. ఇందులకు మన మెంతో గర్వింపదగియున్నది. ఆతిర్మానము నీడగవ నుదహరించిరి. "ప్రస్తుతము దేశముయొక్క ఆరికాలోగ్యపరిస్థితులు కడపీనదశలో నుండుటచే దేశీయవైద్యమును పోషించుటయు, భివగ్వర్ కలను ప్రోత్సహించుటయు దేశీయుల ముఖ్యకర్తవ్యమనియుసభవా రభిప్రాయపడుచున్నారే."

ఈ తీర్మానము ననుసరించి దేశీయ వైద్యమును ఖద్దకనకు కవలచెల్లెలుగ భావించి విరివిగ వెంటనే ప్రచారము చేయుట దేశీయుల ముఖ్యకర్తవ్యమని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. యీ విధముగనే యితరరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సభలలోగూడ ఇట్టి తీర్మానము ప్రకటించబడునట్లు ఆంధ్ర నాయకులు కృషిసలుపవలెను. పాధారణముగ ప్రచారము కాలపరిస్థితుల ననుసరించి విషయయోగ్యతలనుబట్టి జరిపించబడుచున్నది. ఖద్దక, నిమ్మజాత్యుద్ధరణము, మద్యపాన నిషేధము, హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము, నైమనుష్యము బహిష్కారము, రీసెటిల్మెంటు తగాయిదా మున్నగు విషయములు కాలప్రవాహమున దేశీయుల దృష్టి క్రమక్రమముగ నాకర్షింపబడుచున్నవి. ఈ వైవిధ్యములెయ్యవి తారమూలై తాత్కాలిక ప్రచారము జరుపబడిననా, ఖద్దకవిషయమై మాత్రము యావచ్చుంది భారతీయులు ఆత్మీకధతో నిష్కళంకహృదయముతో ప్రచారము చేయుచుండిరిగాని ఖడిచిపెట్టుటలేదు. నాయుద్దేశముకూడ ఆయుర్వేదమునకును ఖద్దకనలే ప్రచారమవసరమనియే. కనుక ఇది నిఖిలభారతపరస్పరగనే భావించుట ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ నాయకుల ముఖ్యధర్మమని వేరుగ నుడువబనిలేదు.

పై సందర్భములనుబట్టి ని. భా. కాంగ్రెసుసంఘ సభలగు ఆంధ్ర నాయకులు శ్రీయత భోగరాజు వట్టాభిశేఖరాచార్య పంతులుగారు, టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారు, ఆయ్యజేవర కాళేశ్వరరావుపంతులుగారు, గాడిచెడ్డ వారిసర్వోత్తమరావుగారు, మున్నగు ఆంధ్ర నాయకులు ఎవరైనను రాజ్యపు కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో దేశీయవైద్యమును గూర్చి ఒక తీర్మానమును ప్రకటించి యామోదించబడజేసెదరు గాక యని కోరుచున్నాను.

ఆయుర్వేదభూషణ నోరి రామశాస్త్రి,

ఎ. కె. వ. సి. ఆయుర్వేదనిలయము, బెజవాడ.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జనకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తము వ్రాయుకాలముగాని మాకు పంపినచో జాతకనియొక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సంతానము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, జీవనము, మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2.40 లకు వి. పి. గాంపెదము. క్యాతకరు రీడింగుతో ఒకసారి 5 ఫలం. 1-4-0. ఆశ్చర్య వెంకటశాస్త్రి, 1472 8249

గోపాలపురం, కొత్తపేటపాస్టు, గోదావరిజిల్లా

తిరుపతి వార్తలు

(స్వీయవిలేఖరి)

వర్షము

గడచిన ఆదివారం రాత్రి వర్షం కురిచినది. ఉదయమున నున్న తుంపరలు పడుచుండినది. ముఖ్యముగా ప్రారంభమై 5, 6 గోజులు కావచ్చినవి. వర్షము వడకపోవుటచే రయిలులు చాలశ్రమపడుచున్నారు. తిరుపతి నీటిగొట్టములలో గోజులు 10, 15 నిమిషములకాలముగా నిలిచుటచేదు తిరుపతి ప్రజలతోటి యాత్రీకులను చాలా కష్టపడుచున్నారు.

కలరా

ఈవ్యాధి ఇంకను అంగకముంటున్నది మునిసిపలు సంఘమువారు, ఒక హెల్త్ ఇన్స్పెక్టరు నెల 1కి రూ 100-0-0ని తీతముపై, ఈవ్యాధిని అదుపుచేయు యేర్పాటు చేసియు న్నారగాని ఇంకను అంగకనే యుంటున్నది.

అమావాస్య భజనలు

1920, 1921 సం॥రములలో అమావాస్య రోజున ౧౨, ఈపురమునదేగాక, చుట్టూ జిల్లా యందు గల శ్రీమ్రభాగ్యం ౧౨ మహేశ్వర వండితులవారి ఉద్వేగనలన ప్రారంభమై పురిలో ౨, 3, 4 సం॥ములు ప్రతిగ్రామమునను జరుగు

చుండినవి. ఈమధ్య ఆనేక గ్రామాదులలో జరిగక నిలిచి పోయినవి ఇప్పుడు, ఈలరావ్యాధి రోజుమున ఆనేక గ్రామాదులలో, రాత్రిపూట భజనలు ప్రారంభింపబడి జరిగి చున్నవి గడచిన అమావాస్య రోజున, ఈపురమునందుకూడ బహుచక్కని భజనలు జరుపబడినవి రాత్రి శ్రీ శ్రీ గోవిందరామ స్వామివారికి పూలంగి సేయఁజూచి జరిగినది. శ్రీ శ్రీ గోవిందరామ రాత్రిపూట భజనలు జరుగుచున్నవి. మహమ్మదీయులుగూడ రాత్రిపూట వీధులలో "మరాఠ్" పాడుచు ప్రార్థనలు పఠింపచున్నారు.

దేవీభాగవతము

పండిత దాసు శ్రీ గామకవిచే ఆంధ్రమున వ్రాయబడినది.
12 స్కంధములు, 12000 పద్యములు 800 పుటలు వెలరు. 5
ఎ. పి. ఖర్చులు 0-12-0 4 ప్రతులకు ఒక ప్రతి ఉచితము.

VADE MECUM వేడి మేకం

ఇంగ్లీషుభాష నేర్చుకొనుటకు ఉపయుక్తమగు గ్రంథము వెలరు 0-8-0
వైరెండు గ్రంథములకును అందమైన అచ్చుపనులకు, బైండు, రబ్బరుష్టాంపులు, సీల్స్,
ఎంగ్రేవింగు పనులకు ఈవిలాసమునకు వ్రాయుడు.

వాణిప్రసాద బెజవాడ

తాను మాక నమ్ము

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనికి
సమానమైనది వేరులేదు.
చర్మవ్యాధులకు నంజీవి వం
టిది. ఎచ్చటను దొరుకదు.

యస్. రంగనాథంకెట్టి అందు బృదర్సు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

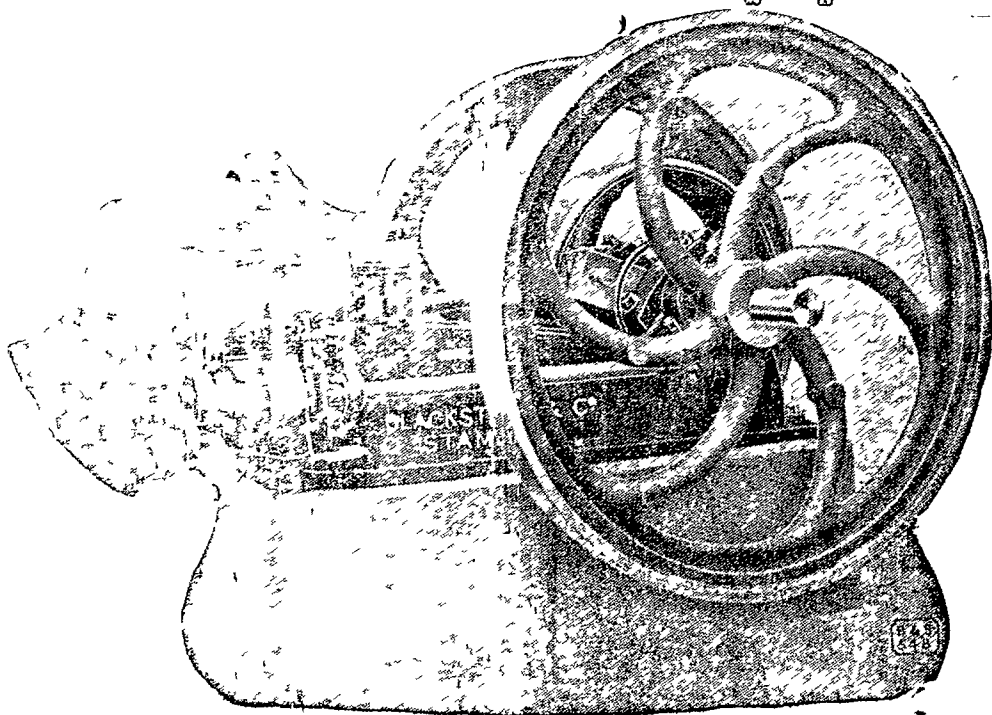
1727

బ్లాక్ స్టాన్

కొల్లు స్టాల్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు

ప్రతి బి. హెచ్. పి. 1-కి

గం 1-కి కావలసిన చూనెయిలును,

లూబ్ కేజింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 పమ్మిడిల కంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్స్ న్యు అండు కంపెనీ,

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

852

నెం 9, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసులు:—బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబూర్.